TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (1886) 1986 BALANDIS-APRIL 8 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Žmogaus teisių priedangoje

Žmogaus teisių gynimas, labai paskatintas ir padrąsintas garsiųjų Helsinkio aktų, visame pasaulyje ima reikštis gana stipriomis srovėmis, bandančiomis laužti net ir pačias didžiąsias socialinio, ekonominio bei politinio tvarkymosi nusistovėjusias užtvankas. Kur nepažvelgsi, pasaulio visuomenė nerami. Žmogus išeina viešon arenon vis su drąsesniais reikalavimais ar sumanymais pasaulio santvarkai gerinti, siekti teisingumo įgyvendinimo, nebesiduoda būti asmeniu be balso.

Tas greitai plintąs judėjimas organizuojasi į būrelius, komitetus, kai kur ima reikštis kaip naujos darbininkų pajėgos, pvz. Lenkijoje, kai kur kaip rasinio lygiateisiškumo siekiai, pvz. Pietų Afrikoje, kai kur vien tik tam, kad būtų pritariama naujovėms, dar kai kur kaip savotiška priegloba priešginoms ir tinginiams, o neretu atveju ir marksistams, po nekalta iškaba siekiantiems visiems gerai žinomų tikslų.

Įvairūs sąjūdžiai sėkmingiausiai reiškiasi Vakarų demokratijų laisvėse. Dėl to susidaro klaidinantis įspūdis, kad tik Vakaruose žmogaus teisės paneigiamos ir kad tik čia dėl jų reikia kovoti. Ir ko čia nėra: pradedant mokinukais ir baigiant pensininkais — visi visur ir visaip kovoja dėl savo teisių bei laisvės, tarytum čia to visai nebūtų. O kaip gi visa tai yra už "geležinės uždangos", ypač Sovietų Sąjungoje? Sekant oficialią spaudą, klausant pranešimų, galėtų atrodyti, kad tenai niekam žmogaus teisių ginti nereikia — ramu ir aišku. Jokios žinutės apie žmonių skriaudas, persekiojimą, rasizmą, moterų kovas dėl lygybės. Tas apgaulingas ramumas klaidina naivius vakariečius, įpratusius pasitikėti savąja informacija. O ir nuvažiavusiems į anapus terodomi socializmo laimėjimai, linksmi ir šokantys žmonės, šilti ir labai draugiški užsieniečių globėjai, rodos, tik menu, kultūra ir pasaulio taika besirūpiną. Kad ten žmonės yra verčiami paklusti vienos partijos nustatytai tvarkai, kad verčiami mitinguoti, balsuoti, garbinti buvusius ir dabartinius diktatorius, kad persekiojami kitaip galvojantys — net ir didžioji vakariečių spauda labai šykščiai rašo.

Taip viskas ir rieda į priekį su visaip platinama nuomone, kad Rytuose viskas gerai, o Vakaruose — blogai. Žmogaus teisių gynimo problemos ryškinamos gana vienodai — ir Maskvos, ir Vašingtono žurnalistai labai rūpinasi žmogaus teisėmis Vakarų demokratijose. O kai kartais koks Sovietijos drąsuolis prabyla apie žmogaus teisių pažeidimus "komunistiniame rojuje", tuojau apkaltinamas valstybės šmeižimu, ir jam pritaikomi baudžiamieji paragrafai arba kaip nenormalus pasiunčiamas į psichiatrinę ligoninę. Į vakariečių pastabas apie žmogaus teises ramiai atkertama, kad tai "vidaus reikalas". Po to tyla — jokių daugiau komentarų ar priekaištų. Ima nejauki baimė, per 45 metus užsiauginus milžinišką "baubą", maitintą per karą ir dabar dar maitinamą "nacionalistinių buržujų" kviečiais.

Kas bus toliau? JAV prezidento R. Reagano drąsesnė ir atkaklesnė laikysena Kremliaus melų ir suktos politikos atžvilgiu ne vienam aplepusiam vakariečiui jau vaidenasi kaip koks ramybės drumstimas arba net ir kurstymas karo, kuris suprantamas kaip pasaulio pabaiga. O ką jau bekalbėti apie Maskvos ponus, saugančius ne tiek leninińską partiją, kiek savo sostelius. Jų reagavimas įprastinis: visomis propagandos dūdomis trimituojama, kad Amerikos imperialistai kėsinasi sugriauti "laimingą socialistinę" šalį. Ir po viso to susidaro įspūdis, kad reikia glostyti pačius žymiausius žmonijos išnaudotojus ir prispaudėjus, norint išvengti to trečiojo pasaulinio karo. O Vakarų demokratijoms nevalia persekioti komunistų, nevalia remti su komunizmu kovojančių šalių, nes tokiais veiksmais esą nusižengiama žmogaus teisių gynimo susitarimams.

Ko iš viso to galima laukti? Laisvę gerbiančių ir žmogaus teises suprantančių bei remiančių pasitarimai su gerai ištreniruotais melagiais ir apgaudinėtojais tėra diplomatinio atspalvio absurdai. O mūsų laisvės bylos reikalai yra klausimas, kuris tik pašnibždomis tegali būti minimas. Vakarai Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų okupacijos nepripažįsta, bet apie tą okupaciją kalbėti nenori. Kas ir kada išdrįs sugriauti tą ilgą tylą, kurioje taip pat gyvena žmonės?

Č. Senkevičius

KANADOS ĮVYKIAI

Bado streikas senate

Vynuogių sunkos tostu savo 21-ną dieną trukusį bado streiką Kanados parlamento pastate užbaigė senatorius Jacques Hebert. Jis yra artimas P. E. Trudeau jaunystės dienų bičiulis, kartu su juo 1960 m. keliavęs komunistinėje Kinijoje. Savo įspūdžius jiedu paskelbė bendrai parašytoje knygoje "Two Innocents in Red China". J. Hebertas, senatan paskirtas 1983 m. ministerio pirmininko P. E. Trudeau, vadovavo senato komisijai, svarstančiai Kanados jaunimo problemas. Prieš 10 metų jis su kitais asmenimis įsteigė "Katimaviko" darbo programą 17-21 metų amžiaus bedarbiams kanadiečiams. "Katimavikas" yra eskimų žodis, reiškiantis susirinkimo vietą. Programa, kasmet kainavusia $20 milijonų, galėdavo pasinaudoti 1.700 jaunuolių. Jon kiekvienas įsijungdavo devynių mėnesių laikotarpiui, būdavo vežiojamas socialinio pobūdžio darbams įvairiose Kanados vietovėse. Tokiem savanoriam būdavo parūpinama bendra pastogė, maistas, kasdien duodamas vienas doleris. Po devynių mėnesių, programai pasibaigus, kiekvienas gaudavo po $1.000.

"Katimaviko" programą jaunimui nutarė sustabdyti ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybė. Oficialiai buvo aiškinama, kad jaunimui reikia ne eksperimentų, o nuolatinių darbų. Tada senatorius J. Hebertas ir pradėjo su savo protestu susietą bado streiką koridoriuje prie senato salės. Kanados parlamento istorijoje dar nebuvo tokio įvykio. Ministeris pirm. B. Mulroney atsiliepė

(Nukeltą į 8-tą psl.)

Naudinga mokytis, malonu žaisti, smagu lietuviškai dainuoti Maironio mokykloje Toronte Nuotr. St. Dabkaus

Didžiausia grėsmė – ne komunizmas?

Prancūzų spaudos balsai apie komunizmą ir mahometonizmą. Kai kurių komunizmo vadų pastangos suartėti su krikščionimis

Dvimėnesinis prancūzų laikraštis "Catacombes", daug rašantis apie tikinčiųjų persekiojimą Sov. Sąjungoje ir kitur, 1986 m. kovo-balandžio nr. išspausdino pokalbį su Frère Andrė, įsteigėju organizacijos "Porte ouvertes" (Atviros durys). Ši organizacija jau 30 metų įvairiais keliais gabena religinę literatūrą į sovietinius ir kitus kraštus.

Andrė, paklaustas apie krikščionių persekiojimą dabartiniu metu, atsakė: dabar tas persekiojimas yra padidėjęs. Paprastai yra manoma, kad didžiausias krikščionybės priešas yra komunizmas, bet iš tikrųjų taip nėra. Didžiausią grėsmę krikščionybei sudaro ne komunizmas, o mahometonizmas. Kadaise jis buvo labai veržlus, su didele jėga veržėsi Europon, bet prie Vienos buvo sulaikytas. Nuo to laiko, mahometonizmas, netekęs daug jėgų, buvo tylus bei pasyvus, bet dabar jo karingumas vėl atbunda. Mahometonų kraštuose krikščionių persekiojimas esąs daug didesnis. Dideli varžtai įvesti sovietiniuose kraštuose, bet palyginti su mahometonų kraštais, juose dar yra šiek tiek laisvės.

Kol kas vadovaujantys krikščionijos sluoksniai mahometonų grėsmės esą dar nemato. Krikščionijoje vyrauja pasyvi nuotaika ir dėl to ji linkusi daryti įvairias nuolaidas. Dar nėra jėgos, kuri ryžtųsi sulaikyti kylančią mahometonų grėsmę.

Ateinantis trisdešimtmetis

Į klausimą apie tikinčiųjų būklę per ateinančius 30 metų, Frère Andrė taip atsakė. Uždarieji kraštai turės pergyventi skaistyklinį laikotarpį, kurį dalis jų pergyvena jau dabar. Tikintieji išeis sustiprėję, užgrūdinti.

Vakarų kraštuose vyksta visokio nuodijimosi procesas — narkotikais, turtais, ambicijomis, technologija — pareiškė Andrė. Visa tai daro mus egoistais. Uždaruose kraštuose žmonės yra visko netekę. "Aš daugiausia vilčių dedu į neturtingų kraštų krikščionis. Ten, kur krikščionybė yra populiari, yra susieta su minkštėjimo pavojumi. Mes turėtume būti druska, t.y. tie, kurie duoda skonį ir apsaugo visuomenę, bet mes neturėtume būti pati visuomenė. Persekiojimo kraštuose krikščionys sudaro mažumą, tačiau jų gyvenimo kokybė yra daug iškalbesnė kaip mūsų, besireiškianti reikalavimais teisių — lygybės, maldos mokyklose, moralinės daugumos ("Moral Majority") ir kitų".

Esą dabar reikia daugiau investuoti energiją į nepasiturinčius kraštus bei tautas. Ateis laikas, kai mūsų išlikimas priklausys nuo jų pagalbos. "Mes turėtume juos maitinti dabar, skleisti Dievo žodį, šviesti, panaudojant savo turtus. Tie mūsų turtai nepriklauso moralinei plotmei — anie neturtingieji yra daug stipresni už mus moralinėje srityje. Ateis laikas, kai mes būsime reikalingi jų paramos bei jų moralinės jėgos, nes būsime viską praradę per savo prisirišimą prie turto . . ."

Vykdydamas savo užmojį, Frère Andrė rūpinasi ir toliau šv. Rašto gabenimu į sovietinius ir kitus kraštus. Jo žiniomis, tik dalis Šv. Rašto egzempliorių pasiekia tikinčiuosius. Esą konfiskuotų egzempliorių skaičius prilygsta oficialiai įgabentų egzempliorių skaičiui. Daug egzempliorių sunaikinama. Pvz. 1970 m. Rumunijon buvo oficialiai nugebenta 20.000 Šv. Rašto egzempliorių. Jie buvo skirti vengrų tikintiesiems Transilvanijoje. Deja, visa siunta buvo nukreipta į popieriaus įmonę Brailoje ir ten paversta tualetiniu popieriumi.

Nauji poslinkiai

Kai kuriuose kraštuose komunizmo vadai pradeda kitaip žiūrėti į krikščionybę ir nebelaikyti jos "liaudies opiumu". Žymiausias tos linkmės atstovas yra Kubos diktatorius Fidel Castro.

Apie tai išsamų straipsnį paskelbė prancūzų dienraštis "Le Monde" 1986.III.4. Esą F. Castro pradėjo pokalbį su savo krašto katalikų vyskupais, bandydamas normalizuoti valdžios santykius su tikinčiųjų bendruomene. Šį klausimą jis iškėlė savo kompartijos suvažiavime š. m. vasario mėnesį, bet galutinio sprendimo nepadarė. Atrodo, kompartijoje tebėra stiprus pasipriešinimas naujai linkmei, nes partiečiai buvo išauklėti ateizmo ir materializmo linkmėje.

Knyga apie Castro

Apie naują Fidel Castro orientaciją brazilietis žurnalistas Frey Betto parašė knygą, remdamasis 23 valandas trukusiu pokalbiu su pačiu F. Castro. Iš jos matyti, kad pastarasis užaugo religingoje šeimoje, mokėsi katalikų mokyklose, kovojo su Batistos diktatūra, jautė reikalą sudaryti komunistų partiją, ištikimą marksizmui-leninizmui. Tikintieji buvo išjungiami iš kompartijos, nes buvo priešingi revoliucijai ir globojo jos priešininkus. Tai buvę daroma ne dėl antireliginių motyvų.

Pasak minėto autoriaus, F. Castro dabar mano, kad "religija nebūtinai yra liaudies opiumas". Jis priminė Lenkiją, kur daugybė kompartijos narių esą katalikai, išreiškė pasitenkinimą Katalikų Bendrijos laikysena P. Amerikoje, kur ji einanti su varguomene. Dabartinė išlaisvinimo teologija esanti "atradimas tikrųjų savo šaknų krikščionybėje". Tarp krikščionybės ir komunizmo esą dešimt tūkstančių daugiau sutapimo taškų nei tarp krikščionybės ir kapitalizmo.

Kuboje, pasak F. Castro, tebėra praktikuojama subtili diskriminacija krikščionių atžvilgiu, bet ji turėtų išnykti P. Amerikoje. Šiuo metu tarp kompartijosir K. Bendrijos vyraujanti koegzistencija, kurioje viena pusė respektuoja kitą, bet to negana — reikia siekti glaudesnių, geresnių santykių, tikro bendradarbiavimo tarp revoliucijos ir tikinčiųjų Bendrijų. Tai liečia daugiausia katalikus, nes su protestantų bendrijomis F. Castro sakėsi neturėjęs jokių problemų.

Būdinga ir tai, kad F. Castro pareiškė norą matyti Šv. Tėvą Joną-Paulių II Kuboje. Tą salą Šv. Tėvas norėjo aplankyti 1979 m., kai lankėsi P. Amerikoje, bet reikalai kitaip susiklostė, ir Šv. Tėvas vietoje Kubos sustojo Bahamų salyne.

Vatikanas Šv. Tėvo kelionę Kubon svarsto. Tokios kelionės priešininkai mano, kad ji prisidės prie F. Castro prestižo pakėlimo ir dėl to neverta jai ruoštis. Pats Šv. Tėvas esąs tokia kelione susidomėjęs.

Grėsmės klausimu

Iš minėtos prancūzų spaudos atrodo, kad komunizmas nebėra didžiausias krikščionybės priešas, kad kai kurie jo vadai jieško bendradarbiavimo su ja bei santykių normalizavimo. Nauja ir tai didžiausia grėsmė kylanti iš atbundančių mahometonų kraštų. Tai, žinoma, tėra svarstytina nuomonė, ku-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PASAULĮ VĖL SUKRĖTĖ NETIKĖTAS BOMBOS SPROGIMAS keleiviniame "Boeing 727" lėktuve, kuris priklauso amerikiečių "TWA" bendrovei. Lėktuvas iš Kairo per Atėnus skrido Romon ir tuo pačiu keliu grįžo Kairan su 10 įgulos narių ir 111 keleivių. Bomba sprogo 11.000 pėdų aukštyje, besileidžiant į Atėnų oro uostį. Sprogimas nepažeidė lėktuvo kontrolės, bet pramušė didoką skylę, išleisdamas sustiprinto spaudimo orą iš lėktuvo kabinos. Išsiveržiantis oras ištraukė iš lėktuvo keturis JAV piliečius — dvi moteris, vieną vyrą ir vieną kūdikį. Kilo įtarimas, kad bombos sprogimą suorganizavo Libijos diktatorius plk. M. Gadaffis, keršydamas už JAV karo laivyno manevrus Sidros įlankoje, trijų Libijos greitlaivių paskandinimą. Plk. M. Gadaffis betgi viešai pareiškė, kad jis nieko bendro neturėjo su bomba, kurios pagrindiniu taikiniu buvo civiliai keleiviai. Kaltę prisiėmė dvi beveik negirdėtos palestiniečių grupės. Spėjama, kad jos gali būti priedanga A. Nidaliui ir A. Moussai, pasitraukusiems iš PLO organizacijos, gaunantiems paramą iš Sirijos ir Libijos. Pajieškos staiga nukrypo į libanietę May Mansur, kuri lėktuvan įlipo Kaire, iš jo išlipo Atėnuose ir po kelių valandų kitu lėktuvu išskrido Libanan. Sprogimas įvyko kaip tik toje vietoje, kur ji buvo sėdėjusi. Libano radijo stotis "Krikščionių balsas" teigia, kad May Mansur priklauso teroristinei revoliucinių brigadų grupei. Žurnalistams ji prispipažino kovojusi prieš Libaną okupavusį Izraelį, bet griežtai paneigė ryšį su bomba lėktuve.

Atmetė pasiūlymą

Sovietų kompartijos vadas M. Gorbačiovas specialiame televizijos pranešime pasiūlė JAV prez. R. Reaganui susitikti kuriame nors Europos mieste ir pasirašyti sutartį, sustabdančią požemyje vykdomus branduolinių užtaisų bandymus. M. Gorbačiovas tuos bandymus buvo sustabdęs iki kovo 31 d., o dabar pratęsė iki sekančio amerikiečių bandymo Nevados dykumoje. Prez. R. Reaganas atmetė abiejų vadų susitikimą užtaisų bandymams sustabdyti. Esą pokalbis turi apimti visus branduolinius ginklus, ne tik naujų užtaisų bandymus, kurie reikalingi apsaugai nuo branduolinio karo grėsmės. Prez. R. Reaganas pakartojo kovo 14 d. pasiūlymą M. Gorbačiovui atsiųsti savo stebėtojus Nevados dykumon į ten pogrindyje vykdomus branduolinių užtaisų bandymus, kad jie galėtų susipažinti su nauja tokių sprogimų sekimo technika.

Juodojoj jūroj

Sovietinė žinių agentūra "Novosti" pažėrė priekaištų Amerikai dėl jos kreiserio "Yorktown" ir naikintojo "Caron" apsilankymo Juodojoje jūroje kovo 13 d., kur jie buvo priartėję prie Krymo pusiasalio, kai virš jo tris kartus praskrido žvalgybinis JAV erdvių satelitas "Ferret". Esą laivai norėjo išjudinti apsaugos sistemą, kad jos įrenginius galėtų užregistruoti praskrendantis satelitas. JAV karo laivai nepažeidė teritorinių vandenų. Jie tik norėjo pabrėžti, kad Juodoji jūra nėra sovietinis ežeras, bet tarptautinis vandens telkinys. Panašiai Amerikos pakrantėse elgiasi ir sovietų žvalgybai tarnaujantys žvejybiniai laivai, aprūpinti karinėmis sekimo priemonėmis. Krymo pusiasalyje yra radaro tinklas pietinės Sovietų Sąjungos apsaugai, bazę turi atominiai "Taifūno" tipo povandeniniai sovietų laivai.

Aštrėja puolimai

Pasaulinis žydų kongresas vis dar kaltina buvusį Jungtinių Tautų generalinį sekr. K. Waldheimą kariniais nusikaltimais Balkanuose. Jam ten teko būti karininku vokiečių kariuomenės daliniuose, kuriems vadovavo po karo mirties bausmės susilaukęs gen. A. Lohras už 42.000 Graikijos žydų išsiuntimą į mirties stovyklas, 5.000 jugoslavų nužudymą Bosnijoje. K. Waldheimas prisipažįsta buvęs štabo karininku tuose daliniuose, bet sakosi jokiuose nusikaltimuose nedalyvavęs. Jis taipgi primena kaltintojams, kad jį tyrė Jungtinės Tautos, panaudodamos turimus archyvus, bet nusikaltimų nerado jo kartotekoje. Dabar staiga įsikišo ir Izraelio ambasadorius Jungtinėse Tautose N. Netanjahas, pareikalavęs K. Waldheimo kartotekos iš JT archyvų. Žydų įtūžimą sukėlė K. Waldheimo kandidatūra į Austrijos prezidentus gegužės 4 d. įvyksiančiuose rinkimuose. Keista, kad jis nesusilaukė tokių kaltinimų, kai buvo renkamas Jungtinių Tautų sekretoriumi. Austrijos liaudies partijos laikraštis "Volksblatt", gindamas K. Waldheimą, primena jo kaltintojams, kad prieš 40 metų ir dabartiniai žymieji Izraelio politikai buvo nepriklausomybės siekusiais teroristais. Ir ant jų liemenių galima rasti kraujo dėmių. Vienos žydų vadas I. Hackeris nuogąstauja, kad K. Waldheimo puolimai gali baigtis nauja antisemitizmo banga visoje Austrijoje. Tokios nuomonės yra ir Austrijos liaudies partija.

Šiame numeryje:

Žmogaus teisių priedangoje
Apie teises kalbama tik Vakaruose, tylima Rytuose

Didžiausia grėsmė — ne komunizmas?
Prancūzų spaudos balsai apie kitus kylančius pavojus

Lietuvos krikšto sukakčiai besirengiant
Turėtume jungti religinį ir tautinį pradą visu plotu

Sovietinėje ir kanadiškoje įmonėje
Įspūdžiai naujai atvykusio tautiečio Kanados darbovietėje

Kodėl sovietinis žmogus yra beteisis II?
Mintys, pasiekusios Vakarus iš okupuotos Lietuvos

Dešiniųjų diktatūra — no, kairiųjų — yes
Keista vakariečių politikų laikysena diktatūrų srityje

Laikas lietuvių-lenkų dialogui?
Tas dialogas galimas tiktai atstačius nepriklausomas valstybes

"Heimatgruss" — sveikinimas tėviškei
Lietuvos vokiečių žurnalas, leidžiamas Vakarų Vokietijoje

Tėvo laiškas lietuvaitėm
Pedagogo Antano Rinkūno žodis išeivijos lietuvaitėm

Lietuvos krikštas ir kaimyniniai valdovai
Jaunos istorikės samprotavimai apie Lietuvos praeitį

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Lietuvos kunigai

Sąrašas 1985 m. Lietuvoje mirusių ir naujai įšventintų kunigų

I. **MIRUSIEJI**

1. **Barauskas Bronislovas,** dr. prel. Palangos (Telšių vysk.) klebonas ir dekanas, gimęs 1908.X.19, kun. įšvent. 1932.VI.12, mirė 1985.I.1.

2. **Švogžlys Nikodemas,** Vievio (Kaišiad.v.) altarista, g. 1890.III.29, įšvent. 1925.VI.16, mirė 1985.I.20. Palaidotas Kernavėje.

3. **Pakalka Nikodemas,** Marcinkonių (Viln.ark.) klebonas, g. 1893.VI.12, įšvent. 1916.VI.15, mirė 1985.I.26.

4. **Želvys Juozapas,** kan., Šv. Antano bažnyčios Kaune altarista, g. 1899.III.27, įšvent. 1925.VI.14, mirė 1985.II.3.

5. **Petrikas Konstantinas,** Truikinių (Telš.vysk.) klebonas, gim. 1911.II.22, įšvent. 1937.VI.6, mirė 1985.II.6.

6. **Katinas Juozapas,** Kulvos (Kauno arkiv.) klebonas, gim. 1900.I.1, įšv. 1929.V.25, mirė 1985.II.14.

7. **Akevičius Antanas,** Lukšių (Vilk.vysk.) klebonas, gim. 1919.VI.19, įšvent. 1943.III.7, mirė 1985.II.15.

8. **Lileika Antanas,** Raudondvario (Kauno arkiv.) klebonas, gim. 1919, įšvent. 1944.III.25, mirė 1985.II.18.

9. **Beinoris Jonas,** kan., Telšių vysk. kancleris, gim. 1908.II.27, įšvent. 1933.VI.10, mirė 1985.III.7. Palaidotas Švėkšnoje.

10. **Butkus Juozapas,** Papilės (Telšių vysk.) altarista, gim. 1903.X.1, įšvent. 1929.V.25, mirė 1985.III.29.

11. **Ambrasas Konstantinas,** mons., Leipalingio (Vilk.vysk.) klebonas, gim. 1922.VIII.10, įšvent. 1945.IV.9, mirė 1985 1985.IV.14.

12. **Ružė Pranciškus,** Kartenos (Telš.vysk.) klebonas, gim. 1921.VIII.7 įšvent. 1950.IX.24, mirė 1985.IV.29.

13. **Kemzūra Stanislovas,** Paliepių (Kauno arkiv.) klebonas, gim. 1899.III.19, įšvent. 1923.VI.10, mirė 1985.V.26.

14. **Lapinskas Jonas,** Klovainių (Panev.vysk.) klebonas, g. 1904.VI.13, įšvent. 1930.VI.14, mirė 1985.VI.1.

15. **Lygnugaris Petras, SJ,** Žemaičių Kalvarijos (Telš.vysk.) altarista, g. 1909.III.6, įšvent. 1935.IV.2, mirė 1985.VII.4.

16. **Radveikis Vladislovas,** Rietave (Telš.vysk), ligonis, gimęs 1926.VI.27, įšvent. 1951.IX.23, mirė 1985.VII.7.

17. **Jakutis Aleksandras,** Truikinių (Telš.vysk.) klebonas, gimęs 1922.I.13, įšvent. 1947.VI.29, mirė 1985.VII.23. Palaidotas Norvydžių kapinėse.

18. **Sirūnas Kazimieras,** Kužių (Kauno arkiv.) klebonas, g. 1906.VIII.31, įšvent. 1930.VI.14, mirė (žuvo) 1985.IX.17.

19. **Povilanskis Benediktas,** Karmėlavos (Kauno arkiv.) klebonas, gim. 1903.XI.18, įšvent. 1927.VI.12, mirė 1985.IX.18.

20. **Ilskis Jonas,** Viekšnių (Telš. vysk.) altarista, g. 1907.IV.18, įšvent. 1934.V.26, mirė 1985.X.6.

21. **Uleckas Juozapas,** Kazlų Rūdoje (Vilk.vysk.), be pareigų, ligonis, g. 1913.IX.20, įšvent. 1937.VI.13, mirė 1985.X.19.

22. **Masalskis Juozapas,** Saldutiškio (Kaišiad.vysk.) klebonas, gim. 1923.I.29, įšvent. 1954.IX.12, mirė 1985.X.25.

23. **Jančauskas Paulius,** Garliavos (Vilk.vysk.) altarista, gimęs 1904.X.22, įšvent. 1929.VI.6, mirė 1985.XI.1.

24. **Kerpauskas Anicetas,** Rietavo (Telšių vysk.) altarista, gimęs 1921.XII.9, įšvent. 1949.IX.5, mirė 1985.XI.9.

25. **Mickevičius Juozapas,** gyvenęs Krekenavoje (Panev.vysk.) be pareigų, gim. 1900.I.1, įšvent. 1924.VI.14, mirė 1985.XI.30

Kauno arkivyskupijos: 1. Grabnickas Alvydas – vikaru į Joniškį, 2. Ivanauskas Jonas – vikaru į Raseinius, 3. Milašius Aleksandras – vikaru į Kėdainius, 4. Vaškelis Vytenis – vikaru į Ukmergę.

Telšių vyskupijos: 5. Bučelis Jonas – vikaru Telšių katedroje, 6. Petrauskas Vytautas – vikaru į Klaipėdą, 7. Volskis Aloyzas – vikaru į Šilalę.

Panevėžio vyskupijos: 8. Baniulis Petras – vikaru į Uteną, 9. Čiškauskas Feliksas – vikaru Šv. Petro ir Povilo bažn. Panevėžyje, 10. Dauknys Algirdas – vikaru į Šeduvą, 11. Veilentas Virginijus – vikaru į Anykščius.

Vilkaviškio vyskupijos: 12. Jackūnas Vladislovas – vikaru į Kud. Naumiestį, 13. Klimavičius Juozapas – vikaru į Vilkaviškį, 14. Rudzinskas Valerijus – vikaru į Garliavą, 15. Vallianas Tadeusas – vikaru į Alytų, 16. Žukauskas Raimundas – vikaru į A. Panemunę.

Vilniaus arkivyskupijos: 17. Minkevičius Edvardas – vikaru Vilniaus Jėzaus Širdies bažn., 18. Rudis Vytautas – vikaru į Druskininkus, 19. Ulickas Jonas – vikaru į Švenčionis.

III. **SUVESTINĖ PAGAL VYSKUPIJAS**

	Mirę	Naujai įšventinti
Kauno arkivyskupija	6	4
Telšių vyskupija	10	3
Panevėžio vyskupija	2	4
Vilkaviškio vyskupija	4	5
Kaišiadorių vyskupija	2	–
Vilniaus arkivyskupija	1	3
Iš viso	25	19

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Vienas savaitgalis Čikagoje

Nečikagiečio keleivio žvilgsnis į veiklą bei rūpesčius

Čikaga, kaip lietuvių išeivijos sostinė, iš seno garsėja tautiečių gausumu ir plačia veikla. Per vieną savaitgalį nedaug tegali pamatyti. Jeigu Čikagoje apsilankytų A. Solženicinas, galbūt galėtų pavaizduoti visos tenykštės lietuvijos gyvenimą, sutelktą į vieną savaitgalį, panašiai, kaip jis padarė su "Viena Ivano Denisovičiaus diena". Pripuolamam keleiviui tai neįmanoma padaryti — reikia pasitenkinti vien būdingesniais fragmentais, įgalinančiais bent šiek tiek pajusti čikagiškes nuotaikas bei rūpesčius.

Gyvybiniai siūlai

Gausiame Čikagos lietuvių telkinyje yra keletas veiklos centrų, kurių dėka verda lietuviškasis gyvenimas. Jie sudaro gyvybinių siūlų tinklą. Kuris jų svarbiausias ar stambiausias, sunku būtų nuspręsti, nes kiekvienas jų reiškiasi skirtingoje srityje ir skirtingu būdu. Informacijos bei veiklos judinimo srityje gyvybinio siūlo vaidmenį ryškiausiai atlieka dienraštis "Draugas". Jame atsispindi ir buvusi, ir esama, ir būsima Čikagos lietuvių veikla. Nors jo prenumeratorių skaičius pastaraisiais metais, kaip ir daugelio kitų laikraščių, yra sumažėjęs, tačiau be jo patarnavimo neapsieina nė vienas didesnis renginys, suvažiavimas, kongresas. Kiekvienas, sekantis lietuviškąjį gyvenimą be "Draugo" negali apsieiti. "Draugas" išeina penkis kartus per savaitę ir pasiekia gana plačią lietuvių visuomenę.

Bet išlikti dienraščiu (ar beveik dienraščiu) dabartiniu metu nėra lengva. Linotipų laikais ta našta buvo visiem laikraščiam lengvesnė, nes pigesnė. Pasikeitus spaudos technikai, atsiradus elektroniném rinkimo ir ofsetinėm spausdinimo sistemom, visas darbas gerokai pabrango. Be to, labai pabrango pašto patarnavimai. Tai labai pajuto savaitraščiai ir mėnraščiai, bet stipriausiai pajuto dienraščiai. Dėl to "Draugui" teko šauktis platesnės visuomenės pagalbos. Ji atėjo vajaus pavidalu, bet tai buvo vienkartinė parama, kurią gana sparčiai praryja modernios mašinos. Kasmet "Draugui" tenka ieškoti pastovios paramos. Šiuo metu ji ateina iš marijonų vienuolijos, kuriai tenka pagrindinė dienraščio leidybos našta. Yra, tiesa, spaudos draugija, kuri rūpinasi dienraščio gerove, bet be marijonų vienuolijos pagalbos vargu ar pajėgtų išlaikyti dienraštį.

Koncertai ir gegužinės

"Draugo" leidėjai, matydami, kad dienraščio išlaidų toli gražu nepadengia prenumeratos ir skelbimai, telkia paramą kitais būdais — loterijom, gegužinėm, koncertais. Teko dalyvauti "Draugo" surengtame koncerte kovo 16 d. Aukštesniosios Marijos mokyklos salėje. Tai buvo sekmadienio popietė. Salėje yra per 1,200 vietų. Ir visos buvo užpildytos. Tautiečių masę sutraukė galbūt iškilumas programos, kurią atliko solistai — Arnoldas Voketaitis ir Daiva Mongirdaitė.

A. Voketaitis yra Amerikoje gimęs lietuvis, plačiai pagarsėjęs kaip operinis ir koncertinis dainininkas. D. Mongirdaitė yra gimusi Lietuvoje, mokslus ėjusi Amerikoje. Ji taip pat sėkmingai reiškiasi operose ir koncertuose. Šių solistų atliekamą programą lydėjo pianinu amerikietis Browning ir instrumentalistų kvartetas. Programa buvo žinoviškai parinkta ir meistriškai atlikta.

Tai tik viena medalio pusė. Ar tokią klausytojų masę sutelkė vien programos iškilumas? Kad jis daug lėmė, netenka abejoti, bet ar ne daugiau lėmė visuomenės noras paremti savąjį dienraštį? Iš patirtų nuotaikų atrodo, kad pastarasis motyvas buvo stipresnis už pirmąjį. Čikagos lietuvių visuomenė nori turėti savo dienraštį ir dėl to jį gausiai remia, juoba, kad "Draugui" suėjo 70 metų amžiaus. Iš to matyti, kad šis dienraštis tebėra vienas gyvybinių siūlų, taip reikalingų lietuviškajam gyvenimui.

Populiarios būna ir "Draugo" rengiamos gegužinės erdvioje marijonų vienuolijos nuosavybėje netoli dienraščio pastato. Ir jose čikagiečiai gausiai dalyvauja, tuo parodydami savo dėmesį lietuviškai spaudai.

Jaunimo centre

Jei "Draugas" yra gyvybinis siūlas informacijos bei kultūrinio skatinimo srityje, tai Jaunimo centro rūmai yra gyvybinis siūlas veiklos srityje. Čia lietuviškasis gyvenimas virte verda, ypač savaitgaliais. Į šį centrą renkasi lituanistinės mokyklos mokiniai, pedagoginio instituto studentai, lituanistinių tyrimų instituto darbuotojai. Šiuose rūmuose veikia Pasaulio lietuvių archyvas, muzikos archyvas, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos raštinė, "Pasaulio lietuvio" redakcija. Salėse vyksta įvairūs renginiai — visuomeniniai, koncertiniai, teatriniai, literatūriniai, moksliniai.

Kovo 15 savaitgalyje buvo du renginiai — vienas literatūrinis, kitas — visuomeninis. Vienoje salėje rinkosi publika, linkusi į literatūrą, būtent lietuvių moterų literatūros vakarą, kitoje — tautiečiai, susirūpinę visuomeninėmis bei teisinėmis problemomis.

Šias eilutes rašančiam rūpėjo dalyvauti abiejuose renginiuose, bet nebuvo įmanoma, nes vyko tuo pačiu laiku. Su kun. dr. V. Rimšeliu, MIC, žvilgterėjom į literatūrinę publiką, kuri gausiai rinkosi, tvarkdariai nešė papildomas kėdes, o rengėjų vadovė p. Remienė džiaugėsi. Nesiryžom čia pasilikti, nes šią programą teko matyti Toronte, kur ji buvo surengta seselės Onos Mikailaitės rūpesčiu. Palinkėjom p. Remienei sėkmės ir nužygiavome kiton salėn — kavinėn, kur buvo surengtos adv. P. Žumbakio knygos sutiktuvės.

Leidinio sutiktuvės

Jei pirmajame renginyje vyravo moterys, tai šiame matėsi beveik vieni vyrai. Mat vyriška buvo ir problema, būtent karo nusikaltėlių gaudymas, kurin yra įvelti ir kai kurie lietuviai. JAV-se esą sudaryta 14 bylų, kuriose kaltinami mūsų tautiečiai dalyvavimu naikinime žydų ir kitų tautybių žmonių II D. karo metu.

Adv. P. Žumbakis yra pagarsėjęs savo tautiečių gynyba Amerikos teismuose. Ta tema jis yra surinkęs daug medžiagos, naudingos ne tik lietuviam, bet ir kitom tautybėm, ypač ukrainiečiam. Dalį tos medžiagos adv. P. Žumbakis yra sudėjęs į leidinį, kuris aną vakarą ir buvo pasitinkamas (Soviet Evidence in North American Courts, leidėjas — Americans for Due Process, Chicago 1986).

Visų pirma prabilo knygos sutiktuvių rengėjų vardu P. Narutis, Lietuvių politinių kalinių sąjungos pirmininkas. Padaręs trumpą įvadą, kuriame pabrėžė tiesos jieškojimą, pakvietė Mykolą Drungą, vieną iš "Draugo" redaktorių, supažindinti savo tautiečius su naująja adv. P. Žumbakio knyga, parašyta anglų kalba.

M. Drunga nuosekliai dėstė autoriaus mintis apie Amerikos ir Sov. Sąjungos teisėtvarką, OSI metodus, sovietinių dokumentų panaudojimą, jų nepatikimumą, sovietų užmojį kompromituoti išeiviją, reikalą padėti saviem tautiečiam, kurie amerikiečių teisėtvarkoje paliekami be gynėjų, patiria procedūrinius pažeidimus ir t.t. Iš tos paskaitos ryškėjo reikalas tą knygą plačiau paskleisti politiniuose, teisiniuose ir informaciniuose amerikiečių sluoksniuose.

Pats autorius adv. P. Žumbakis pareiškė, kad jau daug egzempliorių tos knygos išdalinta, jos medžiaga naudojasi ir kanadiečiai, kuriem tenka susidurti su Deschenes komisijos veikla. Iš viso tai akcijai reikia daug lėšų. Svarbu, kad nenukentėtų nekalti žmonės ir būtų apsaugotas lietuvių prestižas.

Sutiktuvių proga ten pat daug kas įsigijo knygą su intencija įteikti ją kuriam nors įtakingam amerikiečiui.

"Dux Magnus"

Besilankant Čikagoje, sklido žinia, kad š. m. gegužės 31 d. bus statoma kazimierinė opera "Dux Magnus", kurios autoriai yra muz. D. Lapinskas ir rašytojas K. Bradūnas. Žinia buvo įdomi tuo, kad tos operos premjera įvyko Toronte 1984 — Šv. Kazimiero metais. Ją matė per du vakarus apie 2000 žiūrovų, turėję kantrybės beveik keturiom valandom (su pertrauka). Vieni ja gėrėjosi, kiti peikė, ypač dėl jos ištęstumo ir neišbaigtumo. Girdėti, kad dabar ji yra gerokai pertvarkyta, kondensuota, sutrumpinta iki 2,5 val.

Galimas dalykas, kad operos autoriai, patyrę daug kritikos, ja pasinaudojo ir jai davė naują veidą. Dr. P. Kisieliaus vadovaujamas komitetas, telkiantis lėšas naujo veido kazimierinei operai, tikisi, kad lietuviškas kūrinys, kurio muzika laimėjo amerikiečių muzikų premiją, nuginkluos ir tuos peikėjus, kurie "Dux Magnus" operoje nieko gero nerado.

Iš esmės tai geras kūrinys, bet torontiškėje premjeroje nepajėgęs sušvytėti visu grožiu, nes sąlygos buvo nepaprastai sunkios. Ištaisius "Dux Magnus" trūkumus, geresnėse sąlygose ši opera turėtų suspindėti turiningu grožiu. Daug reikštų stipraus choro įvedimas. Jo ypač pasigendama baigminėje scenoje, kur grįžtantys tremtiniai iš įvairių kraštų atstato katedrą. Solinis kelių asmenų dainavimas nuskamba silpnai ir nesudaro pergalės bei laimėjimo įspūdžio.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Skautų surengtoje tradicinėje Kaziuko mugėje Ročesteryje susitikę veikėjai. Iš kairės: S. Ilgūnas, D. Liaubienė iš Klivlando, V. I. Žmuidzinai, A. Bielskus iš Klivlando Nuotr. V. Bacevičiaus

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

A†A
MARIJAI LABANAUSKAITEI-NORKIENEI
mirus,

velionės vyrui ANTANUI, sūnui, dukroms, sesei LIUDAI, broliams – POVILUI, VYTAUTUI, jų šeimoms Kanadoje ir JAV-se bei sesei Lietuvoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A†A
MARIJAI LABANAUSKAITEI-NORKIENEI
mirus,

velionės vyrui ANTANUI NORKUI, sesei LIUDAI ir jos vyrui PETRUI JURĖNAMS, broliams – jūrų kapitonui POVILUI J. LABANAUSKUI ir VYTAUTUI LABANAUSKUI, jų šeimoms Kanadoje ir JAV-se bei sesei Lietuvoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Barbora Darlys
Petras, Kostas ir Julius Jurgėlos
Aleksandras ir Laima Broel-Plateriai
Elena Špakauskaitė
su šeimomis

A†A
ALEKSANDRAI VALEŠKIENEI
iškeliavus amžinybėn,

sūnų EDUARDĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Stasys, Onutė Daugėlos

A†A
JONUI MASIONIUI
staiga mirus,

jo brolį – tėviškės kaimyną ir bendraklasį inž. ANTANĄ MASIONĮ ir šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime –

Julija ir Pranas Matulionis ir šeima

PADĖKA

Mirus brangiam mūsų tėvui

a. a. PRANUI TARVYDUI,

nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonams už religinį patarnavimą, sol. V. Verikaičiui už giedojimą.

Dėkojame karsto nešėjams, šeimininkui už valgio paruošimą ir visiems mūsų pažįstamiems bei draugams už taip gausų dalyvavimą maldose prie karsto, palydėjusiems į kapines, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir taip nuoširdžiai mus užjautusiems šioje skaudžioje nelaimėje.

Liūdintys sūnūs –

Tadas ir Pranas su šeimomis

PADĖKA

Mano brangiam vyrui

a. a. SIMUI BALTRUŠAIČIUI

mirus, dėkoju Lietuvos kankinių parapijos kunigams už maldas koplyčioje, ypač kunigui klebonui Jonui Staškui už atnašautas gedulines šv. Mišias ir pasakytą reikšmingą pamokslą bei palydėjimą į kapines.

Dėkoju solistui V. Verikaičiui už gražų giedojimą šv. Mišių metu, karsto nešėjams ir visiems, kurie užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėles ir aukojo "Tėviškės žiburiams". Dėkoju visoms ponioms už pyragus, šeimininkėms – p. Rūtai ir p. Gurklienei už paruoštus pusryčius laidotuvių dalyviams.

Visiems nuoširdus ačiū už lankymą velionies koplyčioje, už išreikštas užuojautas žodžiu bei per spaudą.

Visiems visiems nuoširdžiai dėkoju –

žmona Eleonora

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

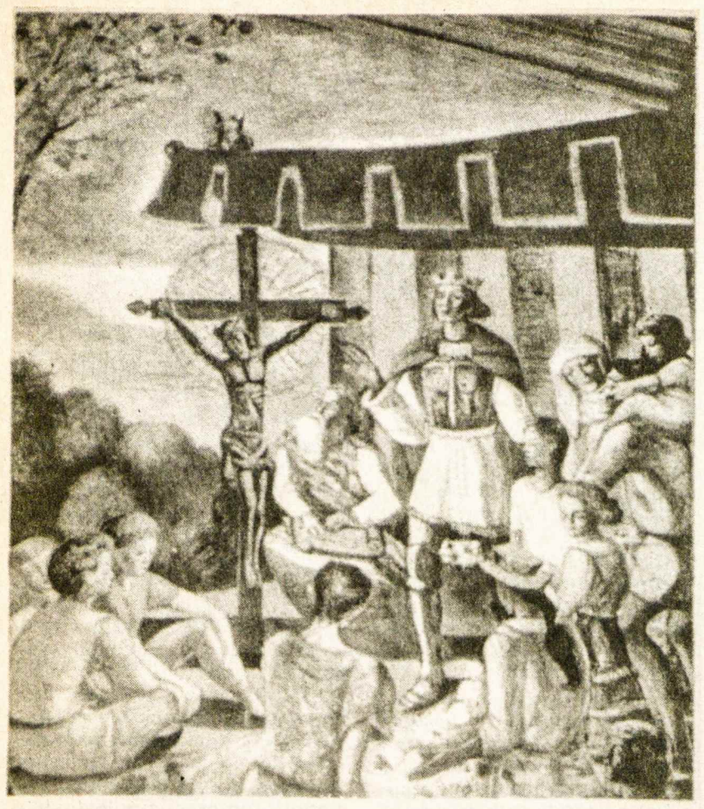

Dailininko DILVO LOTTI freska Bardi-Parma vietovėje, Italijoje, vaizduojanti didįjį Lietuvos kunigaikštį Vytautą, ruošiantį Krikštui lietuvius 1387 metais. Ši freska yra Jaunimo namuose, sukurta velionies kardinolo A. Samore rūpesčiu. Velionis kardinolas buvo didelis lietuvių bičiulis

PASTABOS IR NUOMONĖS

Lietuvos krikšto sukakčiai besirengiant

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Planuojamas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimas ne vien sukėlė mūsų visuomenėje karštas diskusijas, bet ir paskatino susimąstyti bei panagrinėti mūsų santykį su tauta bei pačią lietuvybės sampratą. Mumyse tautos sampratą sudaro tautybės, t. y. lietuviškumo ir religijos junginys, sudarantis mūsų tautos pagrindus ir šaknis. Tautos svarbą išryškina ir popiežiaus enciklika "Pacem in terris", kurioje sakoma, kad tiesa ir teisingumas reikalauja gerbti tautų teises, t. y. teisę į savo kalbą, kultūrą, tradicijas, laisvą tikėjimo išpažinimą ir teisę spręsti savo tautos likimą. Kitaip sakant, ir Šv. Tėvas pripažįsta tautos vienalytiškumo svarbą kaip aukščiausią reikalavimą taikai ir teisingumui žemėje įgyvendinti.

Krikščionybės pagrinde, šalia tikėjimo tiesų, taip kondensuotai ir prasmingai sutelktų Apaštalų tikybos išpažinime, glūdi meilė Dievui, kurioje telkiasi dvasinis mūsų gyvenimas, dažnai apipintas dogminėmis tiesomis bei apeigomis. Jame meilė Dievui nepakankamai išryškinama kaip pagrindinis žmogaus dvasinių jėgų šaltinis, vedantis žmogų į kilnesnį ir dorovingesnį gyvenimą. Tuo klausimu pasisako teologai-mokslininkai, todėl paprastam pasauliečiui nėra lengva ta tema dėstyti mintis. Tačiau svarbu, kad eilinis katalikas, nesigilindamas į teologų raštus, galėtų savyje pajusti religinio ir pasaulietinio gyvenimo harmoniją. Dvasinį gyvenimą tvarko Bažnyčia, jį reguliuoja ir prižiūri dvasiškija. Kiekvienoje tautoje jos dvasiškiai gyvena tautos dvasia, nes religinis gyvenimas glaudžiai siejasi su tautiniu. Vis dėlto konkrečiame gyvenime pareigos tautai nėra pabrėžiamos. Pvz. nutautėjimo klausimas, nepagarba savo tėvų žemei, negerbimas savo papročių, tradicijų, istorijos nėra įtraukti į didžiųjų nuodėmių sąrašą.

Kai iškyla reikalas derinti pasaulietinius ir religinius elementus, reikia jieškoti pusiausvyros, kurioje tiek religiniai, tiek pasaulietiniai reikalavimai rastų bendrą bazę. Mes pvz. negalime įsivaizduoti lietuviškų vestuvių be tikybinių apeigų, be tradicinių liaudies dainų, piršlio korimo, karvojaus dovanojimo, rūtų vainikėlio nuėmimo.

Rengiantis grandioziniam Lietuvos krikšto sukakties minėjimui, mes, kaip Lietuvai ištikimi jos vaikai, turime reikalauti, kad būtų rasta harmoninga jungtis tarp religijos ir lietuvybės. Paneigus vieną iš jų, gimsta nesutarimai, nesantaikos ir nepasitenkinimai.

Krikščionybė per mūsų tautos istoriją ėjo vingiuotu keliu, kadaise ugnimi ir kalaviju nešta į Lietuvą kryžiuočių ordino, kurio tikslas buvo taipgi plėšti žemes, plėsti savo įtaką ir krauti svetimus turtus. Karalius Mindaugas 1251 m., kaip visi tuolaikiniai valdovai, buvo karūnuotas popiežiaus Inocento IV ir su savo žmona bei šalininkais ir dvariškiais priėmė lotynišką krikštą, kuris yra pirmas Lietuvos krikštas ir suvereninės Lietuvos valstybės oficialus įteisinimas Europos valstybių šeimoje. Tą faktą randame dokumentu patvirtintą tuolaikinio popiežiaus, kuris karaliui Mindaugui suteikė "ypatingo Romos Bažnyčios sūnaus" (filius specialis sanctae Romanae Ecclesiae) titulą. Jo paneigti nei atšaukti negali nė Vatikanas. Vėlesnieji krikštai, ties kurių datomis norima apsistoti, jau neturi to Lietuvos nepriklausomybės elemento, kuriuo pasižymėjo Mindaugo krikštas, nieko bendro neturėjęs su Lenkija. Tačiau gal ir apsistojimas ties 1387 m. data gali būti panaudotas ir pakreiptas kaip tik mūsų naudai, atsižvelgiant į tai, kad tais metais Vilnius buvo oficiali Lietuvos sostinė. Tas faktas turėtų įtikinti atsakingus sluoksnius, kad Vilniaus arkivyskupija negali būti atskirta nuo bažnytinės Lietuvos provincijos ir sukakties iškilmių centras turėtų būti Vilniuje. Jei Kristus verkė griaunamos Jeruzalės, tai kodėl mes negalime ne tik verkti, bet ir kovoti už Vilnių kaip Lietuvos teritorijos dalį?

Rengėjai turėtų nepamiršti, kad bus švenčiama ne kuri kita, bet LIETUVOS krikšto sukaktis, todėl niekas neturėtų paneigti mūsų tautinių aspiracijų, mūsų praeities didybės ir dabartinės tragiškos būklės. Lietuvai paskyrus galbūt "slaptą" kardinolą, pateisinant politinėmis aplinkybėmis, bet Latvijai — "viešą" kardinolą, nors Latvijoje katalikų yra tik nereikšminga mažuma, Lietuvai padaryta skriauda, nes abiejų kraštų sąlygos yra tos pačios. Jau vien "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", leidžiama rizikuojant laisve ir gyvybe, įvairiomis kalbomis pasklidusi po viso pasaulio kraštus, yra geriausias lietuviško religingumo įrodymas, kuris, deja, nesusilaukia pilno įvertinimo ten, iš kur jo labiausiai tikimasi.

Jei tvirtiname, kad lietuvybė yra neatskiriama nuo krikščionybės, tai ir lietuvybei turi būti suteikta tinkama pagarba, planuojant Lietuvos krikšto sukaktį, kad tas minėjimas būtų visiems lietuviams patriotinis-religinis įvykis. Tik tada galima bus pasitikėti tais, kurie kalba apie lietuvybės išlaikymą ir pareigą Lietuvai, bet paneigia jai tinkamą pagarbą veiksmo stoka. Laisvojo pasaulio lietuvių dvasiškija dabar turi puikią progą pasirodyti nemažiau patriotiška už lenkus ir kitų tautų dvasiškius. Savo pavyzdžiu, ne žodžiais, jie gaivins mus ir mūsų priaugančias kartas bei patvirtins, kad lietuvis katalikas yra taip pat ir Lietuvos reikalų gynėjas.

Sovietinėje ir kanadiškoje įmonėje

Asmeninė mano patirtis — ten nuolatiniai tikrinimai, vagystės ir girtavimas, o čia — pilna laisvė ir sąžiningumas

A. ŠIŠKUS

Kai įsidarbinau ir pradėjau dirbti Kanados įmonėje, tai prisimindamas įsidarbinimo ir darbo sąlygas "plačiojoje tėvynėje" Sov. Sąjungoje, daug kuo buvau nustebintas.

Kai atėjau įmonėn jieškoti darbo, buvau labai nustebintas tuo, kad niekur nepastebėjau dvigubų aukštų spygliuotų vielų tvorų, skiriančių įmonės teritoriją nuo miesto, nemačiau, kad tarp tų tvorų bėgiotų sarginiai šunys. Niekur neradau viso būrio sargų ir niekas nereikalavo mano paso, neklausė kur einu. Niekur neradau vartinės ir vartų. "Laisviausiame sovietiniame rojuje" nėra nė vienos, didelės arba mažos, darbo įmonės, kuri nebūtų aptverta, grupės milicijos saugoma.

Politiniai plakatai

Antras mano nustebimas buvo tas, kad įmonės teritorijoje niekur nebuvo nei politbiuro narių, nei vyriausybės vadų portretų, nei plenumų ir suvažiavimų nuosprendžių bei uždavinių, nei partijos vadų pasisakymų ar minčių. Niekur neradau įmonės mėnesio, metų ir penkmečio planų bei įsipareigojimų. Niekur neradau nei garbės lentos, nei darbo pirmūnų galerijos, nei atsilikėlių sąrašų. Niekur nebuvo parašyta, kas buvo sugautas grobstant valstybės turtą, kas buvo nugabentas į med. blaivyklą, kas yra viešos ir darbo drausmės pažeidėjai.

Niekur nepastebėjau nei šūkių, nei kreipimųsi, kad įvykdysime penkmečio planą per ketverius metus, arba kad mūsų prekės pačios geriausios pasaulyje ir t.t. ir t.t. Niekur nebuvo jokių šlovinimų ir garbinimų, kaip pvz. "tegyvuoja mūsų mylimoji, gimtoji partija ir jos centro komitetas su pačiu ištikimiausiu, tikriausiu, protingiausiu ir brangiausiu jos vadu priešakyje, šlovė liaudžiai — šviesiausios ateities statytojams, šlovė mūsų pačiom humaniškiausiom ir taikiausiom ginkluotosiom pajėgom, šlovė ir garbė mūsų mylimai vyriausybei ir t.t. ir t.t." Vienu žodžiu, šios įmonės teritorijoje aš nieko nesužinojau, nieko nepaskaičiau, į nieką nepažiūrėjau.

Daug skaitymo

Gyvendamas sovietiniame "rojuje" ir eidamas į darbą, dažnai bijojau papulti po mašina dėl tų šūkių daugybės. Kol perskaitysi visų garbinimus ir šlovinimus, sveikinimus ir linkėjimus, kol pažiūrėsi ką iš politbiuro narių nupiešė jauniausiu, pas ką daugiau aukso žvaigždžių ir ordinų, ką pakabino arčiausiai šviesiausiojo vado... Taip pat skaitai planus, uždavinius ir įsipareigojimus, kiek metų ir penkmečio gale turėsime metalo, akmens anglies, naftos, kiek pūdų surinksime grūdų, kiek pagaminsime mėsos, pieno ir kiaušinių, kada ir kaip įvykdysime maisto produktų programą, kiek procentų pakils darbo žmonių uždarbis ir pajamos, kiek bus pastatyta gyvenamo ploto ir t.t. ir t.t. Jeigu visus šiuos propagandos burbulus skaitytum iki galo, tikrai pavėluotum į darbą.

Priėmimo procedūra

Trečia, mane nustebino tai, kad dėl mano įsidarbinimo nereikėjo keliuose egzemplioriuose rašyti autobiografijos ir užpildyti anketų, kuriose būtų reikėję užrašyti, kiek tėvai turėjo žemės, kur buvau vokiečių okupacijos metais, ką iš giminių turiu užsienyje ir t.t. Nereikėjo fotografuotis su tamsiu švarku, baltais marškiniais, kaklaraiščiu, ir pristatyti šešias nuotraukas. Nereikėjo skaityti ir pasirašyti jokių instrukcijų, įsipareigojimų bei elgesio taisyklių. Nieks man nė puse žodžio neužsiminė ir manęs nebaugino, kad negalima gerti degtinės darbo metu ir grobstyti valstybės turto, už ką galiu būti atleistas iš darbo arba nubaustas premijų ir tryliktos algos atėmimu.

Užpildžiau paprastą pareiškimo blanką, ir mano įsidarbinimo procedūra pasibaigė. Po keleto dienų man paskambino ir pasakė, kada galiu ateiti į darbą.

Darbo aplinka

Atvykęs į darbą, niekam neparodęs leidimo (man jo niekas nedavė), niekieno nepatikrintas, ar nenešu su savimi degtinės bei vyno, susiradau savo darbo cechą. Taip pat labai nustebau niekur neradęs nei raudonojo kampelio, nei planų bei įsipareigojimų, nei pirmūnų bei atsilikėlių. Niekur nebuvo parašyta, kiek kas procentų šiandien įvykdė dienos normą, į ką reikia lygiuotis, kam reikia pasitempti, kieno darbo metodais reikia ginkluotis. Niekur neradau nei pereinamų vėliavų nei vimpelų, nei partinių plakatų. Čia yra tik užrašai, liečiantys darbą, darbo bei gaisro saugumą.

Suskambėjus skambučiui visame ceche prasidėjo darbas kaip bičių avilyje — darnus, greitas ir sklandus. Taip iki antro skambučio aš niekur nepastebėjau nei rūkančių, nei vaikščiojančių, nei šnekučiuojančių. Neįmanoma išskirti, kas yra darbo pirmūnas, kas atsilikėlis, kam reikia pasitempti. Visi dirba — visi pirmūnai. Po pertraukos vėl tas pats darnumas, be pavėlavimų ir simuliavimų. Ir taip kiekvieną dieną. Nė karto neteko pastebėti, kad kas nors iš darbo išeitų anksčiau, arba į jį pavėluotų. Pasibaigus darbo laikui, t. y. vėl po skambučio, visi išsiskirsto į namus.

Niekas netikrina

Po darbo eidamas namo, vėl labai nustebau, kad nei išeinant iš cecho, nei iš įmonės niekas manęs netikrina. Niekas nenuima mano kepurės, neatidarinėja dviračio raktų dėžutės, niekas nečiupinėja ką turiu kišenėse, negraibo mano liemens, rankų, kojų ir tarp kojų, ar aš nepaslėpiau kur nors valdiško turto. Dirbant Kaliningrado mėsos kombinate, minimi patikrinimai buvo daromi kiekvieną kartą praeinant kombinato vartus, prie kurių visuomet būna 2-4 milicijos samdomi sargai.

Nors šioje mano įmonėje ir nėra mėsos gaminių, tačiau yra daug kitų dalykų, kuriuos išnešus galima parduoti, o pinigus pragerti, kas labai dažnai daroma sovietinio rojaus darbo įmonėse. Man nei karto neteko pastebėti, kad kas nors bandytų išnešti mažiausią menkniekį, nors čia nieks nieko nesaugo.

Gavus atlyginimą

Atėjus algos dienai, t. y. gavus čekius, einant namo niekas nesibūriavo, nesidėjo po 2-3 dolerius, niekas nepirko degtinės, niekas negėrė nei už tvorų, nei už namų, nei už krūmų. O rytojaus dieną dar labiau nustebau, kad darbininkai visi kaip vienas buvo blaivūs ir laiku buvo savo darbo vietose (sovietų rojuje yra dalis darbininkų, kurie gavę algą neina į darbą, kol jos neprageria). Niekas nesigyrė, kur ir kiek vakar išgėrė, kiek pinigų paslėpė nuo žmonos pagiriom, niekas neatsinešė į darbą nei degtinės, nei vyno. Nė vieno darbininko žmona nebuvo atėjusi skųstis, kad jos vyras pragėrė algą arba girtas ją primušė. Nė vieno darbininko policija nenuvežė į blaivyklą. Vienu žodžiu algos diena niekuo nesiskiria nuo paprastos darbo dienos — praeina be jokių naujienų ir nuotykių.

Taip pat nė karto neteko pastebėti, kad kas nors darbo metu būtų išnešęs įmonės turto parduoti, už tuos pinigus parnešąs degtinės pagirioms sau ir savo draugams. Kaliningrade panašūs valdiško turto mainai į gėrulius darbo metu (nekalbant apie mainus po darbo) labai dažnas dalykas.

Susirinkimai

Nors aš čia dar neseniai dirbu, bet dar nebuvo, ir tikiuosi kad nebus, nė vieno uždaro ar atviro partinio, profsąjungos susirinkimo, kuriame būtų svarstomi įmonės uždaviniai partijos plenumų, suvažiavimų ir partijos vadų kalbų šviesoje, kad tos kalbos ir forumų nuosprendžiai būtų labai vertinami, giriami ir jiems visapusiškai pritariama. Nebuvo nei raudono kryžiaus, nei gamtos apsaugos, nei gaisrininkų, nei draugovininkų, nei armijai, aviacijai ir laivynui remti ir kitų draugijų susirinkimų. Dar nė vieną dieną nereikėjo pasilikti po darbo valandų klube ar raudoname kampelyje ir po keletą valandų sėdėti bei klausyti įvairių ataskaitų apie padarytus darbus, kurių dauguma būna tik ant popieriaus, apie šių organizacijų ir bendrovių veiklą, uždavinius bei planus.

Nėra politikos

Čia dar nebuvo darbo pirmūnų ir soc. lenktyniavimo nugalėtojų sąskrydžių. Nebuvo pirmūnų pavyzdingų darbo metodų pasikeitimo ir t.t. Čia nėra jokių komunistinio darbo mokyklų, jokių marksizmo leninizmo būrelių, jokių politinių pamokų.

Dar nebuvo, ir tikiuosi nebus, jokių politinformacijų. Niekas nepasakoja, kur savaitės dienomis buvo partijos vadas, kas jį išvykstant palydėjo, su kuo jis kalbėjo, kokią kalbą pasakė ir kokius uždavinius iškėlė darbo žmonėms, kas jį grįžtant pasitiko, kas ir kokia eilės tvarka kiek kartų pabučiavo...

Laisva informacija

Nors ir neilgai padirbęs "baigiančioje pūti" kapitalo šalyje, padariau išvadą: jeigu čia neskaitytum laikraščių, neklausytum radijo ir nežiūrėtum televizijos, jokių naujienų nežinotum. Tuo tarpu sovietų "rojuje" laikraščių, radijo ir televizijos galima visiškai išvengti ir viską žinoti, nes ten naujienas giliai įkala į makaulę, tik reikia reguliariai lankyti susirinkimus, politines pamokas, nors dėl to reikia paaukoti daug asmeninio laiko, nes minimos procedūros — smegenų plovimas pravedamas po darbo valandų.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams, į Lietuvą, dabar vėl galima siųsti savo artimiesiems naudingų dovanų. Šių metų pradžioje siūlome šiuos dovanų siuntinius:

1986 – 1

Vyriškas arba moteriškas bliuzonas-anorakas, velvetinės "Wrangler" firmos džinsinės kelnės, vyriški arba moteriški sportiniai batai firmos "Adidas".

Šio siuntinio kaina, siunčiant oro paštu – ..... $160.

1986 – 2

"Adidas" firmos sportinė eilutė (kostiumas), sportiniai batai "Adidas" firmos, vyriškas arba moteriškas megztinis, vyriškas arba moteriškas bliuzonas-anorakas, velvetinės arba "denim" medžiagos džinsinės kelnės firmos "Wrangler" arba "Levi".

Šio siuntinio kaina su pašto išlaidom – ..... $280.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl smulkesnių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 01.460-2592.

Toronto Maironio mokyklos mokiniai: prieš koncertą reikia susikaupti ... tada ir dainos gražiau skambės **Nuotr. St. Dabkaus**

GAUTA IŠ LIETUVOS

Kodėl sovietinis žmogus yra beteisis? II

PRANAS VYTĖNAS

Būtų pasakyta tik pusė tiesos, jeigu liktų neatkreiptas dėmesys į tai, jog apgailėtina žmogaus teisių padėtis Sov. Sąjungoje turi gilias šaknis Rusijos istorijoje. Neteisinga galvoti, kad sovietinių žmonių beteisiškumas yra tik marksizmo idėjų įgyvendinimo Rusijoje rezultatas. Galbūt tos idėjos tapo politine realybe pirmiausia Rusijoje kaip tik dėl to, kad čia surado sau tinkamą, šimtmečiais ruoštą socialinę dirvą.

Daug atvejų, kai sovietinė valdžia grubiai pažeidinėja teisės normas, turi istorikams gerai žinomus precedentus artimesnėje ir tolimesnėje Rusijos praeityje. Žiaurus fizinis susidorojimas su valdžiai neįtikusiais ar tik įtariamais asmenimis, kurį vykdė Stalinas, Rusijoje žinomas jau nuo Ivano Rūsčiojo ir Petro I viešpatavimo laikų.

Turi Rusijoje tradiciją ir prievartinė žmonių deportacija, panaši į tą, kuri stalinizmo laikais buvo vykdoma baltiečių, lenkų, Krymo totorių, Šiaurės Kaukazo tautų atžvilgiu. Penkioliktame, septynioliktame amžiuje Maskvos carai atimtų iš Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės sričių bajoriją išsiųsdavo į rytines Rusijos sritis, o jų vieton atkeldavo maskviškius rusus. To meto deportacijos nebuvo tokios masiškos ir žiaurios, kaip karo ir pokario metų žmonių trėmimas, bet vis tik tai rodo, kad Rusijoje yra sena prievartinio tautų maišymo tradicija.

Lietuvoje nėra užmiršti Katalikų Bažnyčios varžymai, kurių pagalba carinė Rusija praeitame šimtmetyje stengėsi Bažnyčią silpninti, izoliuoti ją nuo Vakarų Europos, nuo aukščiausios bažnytinės vadovybės, ir tuo ruošti kelią Lietuvos surusinimui. Šiandieniniai sovietiniai ateistai Lietuvoje, istoriškai žiūrint, uoliai tęsia carinių pareigūnų ir žandarų darbą ir ruošia lietuvių tautai, kaip ir anuomet, nutautėjimo pražūtį.

Nuo pat Maskvos kunigaikštystės įsteigimo joje visų sluoksnių žmonės buvo tiesiogiai pajungti didžiojo kunigaikščio, vėliau — caro valdžiai. Rusijoje niekada nebuvo sukurta tokia įstatymų sistema, kuri teisiškai garantuotų piliečių neliečiamumą ir apsaugotų juos nuo valdžios savivaliavimo. Nebuvo aiškių įstatymų, kontroliuojančių ir ribojančių vyriausios valdžios bei caro veiksmus, o tokia valdžios kontrolė jau praeityje buvo būdinga Vakarų demokratijoms, ir jai pradžią davė Didžioji laisvių charta (XIII š. pradžia).

Neveltui Rusijoje taip ilgai gyvavo baudžiavinė teisė, rekrūtinė kariuomenės sistema, fizinės bausmės ir kiti despotiško valdymo būdai, Matyt, yra vidinė giminystė tarp rusiškojo despotizmo ir komunistinio totalizmo. Kitaip kuo paaiškinti tą faktą, kad komunistinė revoliucija pirmiausia įvyko Rusijoje, t. y. anuomet atsilikusioje, ekonomiškai neišsivysčiusioje Europos šalyje.

Rusijoje komunistinis totalizmas gerai susiderino su tradicine rusiška patvaldyste, autoritetiniu politinės valdžios santykiu su visuomene. Daugelis Rusijos gyventojų buvo jau iš vidaus paruošti komunistiniams išorinės prievartos metodams. Tai ir nulėmė rusiškojo arba sovietinio komunizmo modelio specifiką. Šį visuomenės valdymo modelį TSRS savo laiku primetė Baltijos šalims, dabar stengiasi įtvirtinti net keliuose kontinentuose.

Žmogaus laisvę ir teises ribojantis veiksnys yra ir Sov. Sąjungoje plačiai propaguojamas marksistinio kolektyvizmo principas. Pagal šį principą, žmogaus ir kolektyvo santykiuose turi vyrauti kolektyvo primatas. Teigiama, kad individas negali pilnutiniai pasireikšti be kolektyvo, bet taip pat nurodoma, kad tai padaryti individas gali tik savo interesus pajungdamas kolektyvui. Bendrieji kolektyvo arba daugumos interesai yra laikomi neginčijamai svarbesniais, negu atskiro žmogaus poreikiai.

Šitokių teiginių bendrąja prasme nebūtų galima kritikuoti ar smerkti. Visuomenės gyvenime dažnai nusveria žmonių grupės ar bendruomenės poreikiai, bet sovietinėje santvarkoje kolektyvas nėra tas pat, kas laisvai susidaranti ir apsisprendžianti bendruomenė. Kolektyvas sovietinėje sistemoje visiškai sutampa su valstybės įstaigos ar organizacijos asmenine sudėtimi ir dėl to tampa svarbia valstybės organizacijos dalimi. Kolektyvas, kuriam privalo paklusti individas, savo ruožtu yra pajungtas aukštesnėms valstybinėms organizacijoms ir privalo paklusti jų diktatui. Todėl kolektyvizmo principas sovietinėje visuomenėje yra vienas būdų tvirčiau pririšti individą prie valstybės.

Be to, ne visų socialinių sluoksnių kolektyvai, tuo pačiu ir individai, naudojasi vienodomis faktiškomis teisėmis. Yra nemažas skirtumas tarp darbininkų ir kolūkiečių arba kolchozininkų realiųjų teisių. Kolūkiečiai yra daug blogesnėje padėtyje negu darbininkai. Kolūkių pirmininkai arba rajonų valdžia su savo pavaldiniais dažnai elgiasi kaip vienvaldžiai diktatoriai. Svarbi žmonių beteisiškumo priežastis TSRS yra ta, kad žmonės menkai težino pačius įstatymus bei s a v o teises. Daugelis įstatymų dažnai yra sąmoningai slepiami nuo gyventojų, o tai palengvina valdžios savivaliavimą. Be to, daug įstatymų nėra tinkamai sutvarkyti, vienų metų įstatymas gali netgi prieštarauti tam, ką tuo pačiu klausimu teigia kitų metų įstatymas.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BLAIVYBĖS KLUBAS

A. Požarskas kovo 11 d. "Komjaunimo tiesoje" praneša, kad veiksmingu antialkoholinės propagandos centru Vilniaus V. Lenino skaičiavimo mašinų gamykloje yra štampavimo cecho raudonasis kampelis. Tie raudonieji kampeliai tapo savotiška karštilge pirmosios sovietinės okupacijos metais. Tada juose buvo garbinamas ant sovietinių tankų okupuoton Lietuvon atkeliavęs V. Leninas. Dabar atnaujintu raudonuoju kampeliu Vilniaus skaičiavimo mašinų gamykloje naudojasi štampavimo skyriaus blaivybės klubas "Akiratis", jame surengęs pirmą popietę. Panaudojus atverčiamus staliukus, raudonąjį kampelį galima paversti jaunimo kavine arba klausytojams skirta sale. "Akiračio" klubas gyvam pokalbiui su darbininkais pakvietė Vilniaus kovos už blaivybę draugijos narius, medicinos darbuotojus, aktorius ir žurnalistus. Apie antialkoholinės kovos stiprinimą ir blaivybės garsinimą kalbėjo gydytojas P. Bakšys, Vilniaus rusų dramos teatro aktorius V. Jefremovas skaitė monologus iš A. Dudarevo spektaklio "Slenkstis", koncertinę programą antialkoholine tema atliko folklorinis "Jovaro" ansamblis.

APELSINAI IŠ MAROKO

"Komjaunimo tiesoj" vasario 18 d. paskelbtas pranešimas iš teismo salės skaitytojus supažindina su apelsinais iš Maroko. Juos 1985 m. balandžio 15 d. į Klaipėdos prekybos uostą atgabeno užsienio laivas "Eliza". Dokininkais vadinami uosto darbininkai užsienio vaisius iš laivo pradėjo perkelti į čia pat laukiančius geležinkelio vagonus ir sunkvežimius. Vieną naktį uostan atvažiavo septyni sunkvežimiai-šaldytuvai, priklausantys vaisių ir daržovių ūkio ministerijai. Vairuotojus maloniai nustebino masinantis gandas: "Dokininkai už 500 rublių gali pakrauti į kiekvieną automobilį po toną apelsinų viršaus..." Gandas pasitvirtino: krovėjai, skaičiuodami padėklus su apelsinų dėžėmis, į šešis sunkvežimius mielai pakrovė po dešimt padėklų vietoj devynių. Apsukrūs vairuotojai, atsiskaitę pagal sutartą kainą, tą pačią naktį iš Klaipėdos pasuko Kauno link. Sunkvežimių vairuotojai su vogtais Maroko apelsinais pirmiausia kreipėsi į Kauno vaisių prekybos susivienijimo sandėlininkę Oną Malonienę: "Klausyk, Onute, gal norėtum pas mus nupirkti apelsinų? 360 dėžių. Kaip tau, duotume nebrangiai, po pusantro rublio už kilogramą..." Kai ta malonioji Onutė paklausė, ar nevogti, vairuotojai nuramino: "Tu ką, mūsų nepažįsti? Švarus reikalas!..." Sandėlininkė O. Malonienė ramia širdimi su vyrais nuvyko į susivienijimo sandėlį 7 nr. Ten apelsinai mikliai buvo iškrauti, šešių sunkvežimių vilkstinė išrūko garažų link. Vairuotojų kišenes šildė neblogas "honoraras". O. Malonienė, įsigijusi pusšeštos tonos pavogtų apelsinų, juos su fiktyviais važtaraščiais pradėjo siuntinėti į daržovių parduotuves. Kai milicininkai užuodė vagystę, sandėlyje dar buvo keturios tonos vogtų vaisių, su kuriais sunkvežimis išvažiavo Klaipėdon ir tik tenai tebuvo sulaikytas. Laisvės atėmimu nuo šešerių iki aštuonierių metų buvo nubausti Klaipėdos uoste dirbantys dokininkai — Stasys Gabalis, Romas Žebrauskis, Alvydas Gibieža ir Einaras Janutis. Penkeriam metam laisvės neteko kaunietė sandėlininkė Ona Malonienė. Nuteisiesiems konfiskuota pusė jų turto. Griežtų bausmių susilaukė ir sunkvežimių vairuotojai — Gintautas Stiga, Adolfas Rutkauskas, Vitas Stravinskas, Josifas Pukšta, Albinas Lenkevičius, Petras Čiurlevičius, Kauno vaisų ir daržovių prekybos susivienijimo skyriaus viršininko pavaduotojas J. Damskis, parduotuvės vedėja M. Džiugienė.

NAUJA POLIKLINIKA

Naujos poliklinikos susilaukė jurbarkiečiai. Ji iškilo prie pušynėlių šalia centrinės Jurbarko ligoninės. Trijų aukštų pastate įrengti gydytojų darbo kabinetai, aprūpinti modernia medicinos aparatūra, ir vaistinės punktas. Teigiama, kad naujoji poliklinika per parą galės aptarnauti 400 pacientų.

"SUVALKIJA" VILKAVIŠKYJE

Lietuvos kino studijos vaidybinio filmo "Sūnus palaidūnas" premjera Vilkaviškyje atidarytas naujas kino teatras "Suvalkija", pastatytas Alytaus statybos tresto. Statybininkams talkino Vilkaviškio įmonių atstovai. "Suvalkija" turi dvi sales, kuriose filmai gali būti rodomi 500 žiūrovų. Yra ir erdvi salė dailės parodoms. Kino teatras aprūpintas modernia aparatūra filmams rodyti.

NEGAUNA ŽUVIES

Spaudoje dažnai rašoma apie vidinę žūklę Lietuvos vandenyse, daug Atlanto žuvies Klaipėdon atvežančius žvejybos laivus. Nušviečiamas žuvies kelias nuo žvejo iki vartotojo. Ir vis dėlto žuvis pasiekia ne visus vartotojus. Kėdainietis J. Vainauskas vasario 14 d. laidoje "Tiesos" redakciją savo laiško antrašte klausia "Kas tinkluose, o kas — parduotuvėse?" Gvildendamas žuvies tiekimo problemas, J. Vainauskas rašo: "Žinoma, tas kelias sudėtingas, tačiau ar viskas padaryta, kad parduotuvėse žuvies nuolat rastume, kad viešojo maitinimo įstaigose jos skanios gautume? Štai ir pas mus, Kėdainiuose, išskyrus retus atvejus, parduotuvėse žuvies beveik nematome. Kai kas, pasitaikius progai, jos parsiveža iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ar net Rygos. Tik taip galima pietų stalą paįvairinti. Pasigendame ir šaldytos, ir gyvos žuvies. Pardavėjos siūlo konservų. Bet tai ne rūkytas ešerys ar gyvas karpis. Gal taip yra, kad per mažai žuvies sugauna žvejai? O gal jos sužvejojama pakankamai, tik paskirstoma, realizuojama nesirūpinant, kad ir rajonų gyventojų poreikiai būtų patenkinami?" **V. Kst.**

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS · AUDRA TRAVEL

Įdomios kelionės į LIETUVĄ, pigiausia kaina tik $1,400.00!!! Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje – 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!!
Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KAINA: $836.00 kan.** Vietų liko nedaug – skubėkite užsisakyti.

EGZOTIŠKA KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ,
aplankant Havajų salas, Fidži, Naująją Zelandiją. **Išvyksta spalio 10 — grįžta lapkričio 2, 23 dienų kelionės kaina tik $3895 kan.**, įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, puikius viešbučius, maistą, ekskursijas, pervažiavimus ir daug kitų dalykų apie kuriuos teiraukitės mūsų biure.

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Š. m. balandžio 20, sekmadienį, 4 valandą po pietų, Westdale gimnazijos salėje, 700 Main St. W., **Hamiltone**

KONCERTAS

Programą atliks solistai – R. Strimaitis, V. Verikaitis, Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" ir muzikas J. Govėdas.

Įėjimas – $6.00, pensininkams ir studentams – $5.00, vaikams – nemokamas.
Pelnas skiriamas Vasario 16-sios gimnazijai. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Šalpos fondo komitetas

Š. m. balandžio 26, šeštadienį, 7 v.v., Jaunimo centre, Hamiltone, "Vilniaus" šaulių rinktinės Kanadoje suvažiavimo proga rengiamas

koncertas-pokylis su šokiais.

***Meninę programą** atliks Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras su soliste Aldona Laugaliene, diriguojant muzikei Darijai Deksnytei. Šokiams gros K. Deksnio vadovaujamas orkestras. Skani šilta vakarienė su vynu, įvairus baras, vertingų laimikių loterija.*

Sekmadienį, balandžio 27 d., 10.30 v.r., visi šauliai su savo dalinių vėliavomis dalyvaus AV šventovėje iškilmingose pamaldose.

Visus brolius bei seses šaulius , Hamiltono ir apylinkių mielus lietuvius kviečiame dalyvauti šiame koncerte ir pokylyje.

Bilietų kaina — $15 asmeniui, vien koncertui ir šokiams — $6 asmeniui.
Dėl bilietų skambinti tel. **545-2703.** Rengėjai – ***DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone***

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTAS paminės šv. Jurgio, pasaulio skautų globėjo, šventę balandžio 20, sekmadienį. 10.30 v.r. organizuotai dalyvausime pamaldose AV šventovėje ir prisiminsime Kanados lietuvių skautų dvasios vadą a.a. v.s. kun. St. Kulbį. Po pamaldų bus iškilminga sueiga su laužu pavasario tema. Pabaigai sesės, broliai ir svečiai bus pavaišinti. Kviečiame tėvus ir visus skautiška veikla tebesidominčius tautiečius atsilankyti. — A.a. v.s. kun. St. Kulbio atminimui Aldona ir Petras Volungės paaukojo "Širvintos-Nemuno" tuntui $50. Skautiškas ačiū! **"Širvintos-Nemuno" tunto vadija**

KLB ŠALPOS FONDO Hamiltono skyriaus komitetas, norėdamas prisidėti prie Vasario 16 gimnazijos išlaikymo, rengia didelį koncertą balandžio 20, sekmadienį, 4 v.p.p. Westdale gimnazijos salėje, 700 Main St. W. Programą atliks iškilieji Kanados lietuviai solistai — R. Strimaitis, V. Verikaitis, garsusis Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", muz. J. Govėdas. Šio koncerto pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai, kuri ypač šiuo metu yra reikalinga mūsų, užjūrio lietuvių, paramos. Todėl mieli tautiečiai, visi esate kviečiami dalyvauti šiame koncerte.

ŠALPOS FONDO KOMITETAS vajaus metu, t.y. balandžio ir gegužės mėnesiais, kiekvieną sekmadienį po pamaldų Jaunimo centre priima aukas šalpos reikalams. **J.P.**

BENDRUOMENĖS VALDYBA kovo 23 d. po Sumos sukvietė Jaunimo centro salėje apylinkės lietuvių visuotinį susirinkimą. Apyl. pirm. B. Mačys, v-bos iždininkas Ant. Liaukus ir revizijos komisijos pirm. B. Pakalniškis padarė pranešimus. Susirinkime kalbėjo naujai apylinkės valdybai rinkti komisijos atstovas P. Kanopa, o J. Krištolaitis davė paaiškinimų apie ruošiamas liet. tautinių šokių šventes. Po to įvyko gyvos diskusijos, daugiausia naujos apylinkės v-bos sudarymo reikalu.

GAVĖNIOS REKOLEKCIJAS AV parapijoje šiemet vedė iš Putnamo prel. dr. V. Balčiūnas. Rekoleckijos, kurios truko visą savaitę, buvo iškilmingai užbaigtos Palmių sekmadieniu.

PETRAS LUKOŠIUS, po 26 m. tarnybos "Dofasco" įmonėje, išėjo į pensiją. Šioje didelėj plieno gamybos įmonėje darbininkai neturi unijos. Visi pensijos pinigai yra išmokami vienu kartu. Ta suma priklauso nuo ištarnautų metų skaičiaus ir per tuos metus įmonės padaryto pelno.

JONUI SADAUSKUI Šv. Juozapo ligoninėje buvo padaryta operacija. Ligonis po sėkmingos operacijos sveiksta ir stiprėja.

Į POSĖDĮ balandžio 12 d. tautinių šokių šventės reikalais iš JAV atvyksta JAV LB krašto v-bos pirm. Alg. Gečys, Lietuvių taut. šokių instituto pirm. G. Gobienė, kultūros tarybos pirm. I. Bublienė ir kt. Jie susipažins ir su "Coops Coliseum" patalpomis, kuriose 1988 m. įvyks VIII laisvojo pasaulio liet. tautinių šokių šventė.

IŠ FLORIDOS atstogų į namus šventėm grįžo J. Bajoraitis, Vl. Narkevičius, J. Bersėnas ir St. Dalius. Meksikoje praleidęs savo žiemos atsotogas, sugrįžo Tomas Kochanka. **K.M.**

London, Ontario

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJA laukia atvykstančio lietuvio vyskupo Pauliaus Baltakio. Pasiruošimo darbai vyksta sklandžiai, stengiamasi kuo iškilmingiau priimti taip retą ir brangų svečią balandžio 20, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos bus 4 v.p.p. Šiluvos Marijos šventovėje, koncertas — 6 v.v. Marconi salėje (120 Clarke Road), pokylis — 7 v.v. Ta proga klebonas kun. Ignas Mikalauskas, OFM, paminės savo deimantinio amžiaus sukaktį. **koresp.**

Edmonton, Alberta

GAVĖNIOS REKOLEKCIJAS Lietuvių namų koplyčioje š. m. kovo 14-16 vakarais vedė iš Toronto-Mississaugos atvykęs kun. K. Kaknevičius. Rekolekcijose, ypač paskutinę dieną, atsilankė gražus skaičius tikinčiųjų. Vieną vakarą po pamokslo ir pamaldų buvo diskutuota pakeitimai liturgijoje ar skirtingai atliekami religiniai patarnavimai kai kuriose katalikų šventovėse. Dalyviai galėjo išreikšti nuomonę ar klausti tuo reikalu, o svečias misijonierius teikė paaiškinimus. Po sekmadienio pamaldų buvo bendra kavutė-vaišės; jų metu svečias turėjo progos daugiau susipažinti ir pakalbėti su Edmontono tautiečiais.

Rekolekcijų vedėją kun. K. Kaknevčių kovo 12-17 d.d. globojo dr. Juozas ir Bronė Pilipavičiai, gyvenantys gretimam St. Albert mieste. Svečias aplankė ir kai kurias lietuvių šeimas jų rezidencijose.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PO KELIŲ VIEŠŲ SUSIRINKIMŲ, įvykusių Lietuvių namų apylinkės valdybos pastangomis, nutarta pradėti Lietuvių namų remontą š. m. balandžio 5 d. Iki to laiko, tikimasi, paaiškės kai kurie dar neišspręsti reikalai. LN taisymo išlaidoms padengti bus panaudotos pernai kazino lošimuose sutelktos lėšos. **Dobilas**

St. Catharines, Ont.

BUVĘS ILGAMETIS MŪSŲ PARAPIJOS KLEBONAS kunigas Ignas Mikalauskas š. m. balandžio 20 d. Londone, Ont., švenčia savo deimantinio amžiaus sukaktį. Šiluvos Marijos parapijos taryba maloniai kviečia katariniečius irgi gausiai dalyvauti. Kun. I. Mikalauskas yra praleidęs daug metų, besirūpindamas St. Catharines lietuvių parapija bei visų lietuvių dvasiniais reikalais.

Iškilmingos Mišios bus Londone Šiluvos Marijos šventovėje (1414 Dundas St. East), koncertas — 6 v.v. Marconi salėje (120 Clarke Rd.), pokylis — 7 v.v.

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS posėdis įvyko kovo 27 d. Nutarta š. m. sibirinių trėmimų minėjimą rengti visiems baltiečiams kartu. Tuo reikalu dabar tariamasi.

VELYKŲ ŠVENTĖS praėjo gražiai. Sunegalavus pranciškonų provincijolui Placidui Bariui, rekolekcijas kovo 15, 16 ir 17 d.d. vedė gausiam skaičiui tautiečių kun. Jonas Bacevičius, OFM. **Kor.**

Sudbury, Ontario

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "Geležinis vilkas" š. m. balandžio 19, šeštadienį, lenkų salėje (212 Frood Rd.) rengia tradicinį priešsezoninį pobūvį. Programoje išgirsime naują dainos vienetą, sėkmingiems praėjusio sezono žvejams bus įteiktos taurės. Bus skani vakarienė, veiks baras, turtinga loterija, gros gera muzika. Kviečiame visus narius ir Sudburio bei apylinkės tautiečius su svečiais gausiai dalyvauti ir linksmai praleisti vakarą. Pradžia — 6 v.v. **Valdyba**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	11%
santaupas	7½%	asmenines paskolas	13%
kasdienines palūkanas		*Nemokamas pilnas*	
už santaupas	7%	*čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	9½%	*Nemokama narių gyvybės*	
term. indėlius 3 m.	9¾%	*drauda pagal santaupų*	
reg. pensijų fondo	8%	*dydį iki $2.000.*	
90 dienų indėlius	8¾%	*Nemokama asmeninių*	
(minimum $5.000)		*paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	9½%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV lietuvių fondo tarybos posėdyje vasario 21 d. Čikagoje dalyvavo 15 tarybos narių, penki valdybos ir du kontrolės komisijos nariai. Tarybos pirm. P. Kilius susikaupimo minute paprašė pagerbti mirusį valdybos ižd. Kazį Barzduką. Taryba patvirtino 1985 m. pajamų ir išlaidų apyskaitą: pajamų — $296.161, išlaidų — $103,128, gryno pelno — $193.033. Iš gauto pelno lietuvybės išlaikymo reikalams paskirstyta $181.000, o likutis perkeltas į 1986 m. Į LF 1985 m. įstojo 124 nauji nariai, bendras narių skaičius pakilo iki 5.684. Finansų komisijos pirm. J. Vaznelis aptarė numatomas 1986 m. pajamas. Tikimasi, kad jos peržengs $300.000. Lietuvybės išlaikymui jis pasiūlė $200.000 sumą, kurią patvirtino taryba. "Lito" bendrovė buvo pasiūliusi Lietuvių fondui investuoti pusę milijono dolerių į Lemonte nupirktą turtą. Fondo finansų komisija šį pasiūlymą atmetė, bet nutarė tą reikalą peržiūrėti, kai ten bus įsteigtas PLB lietuvių centras. Tada gal būt bus prisidėta prie to centro išlaikymo. Taryba patvirtino JAV lietuvių fondo valdybą: pirm. — dr. A. Razma, pavaduotoja — M. Remienę, vicepirm. — St. Barą, jaunimo reikalams — O. Barškėtytę ir A. G. Razmą, specialiems reikalams — R. Juškienę, sekretore ir reikalų vedėja — A. Steponavičienę, iždininku ir ūkio reikalų vadovu — K. Dočkų, informacijai — A. Juodvalkį. Metinis LF narių suvažiavimas įvyks balandžio 12 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Taryba patvirtino valdybos pirm. dr. A. Razmos pasiūlymą dr. Konstancijos Rudaitytės testamentinį palikimą, su palūkanomis siekantį $19.252, paskirti Aldonai Aistienei, velionies poeto Jono Aisčio našlei. Dr. K. Rudaitytė pageidavo, kad jos palikimo $12.000 būtų paskirta jos mirties metais pripažintam geriausiam rašytojui. Lietuvių rašytojų draugijos sudaryta vertintojų komisija geriausiu tų metų rašytoju išrinko poetą Joną Aistį.

Floridoje išsisklaidžiusiems lietuviams evangelikams lig šiol trūkdavo lietuviškų pamaldų. Pirmas žingsnis šiam trūkumui pašalinti buvo padarytas 1985 m. gruodžio 22 d. St. Petersburge, Išganytojo šventovėje, kur pamaldas lietuviams evangelikams laikė kun. dr. E. Gerulis. Pamaldose dalyvavo beveik 50 lietuvių, suvažiavusių iš įvairių Floridos vietovių. Antrųjų pamaldų toje pačioje šventovėje lietuviai evangelikai susilaukė kovo 22, Verbų sekmadienio išvakarėse. Vargonuoti sutiko lietuvių katalikų misijos vargonininkas muz. A. Mateika.

Argentina

Dalia Kaukaitė, žymioji dailiosios gimnastikos atstovė Vilniuje, 1985 m. gruodžio mėnesį su geriausiais sovietų gimnastais lankėsi Argentinoje. Buenos Aires Luno parko stadione atliko pratimus su įrankiais, dalyvavo grupiniuose gimnastų pasirodymuose, sutraukusiuose daug žiūrovų. Pratimus rodė ir vietinė televizija, ją klaidingai pavadinusi Dana Kaukaite. Visiškai buvo nutylėta, kad ji lietuvaitė iš Vilniaus, Lietuvos sostinės.

Australija

A. a. Juozas Žukauskas, teisininkas ir žurnalistas, mirė vasario 25 d. Melburne, ištiktas kraujo išsiliejimo smegenyse. Velionis gimė Mažeikiuose 1909 m. gruodžio 25 d., baigė teisių fakultetą Vytauto D. universitete. Nepriklausomybės metais jam teko dirbti redaktoriaus pavaduotoju "Trimite", 1941-42 m. redaguoti Vilniuje leistą "Naująją Lietuvą". Australijon atvyko 1948 m., kai Australijos lietuvių draugijos pirm. Antanas Baužė ruošėsi leisti "Mūsų pastogę" ir jį pakvietė pirmuoju šio savaitraščio redaktoriumi. "Mūsų pastogę" redagavo nuo 1949 m. sausio 26 d. iki 1950 m. liepos 19 d., garsindamas tada iškilusią Australijos lietuvių bendruomenės idėją. 1950 m. buvo išrinktas ALB krašto tarybos nariu, dalyvavo pirmajame ALB vadovų suvažiavime. Kai "Mūsų pastogės" leidybą perėmė ALB krašto valdyba, velionis vėl grįžo redakcijon ir joje dirbo 1952-53 m. Iš darbo pasitraukė dėl prasidėjusių nesutarimų, persikėlė Melburnan. Čia pasinėrė į profesinį teisininko darbą. Velionies palaikai sudeginti vasario 27 d. Melburno krematoriume.

Violeta Lizdenytė-Walsh yra paskirta valdžios įgaliotine etninių grupių reikalams New South Wales valstijos Hunter rajone. Violeta su tėvais Australijon atvyko 1949 m., turėdama penkerius metus amžiaus. Ji yra baigusi Newcastlio universitetą, dalyvauja ALB šios apylinkės valdyboje kaip ryšininkė su kitomis etninėmis grupėmis.

Prancūzija

Vasario 16 minėjimas Paryžiaus lietuviams buvo pradėtas pamaldomis Italų misijos šventovėje, kur Mišias už Lietuvos laisvę laikė ateivių sielovados vadovas kun. P. A. Costes, SJ, ir lietuvių kapelionas kun. J. Petrošius. Pamaldose ir minėjime dalyvavo ne tik Paryžiaus, bet ir kitų vietovių lietuviai, svečiai iš V. Vokietijos, JAV ir Australijos. Prancūzijos LB valdybos narys Ričardas Bačkis, pradėdamas oficialų minėjimą, paprašė tylos minute pagerbti žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus, sugiedoti Tautos himną. Sveikino ambasadorius B. de la Sabliere, prieš II D. karą dirbęs Prancūzijos atstovybėje Kaune, dabartinis Prancūzų-baltiečių draugijos pirmininkas. Sovietinę Lietuvos okupaciją ir dabartinius jos vargus prancūziškai apibūdino dr. Kajetonas Čeginskas, Lietuvių kultūros instituto narys iš Miuncheno. Baigdamas lietuviškai pacitavo pogrindinės "Aušros" vedamąjį "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi". Minėjimo dalyvius su prancūziškai išleistais Nijolės Sadūnaitės kalinimo ir tremties atsiminimais "Un sourire au Goulag" supažindino aktorė Karolina Masiulytė, raginusi neužmiršti sąžinės kalinių, rašyti jiems laiškus. Po oficialios dalies minėjimas baigtas dalyvių vaišėmis.

Belgija

Išsklaidytus Belgijos lietuvius kasmet sutelkia Vasario 16 minėjimas Liežo mieste. Šiemet jis įvyko kovo 1 d. ir susilaukė tik apie 30 dalyvių. Mat lietuviai daugiausia yra sukūrę mišrias šeimas, kurių ne visi nariai atvyksta į minėjimą. Vienuolynuose esančias lietuvaites seseles šiemet išjungė prasidėjusios gavėnios rekolekcijos. Iš Paryžiaus atvykęs lietuvių kapelionas kun. J. Petrošius atnašavo Mišias, skirtas Lietuvai, tautiečiams tėvynėje ir išeivijoje, pamoksle primindamas Vasario 16 reikšmę Lietuvos istorijoje. Iš Londono buvo atvykęs Lietuvių namų veikėjas Mečys Bajorinas. Minėjimo dalyvius jis supažindino su Britanijos lietuvių ir lietuviško jaunimo veikla. M. Bajorinas Britanijos lietuvių sveikinimus perdavė BLB valdybos pirm. Stasei Baltus bei kitiem LB nariam. Meninę programą atliko svečiai iš Vasario 16 gimnazijos — Nelė ir Arvydas Paltinai. Sol. N. Paltinienė padainavo pluoštą estradinių dainų, sukurtų Lietuvoje, Graikijoje bei ispaniškuose kraštuose. Kun. J. Petrošius kalbėjo apie artėjančią Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Sukakties minėjimui buvo sudarytas ir Belgijos lietuvių komitetas, kurin įsijungė BLB valdybos pirm. Stasė Baltus, Eduardas Cinzas, Martine Van Goubergen-Kazakevičienė, Liutauras Kazakevičius, Povilas Bružas ir Bronė Spies.

Vokietija

VLB Bremeno apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Broniaus Skruodžio, tautiečius vasario 23 d. sukvietė į Šv. Uršulės parapijos patalpas Vasario 16 minėjimui. Pamaldas šventovėje laikė iš Romos atvykęs jaunas kun. E. Putrimas, gimęs ir augęs Kanados Toronte, gerai kalbantis lietuviškai. Minėjimas parapijos salėje susilaukė apie 50 dalyvių, kurių eilėse buvo ir svečių iš Hamburgo. Visus pasveikino VLB Bremeno apylinkės valdybos pirm. B. Skruodys, primindamas Nepriklausomybės šventės reikšmę. Pagrindiniu paskaitininku buvo pakviestas jaunas VLB Liubeko apylinkės valdybos pirm. V. Mackevičius, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Jis kalbėjo ne tik apie prarastą Lietuvos nepriklausomybę, bet ir apie tautinę būklę sovietinėje okupacijoje, opoziciją komunistinei valdžiai. Minėjime dalyvavęs kun. dr. Konstantinas Gulbinas kalbėjo apie vysk. Antano Baranausko 150 metų gimimo sukaktį, jo talentingai sukurtą "Anykščių šilelį". Visi žuvusieji Lietuvos laisvės kovotojai pagerbti atsistojimu ir tylos minute. Oficialioji dalis baigta Tautos himnu. Buvo surengtos sunėštinės vaišės su lietuviškomis dainomis.

Jemeno žvejai kuveitiečiai, karalienės Šebos palikuonys, kuriuos aplankė keliautojas inž. K. ASTRAVAS

Dešiniųjų diktatūra - no, kairiųjų - yes

DR. J. KUNCA

Po pusės šimto metų Amerika turi prezidentą, kuris norėtų išgelbėti savo kraštą ir kartu Vakarų pasaulį nuo marksistinės vergovės, bet kongresas paverčia niekais visas R. Reagano pastangas.

Š. Amerikos užsienio politika siekia demokratinės santvarkos atstatymo visuose kraštuose, bent viešai taip skelbiama. Praktikoje pastebime betgi, kad šis principas taikomas tik tom šalim, kur yra autoritetinė, bet prieškomunistinė valdžia, kaip pvz. Čilėje, P. Afrikoje, Filipinuose Marcos valdymo metu.

Demokratų opozicija su entuziazmu rėmė prezidentą, kad jis prisidėtų prie Marcos pašalinimo. Daug anksčiau JAV kongresas balsavo už pagalbą sandinistam, kai jie kovojo prieš Samozos valdžią. Jis rėmė Castro prieš diktatorių Batistą, pasisakė už nutraukimą ginklų pardavimo Čilei dėl demokratinių laisvių suvaržymo. Kongresas ir senatas buvo už ekonominių sankcijų paskelbimą P. Afrikai dėl jos rasinės politikos. Kongresas tokiais atvejais ne vien balsuoja, bet dažnai reikalauja, kad prezidentas imtųsi priemonių demokratinės santvarkos atstatymui viename ar kitame Vakarų pasaulio krašte.

Kai Vašingtono valdžia nori mėginti pašalinti kur nors marksistinę diktatūrą ir ją pakeisti demokratija, kongreso elgesys staiga pasikeičia — pakyla balsai prieš kišimąsį į svetimų valstybių vidaus reikalus. Protestuojama prieš partizanų rėmimą, jeigu jie nėra komunistų revoliucionieriai, bet prieškomunistiniai laisvės kovotojai.

Paskutinis tokio kongreso elgesio pavyzdys yra Nikaragvos "contras", kurie kovoja prieš marksistinę sandinistų diktatūrą. Prezidentas siūlo suteikti jiem karinę pagalbą ginklais. Kongresas nesutinka, nors marksistų diktatūroje Nikaragvoj yra daug mažiau laisvės kaip Čilėje, P. Afrikoje ar Marcos Filipinuose. Be to, Nikaragva turi svarbios reikšmės pačios Amerikos saugumui. Sovietai ten įrengs karinę bazę, kaip kad jau yra padarę Kuboje. Iš Nikaragvos bus skleidžiama komunistinė revoliucija visoje Vidurio Amerikoje, Meksikoje ir likusiame Pietų Amerikos žemyne. Nikaragva strateginiu požiūriu turi gyvybinės reikšmės Š. Amerikai, bet prezidentui neleidžiama kištis į ano krašto vidaus reikalus, nes čia norima nuversti ar padėti nuversti ne dešiniųjų diktatūrą, bet marksistų! Susidaro įspūdis, kad Vašingtono kongresas yra nusprendęs nesipriešinti komunistų ofensyvai, kurios tikslas yra ne kas kita, kaip Š. Amerika! Dar daugiau, Amerikos kongresas, uoliai skatindamas ir padėdamas pašalinti dešiniųjų diktatorius, pagreitina sovietų įtakos plėtimą. Tokiu būdu su amerikiečių kongreso pagalba šiandien turime sovietus Kuboj, Nikaragvoje ir Angoloje, kur prieškomunistiniam partizanam Vašingtonas atsisakė veiksmingai padėti. Panašių Š. Amerikos kongreso pastangų dėka Filipinuose ir P. Afrikoj greičiausiai turėsime sovietinę diktatūrą vietoje kongreso jieškotos demokratijos.

Dabartinis komunizmo veidas

"The Washington Time" 1986. I. 1 buvo išspausdintas redaktoriaus Pauliaus Greenbergo straipsnis. Čia pateikiamas jo vertimas.

Ne kiekvienas pastebi, kad Sov. Sąjungos komunistų partija turi naują 25-rių metų programą. Senoji buvo pilna "nepagrįstų fantazijų", pasak tokio autoriteto, kaip M. Gorbačiovas.

Senoji programa buvo pateikta 1961 m. Nikitos Chruščiovo, kuris pažadėjo, be kitų dalykų, kad Sov. Sąjunga palaidos JAV-bes ekonominėje srityje. Tai buvo tada, kai komunizmo ideologija buvo energingai skatinama, dar prieš jos bankrotą, kuris pripažintas visame pasaulyje, įskaitant kai kuriuos komunizmo imperijai priklausančius kraštus.

1961 m. Sov. Sąjungos programa planavo greitai pralenkti JAV pramonėje ir žemės ūkyje, panaikinti fizinį žmonių darbą ir įvesti 6 valandų darbo dieną — tarp kitų nepagrįstų fantazijų. Naujoji programa yra kuklesnė — atsisako nurodyti datą, kada sukurs dangų žemėje. (Ar pastebėjote, kad tie, kurie pasiryžta tai atlikti, sukuria pragarą?). Užuot nustačiusi apibrėžtus pažadus programa pasitenkina partine kalba: "Komunistų partija neturi tikslo smulkiai numatyti pilno komunizmo bruožų. Kai bendruomenė žygiuoja į komunizmą ir sukaupia daugiau patyrimo jį įgyvendindama, praturtina naują bendruomenę, sukaupdama aukščiausios fazės mokslines žinias". Paprastai tariant: drauge, to nesitikėk.

Naujoje programoje yra apie 30.000 žodžių, skirtų partijos kongresui priimti. Vienas dalykas komunistų santvarkai būdingas, būtent pramatymas. Niekas nesėdi visą naktį spėliodamas kuri partija laimės ar jos programa bus priimta.

JAV partijų programos autoriai gali sakyti bet ką, kuo niekas netikės ar net neskaitys. Amerikiečiai paprastai nežiūri rimtai į grynai ceremoninę prozą. Amerikiečių balsuotojai linkę eiti į rinkimus su jiems patinkamu kandidatu ir mano, kad programa išnyks drauge su tramvajumi.

Bet totalistinėje valstybėje juo fantastiškesnė programa, juo geresnė, yra esminis dalykas. Tokia visuomenė privalo turėti tobulos ateities reginį, nes jos mažai yra dabartyje: nėra demokratijos ar valdomųjų pritarimo, bendros gerovės siekimo. Vienintelis dalykas, kuris duoda jos valdovams netikrą pateisinimą, yra jų pažadėtas naujasis pasaulis, kuris pateisina visas aukas ir nusikaltimus, einant šiuo keliu.

Kas atsitinka, kai visą laiką žadama ateitis vis labiau nutolsta, kai kiekvienas naujas valdovas privalo vis toliau ją nukelti arba nenurotyti datos?

Kas atsitinka, kai partija, užuot sutvarkiusi liūdną dabartį, gali tiktai tikėtis palaikyti savo valdžią ir jos sukurtą skurdžią visuomenę?

Kas atsitinka, kai kalba apie revoliuciją tampa tiktai priedanga išlaikyti tai, ką partija turi?

Tada ideologija atsiduria krizėje. Taip yra su dabartiniu komunizmu.

Tokioje krizėje idealizmas suyra, kyšininkystė padidėja, eiliniai žmonės veidmainiškai šypsosi, elitas tampa cinišku, jėga pakeičia tikėjimą ir tampa visuomenės cementu ... tačiau net tas cementas pradeda trupėti.

Gudrus naujas valdovas gali laikinai sustiprinti moralę, net pažadinti trumpalaikę viltį, bet kai net šie nelabai apibrėžti pažadai tampa tuščiais, kas tada? Tai išsūkis Sov. Sąjungos komunistų partijai, ir jokia 25-rių metų programa nepadės.

Negalima sakyti, kad naujoje programoje vienur kitur nebūtų įdomių ištraukų. Pavyzdžiui, ji mini sistemą, kuri yra dar stipri ir pavojinga, bet praėjo savo viršūnę, kurios "bendra krizė vis gilėja" ir kurios viešpatavimo sritis neišvengiamai siaurėja, jos istorinė pražūtis tampa vis aiškesnė". Tai stebinanti ir save suvokianti 1985 m. komunizmo analizė. Bet ji buvo taikoma dabartiniam kapitalizmui aprašyti. Nors kartą partijos propagandistai nustatė tikrą diagnozę; tiktai ji taikoma ne tam pacientui.

Vertė **J. Str.**

Vienas savaitgalis Čikagoje

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Kalbant apie naujo veido "Dux Magnus", blykstelėjo užuomina, esą čikagiškiame pastatyme nedalyvauja nė vienas lietuvis solistas. Jeigu tai tiesa, tai ji apgailėtina. Lietuviška opera be lietuvių, tai kaip Lietuva be lietuvių ...

Marijonų bendradarbiai

Beveik kiekviena vienuolija turi savo rėmėjus — talkininkus. Jų turi ir lietuviai marijonai Čikagoje. Kovo 16 d. įvyko jų suvažiavimas marijonų vienuolyne, "Draugo" pašonėje. Jie turėjo savo pamaldas, užkandžius ir susirinkimą.

Teko dalyvauti jų užkandžiuose, paruoštuose suvažiavimo rengėjų. Nedidelis tai būrys — apie 40. Beveik visi senosios ateivijos žmonės bei jų atžalos su viena kita išimtimi. Tarp savęs kalbasi angliškai, nors viešose prakalbose vartoja lietuvių kalbą. Mano užkalbinti asmenys sakėsi gimę Amerikoje, priklauso lietuvių parapijom, bet jose nieko lietuviško nebėra.

Minimi bendradarbiai iš seno remia marijonų veiklą, kuri praeityje plačiai reiškėsi ne tik parapijose, spaudoje, bet ir mokyklų srityje, kur sklido ir lietuvių kalba, ir lietuviška dvasia. Dabar lietuviškoji marijonų veikla tebesireiškia spaudoje ir kai kuriose parapijose. Garsioje jų gimnazijoje Marianapolyje tiktai kai kurie mokytojai tebėra lietuviai.

Nebejauni marijonų bendradarbiai, kaip ir patys marijonai, bet jie atlieka gražų darbą, ypač šiuo metu, kai lietuviškoji veikla reikalinga visų esamų jėgų.

Lietuviškoji Čikaga

Seniau su pasididžiavimu sakydavom, kad Čikaga yra lietuvių išeivijos sostinė, turinti daugiau lietuvių nei kuris nors Lietuvos apskrities miestas. Kitataučiams galėjome sakyti, kad Čikagoje yra 13 lietuviškų parapijų su lietuviškom vienuolijom, kapinėm, mokyklom, ligoninėm ...

Jei būtų gyvas poetas Antanas Baranauskas ir vietoje Anykščių šilelio aplankytų Čikagą, greičiausiai parašytų panašios nuotaikos kūrinį, apdainuojantį senovės grožį ...

Taip, buvo Čikagoje 13 lietuviškų parapijų, bet dabar jų tėra 3. Lietuviškos pamaldos laikomos dar keliose koplyčiose bei vietose, bet ten nedaug tautiečių gali susirinkti. Garsioji Šv. Kryžiaus parapija su katedrine šventove jau išslydo iš lietuvių rankų. Šv. Kazimiero kapinės jau seniai nebe lietuvių rankose. Šiuo metu yra atsiduręs pavojuje ir vadinamasis labdarių ūkis dėl nepakankamai aiškaus teisinio sutvarkymo ...

Senoji ateivija sukūrė lietuviškąją Čikagą su stambiomis institucijomis, bet jos palikuonys ir naujoji ateivija nebepajėgia jos išlaikyti tokiu plačiu mastu. Taip, Čikaga tebėra lietuviška savo branduolyje, kurį gaubiantis sluoksnis žymiai plonesnis ir vis plonėjantis, nors netrūksta drąsios iniciatyvos ir net naujų planų. Čikagos lietuviškumas nebėra toks platus, bet gajus ir tvirtas savo branduolyje. Tai rodo ir kiti lietuviškos veiklos židiniai — radijo programos, čia nesuminėti laikraščiai, spaustuvės, organizacijos, mokyklos, opera, kultūriniai vienetai ... Visa tai liudija Čikagos lietuvių branduolio gajumą, kuriam betgi netrūksta rūpesčių bei silpnėjimo ženklų. **Pr.G.**

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktō lęšiai (contact lenses).

Naujai įsigyta Kanados baltiečių karių veteranų lygos vėliava. Iš kairės: estas U. TAMRE, vėliavos projekto autorius K. KORE, lygos pirm. ST. JOKUBAITIS

Nuotr. St. Dabkaus

Diskusinės mintys

Laikas lietuvių-lenkų dialogui?

JONAS PRUNSKIS

Gana ilgoką rašinį Stepas Varanka parašė "TŽ" 1986 m. 11 nr. Ten jis sako: "Jeigu tarp lietuvių politikų atsirastų aiškiaregių ir matytų su kuo reikia pradėti pirmus dialogo žingsnius lietuvių-lenkų santykių reikalu, tai dabar būtų tinkamas laikas."

Rimtų dialogų dabar vesti negalima. Rimtus dialogus gali vesti tik tada, kai Lietuva ir Lenkija atgaus savo nepriklausomybes, ir tų vyriausybių paskirtos komisijos galės tai daryti. O kas gali dabar žinoti, kokios apimties tos valstybės bus?

Neatrodo, kad dėl Vilniaus reikia kokio nors dialogo: Vilnius yra lietuvių įsteigtas. Jis buvo lietuvių daug šimtmečių. Vilnius bus ir būsimos nepriklausomos Lietuvos sostinė. Tai aksioma. Lenkai į Vilnių, atrodo, nereiškė pretenzijų. Dabar yra ne tas, kas buvo 1920 m. Pasikeitė Vilniaus krašto politinė ir geografinė padėtis Lenkijai. 1920 m. Vilniuje ir jo krašte, o taipgi ir Lietuvoje buvo daug simpatikų Lenkijai gyventojų tarpe. Vilniuje 1920 m. mažai kas kalbėjo lietuviškai. Vilniaus žydai, kurių buvo didžiausias nuošimtis miesto gyventojų, irgi norėjo Lenkijos, nes jie įžiūrėjo su Lenkija geresnį "gešeftą". Po karo apie 80% lenkų repatriavo į Lenkiją. Pamažu lenkų repatriacija, legali ir nelegali, vyksta į Lenkiją ir dabar. Vilniuje ir jo apylinkėse, bei visoje Lietuvoje Lenkijai labai mažai kas simpatizuoja. Taigi Vilniaus kraštas yra dabar jai svetimas.

Pusę Vilniaus krašto Stalinas atidavė Gudijai, kuri pasiryžus ten lietuvius sunaikinti: ta Vilniaus krašto dalis, kuri dabar yra Gudijoje, būsima nepriklausoma Lietuva nebeatgaus. Neatrodo, kad ateityje Lenkija kariautų su Lietuva ir Gudija dėl Vilniaus krašto. Svarbiausias motyvas, kodėl lenkai, gavę nepriklausomybę nenorės Vilniaus krašto, tai geografinės Lenkijos padėties pasikeitimas. 1920 m. lenkai veržėsi į Lietuvą dėl dviejų dalykų: 1920 m. didelis nuošimtis Lietuvoje norėjo Lenkijos, be to, ji tikėjosi per Lietuvą pasiekti jūrą. Dabar Lenkija kolonizavo didelius plotus vokiečių žemės, turi daug uostų ir tas vokiečių žemes nori pasilaikyti visam laikui. Vilniaus smėlynai Lenkijos ekonomijai nieko nežada. Ateityje, būdama įtemptuose santykiuose su Vokietija ir Rusija, Lenkija stengsis su Lietuva ir Baltijos valstybėmis gyventi taikoje.

Čia suminėti motyvai verčia laikyti Lenkiją nepavojinga Lietuvai. Lenkija yra okupuota rusų, panašiai kaip ir Lietuva. Dėl to į Lenkiją lietuviai turėtų žiūrėti draugiškai, nes dabar laisvės judėjimas Lenkijoje padeda ir okupuotai Lietuvai, o ateityje Lenkija Lietuvai gali būti reikalinga naujam Žalgiriui, norint išsikovoti nepriklausomybę. Kai Lietuva išsivaduos iš rusų jungo ir taps nepriklausoma valstybe, turės vyriausybę ir kariuomenę, kurios gins Lietuvos valstybės teritoriją tiek diplomatinėmis, tiek karinėmis priemonėmis neblogiau, kaip ir mūsų tėvai ją gynė 1918-1921 m. Dabar lietuviai išeivijoje turi bendradarbiauti su latviais, estais, lenkais, ukrainiečiais ir vokiečiais, kad ta Lietuvos nepriklausomybė greičiau ateitų.

Stepo Varankos mintys yra teisingos ta prasme, kad lietuviai su lenkais vestų dialogą individualiai. Valstybinio masto pasitarimai su lenkais galimi tik būsimos nepriklausomos Lietuvos vyriausybės paskirtos komisijos. Dabar nežinome kada ta Lietuvai nepriklausomybės diena ateis ir kokie Lietuvos rūpesčiai bus. Būsimos nepriklausomos Lietuvos problemas greičiausiai sudarys ne Lenkija, bet Gudija. Iš Gudijos dabartinės jos turimos Vilniaus krašto dalies, atrodo, nebeatgausime, nes ten jie baigia lietuvius sunaikinti. O kur dar kiti gudų teritoriniai apetitai?

PARŪPINKITE NAUJĄ DARBĄ JAUNAM ASMENIUI, IR MES MOKĖSIME JUMS PO $1.25 UŽ VALANDĄ

Jūsų verslas arba ūkis tam gali tikti, jeigu pasamdysite jauną asmenį, kuris bus 15–24 metų amžiaus šią vasarą.

Ši programa galioja nuo balandžio 14 iki spalio 18 dienos. Paskutinė diena prašymams – birželio 6. Ontario jaunimo įdarbinimo programa yra labai populiari, dėl to patartina ja susidomėti jau dabar.

Yra ir daugiau sąlygų. Jei norite daugiau apie jas sužinoti bei gauti brošiūrą ir prašymų blankus, skambinkite nemokama karštąja mūsų telefono linija: 1-800-387-1290.

SUMMER OF '86

Summer jobs for Ontario's young people.

Ministry of Skills Development
Ontario
Minister, Hon. Gregory Sorbara
Premier, Hon. David Peterson

Darbas seka darbą

Toronto lietuvių veiklą organizuojant bei planuojant

A. KALNIUS

Vienam veiklos įvykiui praėjus, atrodo, kad visuomenės darbuotojas galės bent šiek tiek atsipūsti. Bet kur tau — vienas darbas pasibaigė, žiūrėk, jau kitas laukia. Juk po Kanados lietuvių dienų jau sekė net keli kiti renginiai, kurių svarbiausias buvo Vasario 16 minėjimas. O po šių vėl laukia visa eilė darbų.

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdyje 1986. III. 13 jau buvo užsiminta net apie 1987 m. Vasario 16 minėjimą, nes šis renginys reikalauja daug pastangų ir laiko. Renginio pirmininke yra pakviesta A. Sungailienė. Jos pareiga bus sudaryti šventės rengėjų komitetą ir jam vadovauti. Bet, kaip paprastai, be valdybos pirmininko pagalbos neapsiėjo dar joks komitetas. Taigi jis pažadėjo savo talką ir šio komiteto pirmininkei.

Ogi jau ne už kalnų (1986. VI. 20-28) dunkso ir Karavano "Vilnius". Jam vadovauti įsipareigojo Kęstutis Raudys. Jau daug ką šiuo reikalu jis yra nuveikęs, ypač programos ir muzikinės sistemos pagerinimo srityje. Iš tikrųjų geros muzikos perdavimo sistemos niekas iš Toronto organizacijų bei institucijų iki šiol neturėjo.

Apie šią sistemą pateikė žinių Karavano vadovas. Girdi, ją būtų galima įsigyti, 50% paremiant Ontario valdžiai. Taigi pirkinio gerumas priklauso nuo kainos. Dėl to esą labai svarbu sutelkti galimai didesnę sumą savų pinigų. Prie jų pridėjus valdžios pašalpą, būtų galima įsigyti gana gerą muzikos perdavimo sistemą. Taigi ir šiam reikalui tektų sumedžioti lėšas iš aukotojų. Tai nesunkiai galėtų padaryti Toronto verslo įstaigos, organizacijos ir pasiturintieji asmenys. Žinoma, pirmiausia reiktų gerose krautuvėse ištirti prekės kokybę ir jos kainą. Ir tai reiktų padaryti nedelsiant, kad Karavanui vykstant jau būtų galima ja pasinaudoti.

Aplamai, Karavano programos klausimais nemažai buvo kalbėta, bet dėl riboto laiko ne viską buvo galima aptarti. Kadangi Karavano vienas iš pagrindinių uždavinių yra tautinės kultūros atstovavimas kitataučiams, tai šiam tikslui reiktų parinkti kiek galima svarbesnių ir naujesnių kultūrinių vertybių. Pvz. pernai Karavano scenoje buvo pavaizduota kaimo sodyba, tai šiais metais jau reiktų naujo vaizdo. Šiam tikslui būtų galima pasiūlyti Vilniaus katedrą. Matomoj vietoj stambiomis raidėmis reiktų paaiškinti, kad šioje katedroje ilsėjosi Šv. Kazimiero kūnas, bet komunistai jį iškėlė kitur, o katedrą pavertė ateistiniu muziejum. Tai būtų parodytas gražus kultūrinis paminklas ir būtų iššūkis okupantui. Vienu žodžiu, kiekvienais metais Karavanui reiktų duoti naują turinį, parenkant vis naujas kultūrines temas.

Posėdyje iškilo ir naujos Vilniaus karalaitės problema. Mat dabartinė karalaitė Indrė Čuplinskaitė yra pakėlusi sparnus išskristi, galbūt net su broliu, į Europą, į Vasario 16 gimnaziją, pagilinti savo lituanistinės žinijos ir plačiau susipažinti su šio žemyno kultūra. Jos pareigas lyg ir turėtų perimti jos padėjėja Zita Gurklytė. Šiuo reikalu sakė pasirūpins valdybos pirmininkas.

Užsiminus apie Vasario 16 gimnaziją, tenka pasakyti, kad ji yra pati svarbiausia lietuviško švietimo institucija tremtyje, kuri reikalinga aukų. Dėl to tame posėdyje buvo nutarta paskelbti dvi rinkliavas šios gimnazijos išsilaikymo reikalams. Jos įvyks gegužės 11 ir 18 dienomis lietuvių parapijose ir Lietuvių namuose. Visi lietuviai yra prašomi šią mokslo įstaigą dosniai paremti.

* * *

Paprastai posėdžių metu pripuolamais atvejais iškyla ir kitų svarbių klausimų, nejeinančių į darbotvarkę. Taigi ir šį kartą, nusiskundus darbo jėgos stoka visuomeninėje veikloje, valdybos narių tarpe kilo nerami mintis apie mūsų jaunimą ir viduriniąją kartą. Kodėl tik nedideli kiekiai šių dviejų kartų, o ypač viduriniosios, vienokiu ar kitokiu būdu yra įsijungę į kultūrinę ir visuomeninę veiklą? Kas atsitiko su šių mūsų kartų dauguma? Žinoma, posėdyje buvo neįmanoma šio klausimo išnarplioti ir prieiti konkrečių išvadų. Tokiam klausimui aptarti neužtenka vienos kurios valdybos posėdžio, o reikia plataus masto svarstybų, kuriosna susirinktų visos trys kartos, šiam klausimui pritariančios ir gerai pasiruošusios. Vienu žodžiu, dar ne visi šaukštai po pietų. Klausimą pajudinus, būtų galima prieiti vienokių ar kitokių išvadų. Į tokias svarstybas ypač turėtų įsijungti šeimos, kurias mes esame linkę labiausiai kaltinti, nors mūsų "valdžios" mažiausiai jomis rūpinasi. Juk nemažam kiekiui ir jų trūko tautinio sąmoningumo. Kas joms šiuo reikalu atėjo į pagalbą?!

Torontiškio "Atžalyno" šokėjai ruošiasi išvykai į pasaulinę parodą Vankuveryje ir sukaktuviniam koncertui balandžio 12 d. West Park Secondary School salėje, kur paminės 15 metų veiklos sukaktį Nuotr. B. Tarvydo

"Heimatgruss" — sveikinimas tėviškei

Lietuvos vokiečių 1986 metų metraštis

Įžanginiame žodyje į savo skaitytojus ir bendradarbius redakcinė kolegija paaiškina šio metraščio prasmę ir tikslą. Šių metų leidinys esąs sukaktuvinis — trisdešimtasis. Jau 45-ri metai praėjo nuo vokiečių repatriacijos iš Lietuvos. Tikslas esąs ne švęsti šią sukaktį, bet surasti atsakymą, ar gyvendami V. Vokietijoje ir užjūryje, vis dar laikome save vokiečiais iš Lietuvos? Su metraščiu buvo išsiuntinėta anketa. Raginama atsakyti į anketos klausimus ir ją grąžinti redakcijai. Tuo pačiu skatinama sumokėti prenumeratą bei surasti naujų skaitytojų.

Anketos man neteko matyti, bet metraštyje išspausdinti gausūs ir įdomūs rašiniai bei poezija atsako į šį klausimą teigiamai. Lietuvos vokiečiai vis dar save laiko Lietuvos vokiečių bendruomenės nariais.

Redaktoriaus vedamasis

Mūsų bendruomenės šaknys per kelias kartas glūdi Lietuvoje. Mes, vokiečiai, gyvenome harmoningai greta lietuvių. Jeigu mes tai ginčytume, nustotume jungties ryšio ir prarastume savo bendruomenę. Ryšio tiltai tarp lietuvių ir Lietuvos vokiečių turi būti grįsti širdimi ir meile. Mes lietuvių esame laikomi "savais žmonėmis". Prieš 45-rius metus įvykusi repatriacija privertė mus sudaryti savo bendruomenę. Mes turime būti arba padoriais Lietuvos vokiečiais, arba likti sugniužditais ir niekam nenaudingais.

Šiuo metu mūsų bendruomenėje yra dvi grupės: a. didelė, bet nuolat mažėjanti, turinti savo gyvenimo šaknis Lietuvoje ir b. nauja, maža, bet auganti, kurios nariai, įsigilinę į savo šeimos istoriją, užsidega meile tam kraštui ir jaučia įsipareigojimą bendruomenę palaikyti bei ugdyti.

Bendras likimas

Lietuvos vokiečių ir lietuvių pabėgėlių nuo raudonojo teroro persekiojimų likimas turi panašumų. Lietuviai buvo priversti palikti savo gimtąjį kraštą dėl nepakenčiamo raudonojo teroro. Lietuvos vokiečiai paliko Lietuvą 1941 m. repatrijacijos susitarimu tarp Trečiojo Reicho ir Sovietų Sąjungos. Jie negalėjo pasilikti Lietuvoje, būtų tapę raudonojo teroro aukomis.

Toji repatriacija į Trečiąjį Reichą daugumai Lietuvos vokiečių atnešė vargą, skausmą ir mirtį. Pajėgūs tėvai ir sūnūs buvo paimti kariuomenėn ir daugelis jų žuvo Rytų ar Vakarų frontuose. Jaunos motinos liko našlės, turėjo rūpintis mažais vaikais bei senais tėvais. Tų šeimų likimas ryškiai yra iškeliamas rašiniuose "Klajojimai" (Wandern) ir "Nuo Šančių iki Aliaskos". Jie nepritapo Vokietijoje, keliavo iš vienos vietovės į kitą, kol galutinai apsistojo užjūryje.

Ilgesys ir meilė tėviškei

Šis jausmas aiškiai pastebimas beveik visuose rašinėliuose, o ypač stipriai pasireiškia poezijoje. Eilėraštyje "Tėviškė" (Heimat) autorė sako: "Kas tėviškės neprarado, tas nesupras pabėgėlio likimo. Jis nesupras ką reiškia palikti savo kiemą bei namus ir žengt į svetimą pasaulį be ateities ir tikslo". Po skausmingo ir mirtimi nusėto pabėgėlių likimo aprašymo autorė sušunka: "Miela gimtine, šventoji žeme, tu gražus turtingas krašte, ar galiu aš tave bent sykį dar regėti? Aš vystu svetimoje šalyje. Tėviškėle tu, gilių miškų ir kristalo ežerų, ar galėjo kas sapnuoti, kad tave palikt galiu?"

Taip pat stipri meilė savo gimtinei bei gamtos grožiui ryškėja eilėraštyje "Baltijos kraštas" (Baltenland).

Elma Brandt rašinėlyje "Ar galima šį kraštą pamiršti?" labai lengvai, paprastai ir jausmingai aprašo savo vaikystę prie Šešupės: "Maudėmės ir plaukėme Šešupėje su savo draugais lietuviais. Vakarais, įmerkę kojas į upelį, dainuodavom 'Sėjau rūtą, sėjau mėtą', 'Ant kalno karklai siūbavo' ir kitas lietuviškas dainas".

Ten prie Liudvinavo, kur buvo vokiečių karių kapai, šalia jų žydų kapai, šiandieną ten dirbami laukai, — rašo jai jos vaikystės draugė iš Lietuvos. — Mūsų praeities fizinės žymės išnyko, tačiau jos niekad neužges mūsų širdyse", baigia savo straipsnį autorė.

Lengvas iš sielos plaukiąs balsas, plati vaizduotė, kūrybinga vaikystės įspūdžių kalba, sudaro džiaugsmą ir įdomumą tą rašinėlį skaityti ir juo gėrėtis.

Metraštyje spausdinama ir lietuvių rašytojų kūryba: Prano Vaičaičio eilėraštis "Yra šalis" ir Kotrynos Grigaitytės novelė "Atlyginimas radėjui". Abu veikalėliai versti redaktoriaus Alfredo Franzkeit. Yra ir iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" keletas ištraukų apie jaunimą dabartinėje Lietuvoje.

Metraščio straipsniai daugelyje vietų nusagstyti lietuviškais žodžiais ar net pilnais posakiais.

Metraščio užnugaris

Metraščio ašis yra V. Vokietijoje. Redakcinė kolegija bei pats redaktorius sudaro Lietuvos vokiečių bendruomenės ir spaudos leidinių branduolį V. Vokietijoje. Tačiau metraščio puslapius užpildo veiklūs ir gabūs bendradarbiai išsibarstę po visą pasaulį.

Baigdamas turiu pabrėžti, kad metraštyje išspausdinta ir keletas straipsnių, kurie skeptiškai vertina lietuvių ir Lietuvos vokiečių santykių harmoniją.

HEIMATGRUSS, Lietuvos vokiečių 1986 m. metraštis. 120 psl. Redaktorius — Alfred Franzkeit. Kaina DM 6.30.

l.a.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$100: I. Raškevičienė; **$50:** KLK moterų dr-jos Montrealio sk. per D. Staškevičienę; **$47:** kun. V. Stankūnas; **$25:** O. Ivaškienė; **$22:** K. Šapočkinas, J. Liaugminas; **$20:** J. Puteikis; **$17:** J. Tamošiūnas, J. Stempužis, E. Lengnikas, E. Undraitienė, J. Rugys; **$16:** A. Liškauskas; **$15:** M. Šermukšnienė; **$12:** N. Kasparliūnienė, St. Kabaila; **$11:** V. Stanislovaitis; **$10:** P. Kirstukas, V. Jakovickas, P. Šernas, A. Petkauskas, P. Skablauskas, R. Geidukytė, A. Motuzas, J. Jurkus; **$8:** G. Juodeikienė; **$7:** J. Krištolaitis, M. Kardauskaitė, K. Gimžauskas, O. Jančiukienė, St. Strasevičius, T. Trakymienė, Ig. Kriaučiūnas, I. Jurcevičius, J. Pažemeckas, J. Žaldokas, A. ir O. Mironas, K. Meškauskas; **$6:** J. Draugelis, V. Stočkus; **$5:** Kl. Sinkevičius, kun. A. Babonas; **$3:** E. Jasiūnas. **$2:** L. Krajauskas, Pr. Stankus, E. Daniliūnas, S. J. Girdžiūnas, A. Kojalavičius, V. Kutkus, A. Jucėnas, J. Kisell, E. Meilus, W. Stapon, E. Žemaitaitis, Alb. Žukauskas, St. Umbrasas, J. Račickas, L. Valiukas, G. Baliūnas, J. Dainora, A. V. Danta, A. Čeponis, Br. Aukštakalnienė, A. Jamdolis, J. Kregždė, J. Maskelis, V. L. Jasinevičius, O. Vėlyvienė, M. Urbas, J. Ciplis, J. Stonkus, Ig. Eursa, O. Pranckūnienė; **$1:** P. Gurklys.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$100: prel. J. Balkūnas, O. Skrebūnienė; **$97:** H. Gelažnikas; **$60:** Pr. Basys; **$50:** dr. J. Sungaila, St. Barančiukas; **$47:** L. Kirkilis; **$40:** Vikt. Vaičiūnas, kun. J. Pragulbickas, R. Dirvelis; **$35:** J. Račius; **$30:** T. Falkauskas, Alf. Pivoriūnas, A. Svirplys, A. Grubis, S. Mačiulaitis, S. Tumosienė, A. Nausėdas; **$27:** P. Grušas, P. Bigauskas, S. Augaitis, P. Balynas, A. Trumpickienė, P. Dunderas, Vl. Jokūbaitis, B. Neverauskas, W. Mikšys, Vl. Vindašius, M. Pargaliauskas, A. Rasčius, Pr. Gudzinskas, D. Puzeris, R. Tirilis, A. Kikilas, Vyt. Bacevičius, Pr. Dauginas, J. Malskis; **$26:** J. Žemaitis, A. Urbonas.

$25: A. Albrechtas, A. Krakauskas, A. Krausas, A. Kurauskas, J. Jonaitienė, O. Jurskienė, A. Karaliūnas, A. V. Dapkus, E. Dambriūnienė, A. Šmitas, V. E. Gruodis, V. Grikietis, P. Česnulis, A. Artičkonis, T. E. Apanavičius, Br. Blekys, Al. Stanevičius, V. Stanaitis, L. Strikauskas, M. Stasevičius, O. Svarinskienė, A. Simonavičius, V. Skaisgirys, J. Kažemėkas, J. Dobilas, E. Daniliūnas, E. Galius, Alg. Dragūnevičius, A. Danaitytė, V. Genčius, M. Rudokienė, Pr. Ročys, K. Rašytinis, A. Razutis, B. P. Juodelis, A. Kužmarskis, V. Jakovickas, E. Jasin, kun. M. Jarašiūnas, Vl. Blinstrubas, R. Bendikienė, Vyt. Biliūnas, E. Kuchalskis, P. Kuras, P. Mikšys, J. Morkūnas, Pr. Gasparonis, A. Sakalas, V. Šalčiūnas, K. Šapočkinas, J. Strazdas, O. Žadvydas, dr. R. Zabieliauskas, dr. M. Valadka, O. Urnavičienė, A. Underys, R. Kymantas, Ig. Kriaučiūnas, B. Kripkauskienė, Vyt. Pečiulis, A. Vaičeliūnas, M. Žemeckienė, A. Balčiūnas, S. Blusys, J. A. Medelis, Vyt. Mačikūnas, P. Šimonėlis, J. Skaudys, B. Gylienė, St. Daučanskas, I. Jurcevičius, A. Venckus, M. Volodkienė, V. Endzelis, V. Dauginis, A. Gataveckas, dr. E. Gedgaudas, Mrs. D. Mogck, E. Spudas, J. Adomaitis, K. Černauskas, L. Baltrėnas, F. Bočiūnas, H. Kazlauskas, O. Yurka, J. Kaleinikas, A. Rygelis, S. Narbutavičius, J. Liaugminas, St. Sinkienė, J. Šeidys, A. Samušis, R. Strimaitis, J. Smaižys, A. Simanavičius, K. Tuba, D. Viskontienė, J. Simanas, A. Tamošaitis, T. Timmerman, J. Vaitkus, K. Pabedinskas, V. Paulionis, Br. Jurgutis, M. Jonikas, D. Bartulis, M. Gudjurgienė, A. Stankaitis, G. M. Šernas, V. Stanislovaitis, G. Lingaitis, P. Norušienė, J. Deveikis, Br. Bieliukas, N. Puškorius, E. Žolpienė, Alg. L. Mitalas, Pr. Augaitis, Alf. Bušmanas, B. Dundzys, Ig. Eursa, kun. J. J. Grabys, Br. Putna, A. Lakas.

Už dvejus metus po $25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė A. Rugys.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką. Taip pat dėkojame atsiunčiantiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas.

• **Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.**

Tėvo laiškas lietuvaitėm

Ištraukos iš a.a. Antano Rinkūno testamentinio rašinio knygoje "Mano pasaulėžiūra", redaguotoje kun. dr. J. Prunskio

L. ŠILEIKIENĖ

Nors didžioji dalis Toronto Maironio mokyklos mokinių ir mokytojų dirbome tą kovo 22 šeštadienį, bet mūsų širdys ir mintys buvo Lietuvos kankinių šventovėje, kur buvo laikomos pamaldos už a.a. pedagogą A. Rinkūną, minint mirties metines.

Ir kyla mintis: kodėl, kol žmogus gyvas, niekad pilnai neįvertiname jo darbų, idėjų? Gyvam esant, mes daugiau pastebime to žmogaus mažyčius, neigiamus krislelius nei didžius darbus. Tik jam mirus, pajuntame jo vertę.

Vartau knygą "Mano pasaulėžiūra" — kultūrininkų pasisakymų rinkinys, paruoštas J. Prunskio 1958 m. Čikagoje. Knygoje yra 69 mūsų kultūrininkų rašiniai su autorių nuotraukomis ir jų biografijomis. Daugelio iš tų veidų jau nebėra mūsų tarpe. Ten randu ir a.a. A. Rinkūno nuotrauką, trumpą biografiją bei jo rašinį "Testamentas mano dukrelei". Ten išdėstytos svarbios, mūsų lietuvių priaugančiam jaunimui mintys. Štai kelios ištraukos.

"Nenumatau, vaikeli, aš tau palikti turtų, kurių nei aš, nei mano tėveliai nebuvome susikrovę... Aukso blizgėjimas mūsų niekad neviliojo... Kai pažiūriu dabar atgal į mano jau pragyventus 48 metus, tai matau, kad ne turtai, bet Visagalio ranka globojo mane ir vedė į laimę".

"Pasitikėk Visagalio mums skirtais keliais ir tu. Gali tie keliai kartais tau atrodyti neaiškūs ir nevilioją, bet eik jais drąsiai ir be svyravimų".

"Tikiuosi, norėtum paklausti, kaipgi tuos tikruosius kelius atsekti, kaip, atsidūrus kryžkelėje, pasirinkti? Užeik į bažnyčią ramesniu laiku. Pasirinkus nuošalesnį bažnyčios kampelį, pasimelsk. Pamiršusi viską, paskęsk maldoje, lyg nieko daugiau aplinkui nebūtų, tik tu ir Jis, Gerasis Ganytojas. Ir pajusi Jo spindulius, pajusi atsakymą į daugelį klausimų..."

"Šių dienų gyvenimas nėra rojaus sodai. Iš visų pusių jauną žmogų čia tykoja pavojai ir siekia išstumti iš gerojo kelio. Už gražiai spalvotų kino filmų, už televizijos vaizdų, už patraukliai atrodančių knygų, už pobūvių, už šokių — dažnai stovi gudriai užsimaskavęs velnias, kuris ne kartą bandys nukreipti tave į pražūtingą kelią".

"Džiaukis jaunyste: ji yra džiaugsmui duota, — bet džiaukis švariai ir šventai... Neturėk dviejų veidų: vieno bažnyčiai, kito kasdieniniam gyvenimui. Tokius dviveidžius žmones vadina fariziejais. Išsinešk iš bažnyčios dievišką spindėjimą ir turėk jį visur — namie, mokykloje, gatvėje, pobūvyje, net ir ten, kada atsidursite vienu du".

"Mokslas tau atvėrė ir ateityje dar daugiau atvers žmonijos kultūros lobių. Išmintingiausių pasaulio žmonių protai ir jautriausios širdys amžiais gyvena moksle ir mene. Semkis tą lobį".

"Naudodamasi kitų sukurtais mokslo ir meno turtais, turi už tai atsilyginti pati kurdama ir savo kūryba, bei įgytomis žiniomis pasidalindama su kitais".

"Pagaliau, tavo laimė šioje žemėje nebus pilna, jei neatiduosi savo duoklės mūsų tėvynei Lietuvai. Nepamiršk, kad esi lietuvė. Tavo gyslomis teka lietuvių tėvų kraujas. Čia nieko negalima pakeisti. Net jei ir norėtum savo tautos atsisakyti, užmirštum savąją kalbą, pasikeistum pavardę".

"Lietuvaitės vardas nėra vien tuščias žodis. Tau jis neša ir didžiulę pareigą — laikui atėjus ištekėti už lietuvio ir būti lietuve motina. Tai sunki pareiga. Pasaulio tautų milijonuose mūsų yra labai nedaug. Bus nelengva iš to mažo būrelio išsirinkti tinkamą ir mylimą gyvenimo draugą. Bet būk kantri ir pasitikėk Visagalio ranka".

"Lietuvių tautoje praeityje buvo ir dabartyje yra daug moterų karžygių, kurios mirė už Lietuvą. Argi tu būtum tokia ištižusi, kad dėl gražaus bernelio — kitataučio atsižadėtum visko: tėvynės, kalbos, praeities, ateities ir durtum peiliu į širdį tėvams, kurie tave jau nuo kūdikio lopšio paaukojo tėvynei Lietuvai".

"Šiuos patarimus palieku tau, vaikeli, vietoje turtų, bet jų vykdymas tikrai atneš tau daugiau laimės ir džiaugsmo, negu aukso milijonai".

Kaip matome, rašinyje "Testamentas mano dukrelei" yra sudėti lietuvaitei be galo gražūs ir reikšmingi patarimai. Tik žmogus, patsai būdamas stiprių įsitikinimų, vykdydamas bei gerbdamas tuos dalykus, gali perteikti juos savo rašinyje.

A. a. A. Rinkūno "Testamentas mano dukrelei" kartu su jo fotografija ir biografija turėtų būti tarp mūsų aukštesniųjų klasių skaitinių. Tuo būdu šios gražios, gilios ir reikšmingos mintys bus perteikiamos mūsų jaunimui, lankančiam mokyklą. Esu tikra, kad velionis, dėstydamas savo pasaulėžiūrą rašinyje "Testamentas mano dukrelei", turėjo galvoje ne tik savo dukrą, bet ir visas lietuvaites, visą mūsų lietuvišką jaunimą.

"NERINGA"

didžiausias lietuvių restoranas Čikagoje.

Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!

Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.
2632 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 476-9026
Savininkai – Marius ir Emilija Kiela

Ar jau atidavei savo auką Lituanistikos katedrai Ilinojaus universitete paremti?

Jeigu dar neatidavei, tai prašome Jūsų aukos. Čekius rašyti ir juos siųsti sekančiu adresu:

Lituanistikos katedros fondas,
1011 College Street,
Toronto, Ontario M6H 1A8.

Už aukas, nemažesnes kaip $25.00, bus išduodami kvitai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Lėšoms telkti komitetas Kanadoje

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. ***Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,*** $15.00, JAV
2. ***Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,*** $15.00, JAV
3. ***Jokūbas Dagys, SCULPTURES*** (meno albumas), $35.00, JAV
4. ***J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,*** $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

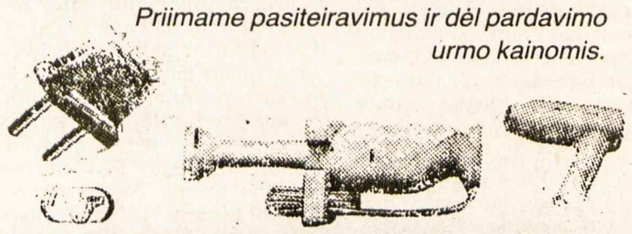

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Toronto "Volungės" choro vyrai religinio koncerto metu Tikinčiosios Lietuvos dieną Ontario Hamiltone. Koncertą surengė vietos ateitininkai ir sulaukė daug klausytojų Nuotr. V. Stanevičienės

Lietuvos krikštas ir kaimyniniai valdovai

Bandymai krikštyti Lietuvą Algirdo laikais Rytų diplomatijos fone

RASA MAŽEIKAITĖ

Šio strapsnio autorė yra jauna istorikė, rašanti disertaciją iš Lietuvos istorijos. Šiame straipsnyje gvildenamu klausimu ji yra kalbėjusi moksliniuose suvažiavimuose. Čia pateikiame jos tyrinėjimus, praleisdami labai gausias išnašas, reikalingas akademinio pobūdžio darbui. RED.

Artėjant Lietuvos krikšto sukakčiai, vėl iškyla klausimas, kodėl šis krikštas buvo taip ilgai atidėtas, kodėl Lietuva pasiliko taip ilgai pilnai neįjungta į Vakarų Europos kultūrą?

Dvi dažniausiai minimos priežastys yra nepaliaujami kryžiuočių ordino puolimai, kurie lietuvius nuteikė prieš krikščionybę, ir taip pat Lietuvos kunigaikščių baimė, kad katalikiškam krikštui pasipriešins ir lietuviai pagonys, ir jiems pavaldūs rusai ortodoksai.

Abi šios temos jau daug nagrinėtos mūsų istoriografijoje, ir aš jų čia neliesiu. Tačiau reikia pažymėti, kad nei ordino puolimai, nei pagonys bei ortodoksų ištikimybė savo tikėjimui nesiliovė su 1386 m., nors Jogaila priėmė krikštą ir kartu su Vytautu 1387 m. sėkmingai krikštijo Lietuvą. Taigi reikėtų ieškoti kitų priežasčių, kodėl Algirdas ir Kęstutis to nepadarė.

Be abejonės, svarbiausia buvo asmeninė šių dviejų valdovų politika bei nusistatymas (tai aš nagrinėju kitur). Bet, mano nuomone, taip pat daug lėmė Lietuvos kaimynų laikysena. Šioje trumpoje apžvalgoje mėginsiu nurodyti, kad krikščioniškų kraštų valdovai Lietuvos krikšto klausimą iškeldavo tiktai laikinais politiniais sumetimais, ir gali būti, kad per visą Algirdo bei Kęstučio valdymo laikotarpį nebuvo nei vieno tikrai rimto bandymo juos apkrikštyti.

1349 metai

Pirmas Lietuvos krikšto siūlymas istorikams yra žinomas tik iš trijų popiežiaus Klemenso VI laiškų, rašytų 1349 m. rugsėjo mėnesį. Pirmame kreipiamasi į Lenkijos karalių Kazimierą Didįjį šiais žodžiais:

"Mūsų siela aukština Viešpatį . . . (Lk 1,46), kad Tas, kuris yra tikroji šviesa (Jo 1,9) . . . taip apšvietė . . . Kęstučio ir jo brolių lietuvių valdovų širdis, Tavo (t. y. Kazimiero) pastangomis padedant, kad jie, kartu su savo pavaldiniais skuba įžengti į katalikiško tikėjimo tiesą, kaip Mes sužinojome Tavo pagalba".

Ką šis laiškas mums patvirtina? Ne tai (kaip daugelis istorikų rašo), kad lietuviai kunigaikščiai norėjo krikštytis, o tik tai, kad Kazimieras tą popiežiui teigė, nepamiršdamas pasigirti savo paties nuopelnais. Kituose dviejuose laiškuose popiežius panašiais žodžiais kreipiasi į Kęstutį ir jo brolius, taip pat į Gniezno arkivyskupą, kuriam įsakyta Lietuvos krikštu rūpintis. Taigi, lieka neaišku, ar iš viso lietuviai buvo išreiškę norą krikštytis, ar tai buvo vien lenkų karaliaus užmojis.

Taip pat lieka neišspręsta, kodėl Kazimieras sugriovė savo paties puoselėtą krikšto projektą: tų pačių metų kariuomenė puolė Kęstučio ir Algirdo brolio Liubarto valdomą Volyniją, po to įžygiavo į Kęstučio valdomas žemes. Žinoma, jeigu lietuvių kunigaikščiai ir buvo linkę krikštytis, bet kokios derybos nutrūko lenkų-lietuvių karui prasidėjus. Gali būti, kad Kazimieras tiktai pakeitė nuomonę, bet sunku patikėti, kad toks gudrus politikas vadovautųsi vien to momento užgaidom. Mano nuomone, jo elgesiui išaiškinti reikia peržvelgti tuometinę jo politinę padėtį.

Nuo 1340 m. Lenkija kariavo su Gediminaičiais dėl Haličo ir Volynijos žemių (dabartinėje Ukrainoje). Jau 1348 m. gale, atrodo, karalius Kazimieras pradėjo ruoštis dideliam karo žygiui prieš lietuvius. Tuo metu jis pasirašė sutartį su Vokietijos imperatoriumi ir Bohemijos karaliumi Karoliu IV, užbaigdamas ilgai užsitęsusį karą tarp Lenkijos ir Bohemijos.

Taip užtikrinęs vakarinę savo krašto sieną, Kazimieras dar turėjo kitą rūpestį — kryžiuočių ordiną, kuris laikė užgrobęs lenkų apgyventas žemes prie Baltijos jūros. Grėsė pavojus, kad Kazimierui kitur kariaujant, ordinas pasinaudos proga pagrobti daugiau jo žemių. Todėl Lenkijai sutartis su kryžiuočiais buvo 1349 m. labai reikalinga.

Ir tikrai, tų metų birželio mėn. Kazimieras pasirašė su ordinu sutartį, kurioje nustatytos jų valstybių sienos ir palengvinta jų tarpusavio prekyba. Galime spėti, jeigu popiežius rašė apie Lietuvos krikšto projektą 1349 m. rugsėjo mėnesį, tai Kazimieras jam apie tai veikiausiai pranešė jau tų metų pavasarį, nes reikėjo bent kelių mėnesių laiškam pasiekti Avignoną (ten tuo metu popiežiai gyveno).

Taigi, sutartis su kryžuočiais tikriausiai buvo pasirašyta po to, kai lenkų karalius iškėlė Lietuvos krikšto klausimą, kuris, žinoma, ordinui buvo labai nepageidautinas, nes Lietuvą apkrikštijus, ordinas netektų savo žygių motyvo (raison d'etre). Lietuvos krikštas ir lenkų karalių pastatytų į keblią padėtį, nes jo karas su lietuviais dėl Volynijos buvo iš dalies finansuotas bažnytiniais pinigais, kurie buvo Kazimierui priskirti tik todėl, kad jis kovojo su pagonimis ir schizmatikais. Todėl čia aš sutinku su lenkų istoriku Kaczmarczyku: Lenkijos karalius pateikė popiežiui Lietuvos krikšto pasiūlymą tiktai norėdamas išgąsdinti ordiną ir priversti jį pasirašyti sutartį. Pasiekęs politinį savo tikslą, Kazimieras pats palaidojo krikšto projektą, nes jis nebebuvo Lenkijai naudingas.

1351 metai

Sekančios derybos šiuo klausimu įvyko 1351 m. Jas pradėjo Vengrijos karalius Liudvikas. Jį lenkų karalius Kazimieras, kuris neturėjo sūnų, buvo paskyręs savo įpėdiniu. (Liudvikas buvo jo sūnėnas). Užtat vengrai buvo įpareigoti lenkams padėti kare prieš lietuvius Volynijoje. Taigi 1351 m. vasarą didžiulė lenkų bei vengrų kariuomenė traukė į Lietuvą. Bet karalius Kazimieras sunkiai susirgo ir turėjo pasilikti Liubline, o lenkų vengrų kariuomenę, Liudvikas kvietė kunigaikštį deryboms. Buvo sutarta, kad Kęstutis keliaus su Liudviku Vengrijon ir ten priims krikštą ir kad tuo tarpu galioja taika tarp Lietuvos, Vengrijos ir Lenkijos, o vengrų pirkliai gali laisvai keliauti per Lietuvos teritoriją. Bus įsteigta atskira Lietuvos arkivyskupija (reikia paminėti, kad tai būtų sugriovę lenkų karaliaus viltis įsteigti Lenkijos arkivyskupui priklausančią bažnytinę Lietuvos provinciją). Šią sutartį pasirašius, Kęstučio brolis Liubartas, kuris tuo metu buvo lenkų belaisvis, buvo išlaisvintas. Tada Liudviko kariuomenė pasuko namų link, lydima Kęstučio. Tačiau pastarasis po trijų dienų slaptai pabėgo. Manoma, kad Kęstutis norėjo tik atitolinti priešo kariuomenę nuo savo krašto ir išvaduoti savo brolį. Liudvikas grįžo Vengrijon.

Kęstučio elgesio nagrinėjimą palieku kitai paskaitai. Mūsų temai būdingi trys neišspręsti klausimai: kodėl vengrų karalius pradėjo derybas užuot puolęs lietuvius, kodėl jis nesivijo pabėgusio Kęstučio ir kodėl jis padarė tokią lenkams nepalankią sutartį, kuri pastojo kelią lenkų hierarchijos įtakai Lietuvoje?

Mano nuomone, norint šiuos klausimus išaiškinti, reikia pažvelgti į bendrą Liudviko padėtį 1351 m. Kaip minėjau, jis dalyvavo žygyje prieš lietuvius tik dėl savo asmeninių įsipareigojimų Lenkijos Kazimierui. Kiek Liudvikui buvo svarbus Lietuvos krikšto klausimas, matyti iš kitų dviejų bandymų (juos tuojau nagrinėsime) Algirdą ir Kęstutį apkrikštyti 1358 ir 1373 m. Abu kartu Liudvikas, prašomas skatinti lietuvius krikštytis, į tuos prašymus nekreipė dėmesio. Žinoma, galima teigti, kad jis buvo nusivylęs Kęstučio elgesiu ir todėl pasidarė lietuvių priešu. Tačiau įdomu, kad sekančiais metais po derybų su Kęstučiu Liudvikas ir jau pasveikęs Kazimieras vėl žygiavo kariauti prieš lietuvius Volynijoje. Kai tik įvyko pirmas mūšis, Liudvikas tuojau norėjo trauktis iš karo lauko ir jo iniciatyva buvo pasirašyta taika. Tai rodo, kad Vengrijos karalius nelabai norėjo krikštyti lietuvius ar prieš juos kovoti.

Iš tuometinių popiežiaus laiškų jam aiškiai matyti, kad Liudvikui daugiausia rūpėjo ilgamečiai bandymai užvaldyti pietinę Italiją, iš kurios jis grįžo tik 1350 m. gale. Todėl, mano nuomone, vengrų karalius 1351 metais, kaip ir 1352-siais, norėjo tik surasti progą garbingai pasitraukti iš kovos prieš lietuvius, kad galėtų savo jėgas sutelkti kitur. Krikšto derybomis jis parodė visiem, o ypač popiežiui (su juo dėl savo veiksmų Italijoje Liudvikas buvo susipykęs), kad vengrų karalius stengiasi krikštyti pagonis ir todėl yra geras krikščionis. Tai parodęs Liudvikas grįžo namo, nelabai sielodamasis dėl Kęstučio pabėgimo (net nemėgino jo vytis). O Lenkijai nepalankūs sutarties punktai buvo aiškus perspėjimas Kazimierui ateityje nepalikti Liudvikui vilkti visos karo naštos Volynijoje. Taigi 1351 ...

Paskutiniai Kristaus žodžiai

Teodoro Dubois oratorija "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai" Toronte

S. ŽIEMELYTĖ

Toronto Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas muziko ir solisto Vacio Verikaičio, š. m. kovo 28, Didįjį penktadienį, parapijos salėje atliko garsiąją prancūzų kompozitoriaus T. Ddubois sukurtą oratoriją "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai". Solines dalis atliko solistai — sopranas Linda Marcinkutė, tenoras Rimas Strimaitis, baritonas Jonas Vaškevičius.

Mišrus parapijos choras, turįs per 50 narių, atliko sudėtingą kūrinį pasigėrėtinai. Pilnutėlė salė klausytojų drauge su choru ir solistais išgyveno Didžiojo penktadienio nuotaiką, atspindinčią Kristaus kančią. Choras nuo pat pirmosios dalies stiprių bei ritmingų giedojimų pabrėžė oratorijos žodžius "Kalkim prie kryžiaus" ir įvedė klausytojus į Kristaus kančios nuotaiką bei anuometinės minios laikyseną. Tą nuotaiką choras sugebėjo išlaikyti per visą oratoriją. Choro vadovas V. Verikaitis patyrusia ranka lengvai valdė chorą, išgaudamas norimus akcentus.

Solinę soprano dalį atliko sol. L. Marcinkutė, Toronto lietuvių visuomenei gerai pažįstama iš daugelio jos koncertų. Ji savo giedojimu darniai derinosi su oratorijos visuma, pabrėždama daugiau jausminį atspalvį. Sol. R. Strimaitis, malonaus tembro tenoras, išreiškė daugiau lyriškai draminį atspalvį, jautėsi scenoje kaip namie, nes yra atlikęs sudėtingus solisto vaidmenis operose "I Lituani" ir "Dux Magnus" (karalaičio šv. Kazimiero). Sol. J. Vaškevičius, ilgą laiką nesirodęs lietuvių visuomenei, šioje oratorijoje pasireiškė kaip nauja pajėga. Švelnus jo baritonas plaukė lengvai, neforsuodamas frazių. Tai ypač buvo ryšku Ketvirtajame žodyje "Dieve Tėve, kodėl mane apleidai!" Solistas savo uždavinį šioje oratorijoje atliko be priekaištų.

Chorui ir solistams reikšmingai talkino vargonais muz. Jonas Govėdas, kuris ryškėja kaip puikus akompaniatorius, kompozitorius ir chorvedys.

Prie oratorijos nuotaikos paryškinimo daug prisidėjo dail. A. Totoraitienės dekoracijos ir šviesų bei garsų panaudojimas atitinkamose vietose (pvz. raudona splava, griaustinis, žaibai). Šią dalį tvarkė L. Baziliauskas.

Oratorijos nuotaikai buvo priderinta ir choro bei solistų apranga — choristų juodi apsiaustai, solistų — mėlyni, dirigento — raudonas.

Visuomenė liko dėkinga Prisikėlimo chorui bei solistams ir akompaniatoriui už tokią iškilią dovaną, įgalinusią dar kartą išgyventi Kristaus kančia, išreikštą vokaline muzika, vaizdu ir garsu.

Susirūpinkime ateitimi!

Vasario 16 gimnazija V. Vokietijoje

Džiugu, kad išeivija rūpinasi Lietuvos laisvės atgavimu ir aukoja tam tikslui, tačiau liūdna, kad daugelis tų pačių lietuvių nemato, jog rūpesčiai ir kalbos **vien** tuo klausimu ir aukos **vien** tam tikslui arba savo vietos reikalams veda mus prie greitesnio išnykimo. O lietuvybės ir lietuviškos veiklos išlikimas svarbiausia yra reikalingas bent iki to momento, kai bus proga Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Tada išeivijos tiek politinė tiek ekonominė pagalba Lietuvai tikrai bus labai reikalinga. Todėl turime susirūpinti ir veikti kuo ilgesniam lietuvybės išlikimui išeivijoje.

Kol buvo Lietuvoje užaugusių arba iš jų gimusio ir šeimoje lietuviškai kalbėjusio prieauglio, tol mūsų veikla, spauda ir kultūra dar buvo gyvos. Bet dabar auga prieauglis daugumos šeimose jau angliškai kalbančiose ir todėl žūstantis mūsų veiklai bei kultūrai. Todėl turime dėti visas pastangas kiek galima daugiau to prieauglio lietuviškumu. Tam geriausia mūsų sąlygose priemonė yra mūsų lietuviška Vasario 16 gimnazija, kur mūsų jaunimas atskirtas nuo kasdieninės anglų kalbos ir televizijos, išskyrus sekmadienius, turi lietuvių kalba klausyti pamokų ir jas žodžiu bei raštu ta kalba atsakyti. Ten porą metų jaunuolis ar jaunuolė pasimokę gali laisvai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Be to, ten gerai susipažįsta su Lietuvos istorija, literatūra ir geografija. Ten pasimokęs mūsų jaunimas ateityje galės su savo vaikais lietuviškai kalbėti, dalyvauti lietuviškoj veikloj ir pratęsti lietuvybę išeivijoje.

Laimei, atsiranda vis daugiau tėvų, suprantančių to reikalo svarbą net tolimuose žemynuose — Amerikoje ir Australijoje, kurie savo vaikus siunčia toje gimnazijoje mokytis. Turime visi stengtis kuo daugiau savo jaunimo ten pasiųsti mokytis ir kasmet tą gimnaziją lėšomis paremti, kaip kasmet remiame kitas mūsų institucijas ar bet kokią veiklą. Šiemet ta finansinė parama ypač reikalinga, nes tenka statyti naują bendrabutį berniukams vietoj sudegusio.

Aukas Kanadoje galima siųsti KLB iždininkui J. Krištolaičiui adresu: Box 446, Waterdown, Ont. L0R 2R0, arba L. Tamošauskui, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Čekius rašyti: Lithuanian Canadian Community. Paaukojusieji $15 ir daugiau gauna kvitus, tinkamus atskaityti aukas nuo pajamų mokesčio. Norintieji gauti informacijų apie Vasario 16 gimnaziją ir kelionę į ją, gali kreiptis į L. Tamošauską minėtu adresu arba tel. (416) 531-4469. **L. Tamošauskas**

Vasaros darbas studentui

Lietuvių informacijos centras ir BATUNas (baltiečių organizacija prie Jungtinių Tautų) sudaro sąlygas studentui, norinčiam dirbti šią vasarą Niujorke. Jis kaip internas dirbs aštuonias savaites Lietuvių informacijos centro įstaigoje Bruklyne ir BATUNo įstaigoje Bronkse. Pareigos: baltiečių sąžinės kalinių duomenų rinkimas ir įvedimas į kompiuterį, ryšių palaikymas su nevaldinėm organizacijom ir diplomatais prie Jungtinių Tautų bei kiti pavesti darbai, įskaitant straipsnio parašymą apie vasaros stažą baltiečių spaudai.

Kandidatai turi būti bent 18 metų amžiaus, gerai mokėti anglų kalbą ir turėti automobilį. Stažuojančiam studentui bus mokama $1200 JAV už aštuonias darbo savaites. Bus parūpintos gyventi patalpos ir apmokamos pragyvenimo bei su darbu surištos išlaidos. Pirmenybė bus duodama studentams, turintiems nuovoką apie žmogaus teisių klausimus. Didesnė stažo dalis bus atliekama Lietuvių informacijos centre. Lietuvių informacijos centras ir BATUNas veikia principu; taikli informacija reikalinga akcijai, ir todėl sudaro galimybę studentui praktiškai patirti informacijos ir diplomatinio darbo svarbą.

Savo "resume" siųsti iki gegužės 2 d.: Lithuanian Information Center, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA. Tel. (718) 647-2434. **LIC**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" II tomas jau atspausdintas ir atiduotas rišyklai. Pirmiausia jis bus išsiuntinėtas ilgai laukusiems prenumeratoriams. Jeigu kurie yra pakeitę gyvenvietes, savo dabartinį adresą prašomi pranešti leidėjui — Dr. Kazio Griniaus fondui, c/o L. Šmulkštys, 2523 West 69th Street, Chicago, IL 60629, USA.

Rež. Jonas Jurašas pagrindiniame Gento teatre, Belgijoje, repetuoja Maurice Maeterlincko pjesę "Princesė Malena". Gentas yra gimtasis M. Maeterlincko miestas, kuriame jis parašė pirmųjų savo veikalų grupei priklausančią "Princesę Maleną", lig šiol dar nemačiusią teatrų scenos. "Nederlands Toneel Gent" teatras savo spektakliams vartoja flamų kalbą, kartais kviečia režisierius iš užsienio, dažniausiai kalbančius angliškai. Šį kartą teatro vadovai pasirinko lietuvį J. Jurašą, pamatę amerikiečių žiūrovams Yale teatre jo paruoštą klasikinį flamų autoriaus Ferdinando Crommelyncko veikalą "Le cocu magnifique". Su J. Jurašo režisuota "Princese Malena" Gento teatras žada lankytis Antverpene.

Lietuvių fotografų meninių nuotraukų parodą kanadiečiams "Vilnius, the capital of Lithuania and its people" Kanados sostinės Otavos rotušėje vasario 3-14 d.d. surengė Genius Procuta. Parodai buvo sutelktos 55 didelio formato nespalvotos Vilniaus vaizdų nuotraukos, darytos dešimties žymių dabartinių fotografų. Ją atidarė Kanados valstybinės galerijos fotografijos kuratorius James Borcoman, dalyvaujant šimtinei kviestinių svečių. Dešimtį dienų trukusi paroda susilaukė 2.000 lankytojų. Ją paminėjo Otavos angliški bei prancūziški dienraščiai — "The Citizen" ir "Le Droit". G. Procuta anksčiau yra surengęs dvi lietuvių dailininkų darbų parodas kanadiečiams: 1973 m. Otavos universitete — Telesforo Valiaus grafikos ir 1975 m. Otavos bibliotekoje — Vytauto Virkau knygženklių.

Los Angeles vyrų kvartetas, vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio, Čikagos lietuvius pirmą kartą aplankė vasario 23 d., pakviestas Amerikos lietuvių tautinės sąjungos skyriaus. Jaunimo centro didžiosios salės scena buvo papuošta užrašu "Tu man viena", primenančiu Lietuvą ir kvarteto išleistą lietuviškų dainų plokštelę. Kvartete dainuoja: I tenoras E. Jarašūnas, II tenoras B. Seliukas, baritonas A. Polikaitis ir bosas R. Dabšys. Jie visi yra Šv. Kazimiero parapijos choro nariai, kvartetan susibūrę prieš 15 metų. Pradžioje kvartetui vadovavo kompoz. B. Budriūnas, vėliau — pianistė R. Apeikytė, R. Polikaitis, dabar — jį vėl išjudinęs muz. A. Jurgutis. Čikagiečiams skirtame koncerte vyravo populiarios dabartinių Lietuvos kompozitorių dainos, papildytos B. Budriūno "Tėviškėle", A. Jurgučio "Gvazdikais", "Auksinėmis žvaigždėmis", G. Gudauskienės "Pabučiavimu", liaudies daina "Vakaruškos".

Dail. Bronius Murinas, tapytojas ir akvarelistas, po sunkios ligos mirė vasario 18 d. Melrose Parke, Ilinojaus valstijoje. Velionis gimė 1906 m. rugpjūčio 31 d. Rygoje, Kauno meno mokyklą baigė 1929 m., dailės studijas gilino Paryžiuje 1932-35 m. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo dėstytoju mokyklose ir institucijose. Lietuvių dailininkų sąjungai priklausė nuo 1930 m., dalyvavo beveik visose jos parodose. Pokarinėje Vokietijoje taip pat įsijungė į bendras lietuvių ir kitataučių dailininkų parodas. Amerikon atvyko 1949 m., priklausė Amerikos lietuvių dailininkų sąjungai, į grupines parodas įsijungė 1951 m. Asmenines savo darbų parodas 1960-81 m. laikotarypje surengė M. K. Čiurlionio galerijoje Čikagoje (penkis kartus), Klivlande, Los Angeles mieste, Bostone ir Niujorke. 1981 m. Čikagoje buvo išleistas jo kūrinių albumas. Įvadą parašė dail. Adolfas Valeška. A.a. B. Murinas, kuriam teko mokytis pas dail. K. Sklėrių, iki 1967 m. daugiausia kūrė akvareles, o vėliau pagrindinį savo dėmesį skyrė aliejaus ir akrilio tapybai. Šeštąją savo darbų parodą M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo ...

Premiją už geriausią 1985 m. spektaklį vaikams laimėjo Vilniaus dramos teatras su K. Kubilinsko pasaka "Molio Motiejukas". Premija paskirta šio spektaklio kūrėjams: rež. S. Nosevičiūtei, dail. R. Driežiui, kompoz. Š. Nakui, aktoriams A. Šinkūnui ir A. Žebrauskui.

Baltiečiai dailininkai reguliariai rengia bendras savo darbų parodas: Vilniuje — tapybos, Rygoje — akvarelių, skulptūros ir scenografijos, Taline — grafikos ir taikomosios dailės. Parodos yra apžvalginio pobūdžio. Sausio 23 d. Rygoje buvo atidaryta akvarelių apžiūros paroda, kurion įsijungė apie 100 dailininkų, įskaitant ir svečius iš Rusijos respublikos. Latvijos dailininkų sąjungos diplomai su laureatų vardais paskirti: V. Goškai (Maskva), V. Panaskovui (Lietuva), A. Zvirbulei (Latvija) ir T. Reinsui (Estija).

Kompoz. Julius Juzeliūnas, profesoriaujantis Vilniaus konservatorijoje, atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį. Darbui su jaunimu jis yra paskyręs keturis savo amžiaus dešimtmečius, paruošęs kelias lietuvių kompozitorių kartas. Jų ilgame sąraše yra V. Laurušas, J. Bašinskas, B. Borisovas, V. Jurgutis, T. Makačinas, V. Montvila, G. Vanagaitė, jaunieji kompozitoriai — M. Urbaitis, R. Kabelis, A. Klova. Apie pedagoginį savo darbą su jaunimu sukaktuvininkas pasakoja: "Jį bemokydamas, ir save mokau. Nesistengiu jauniems žmonėms primesti savo valios, seku, kad mokiniai manęs nemėgdžiotų. Sava tiesa, jei ir nedidelė, yra dešimt kartų brangesnė už skolintas ir seniai žinomas".

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės muziejus bus įrengtas jos gimtajame Puziniškio dvarelyje, kuris dabar priklauso Panevėžio tiksliosios mechanikos gamyklai. Dvarelyje tebėra senas apleistas sodas ir dviaukštis mūrinis pastatas. Memorialinio muziejaus įrengime dabartiniams dvarelio šeimininkams talkina Lietuvos knygos bičiulių Panevėžio skyrius. Pirmiausia bus sutvarkyta sodybos teritorija, atremontuotas gyvenamasis namas. Puziniškyje jau rengiami literatūros vakarai, kai erdviame kieme po talkos susirenka G. Petkevičaitės-Bitės gerbėjai. Jie klausosi jos kūrinių ištraukų, dalijasi prisiminimais. Medžiagą muziejui renka Lietuvos knygos bičiulių draugijos Panevėžio skyrius. Organizatorius labiausiai domina knygos iš G. Petkevičaitės-Bitės blbliotekos, rankraščiai, laiškai, nuotraukos, asmeninai rašytojos daiktai, ją pažinojusių arba jos namuose apsilankiusių žmonių prisiminimai.

Kompozitoriaus prof. Vytauto Klovos amžiaus šešiasdešimtmečiui buvo skirtas jo kūrinių koncertas vasario 21 d. Vilniaus filharmonijos salėje. V. Klova yra Juozo Gruodžio auklėtinis, kompoziciją studijavęs ir pas A. Račiūną. Kūrybinį kelią jis pradėjo kukliomis variacijomis fortepijonui liaudies tema ir tapo žymiausiu lietuviškų operų kūrėju, beveik lietuviškuoju G. Verdžiu. Lig šiol yra sukūręs šešias operas — "Pilėnus", "Vaivą", "Dukterį", "Du kalavijus", "Amerikoniškąją tragediją" ir "Ave, vita". Teatre labiausiai yra prigijusi pirmoji opera "Pilėnai". V. Klovos kūriniuose vyrauja ryškus polinkis į lyrizmą, tokius kūrinius padarydamas tikresniais, nuoširdesniais. Dramatiniai epizodai kažkaip stokoja nuoširdumo, atrodo ne sukurti, o specialiai sulipdyti. Sukakčiai skirtame koncerte dalyvavo G. Rinkevičiaus diriguojamas simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras bei kiti atlikėjai. Pianistė J. Klovaitė atliko "II-jį koncertą fortepijonui ir orkestrui". Smuikininkė V. Klovaitė įsijungė koncertu smuikui, gan panašiu į fortepijoninį. Lyrinis tenoras Algirdas Čiplys buvo pasirinkęs vokalinį ciklą "Laimė mylimam gyventi", kuriam panaudoti poeto J. Nekrošiaus žodžiai. Antrąją vakaro dalį "Koncertu dviem fortepijonam" pradėjo pianistai L. ir K. Grybauskai. Vakarą apvainikavo patraukliausiu kūriniu šiame koncerte tapusi keturių dalių kantata "Audros galiūnai", kuriai tekstą taip pat yra parašęs J. Nekrošius, atlikta V. Miškinio vadovaujamo ...

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400, 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:
90 dienų termin. indėlius ..... 9 %
180-185 d. termin. ind. 9¼%
term. indėlius 1 metų 9½%
term. indėlius 2 metų 9½%
term. indėlius 3 metų 9½%
pensijų s-tą 9½%
spec. taup. s-tą 7½%
taupomąją s-tą ..... 7 %
kasd. taupymo s-tą ..... 7 %
depozitų-čekių s-tą ..... 6 %

DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo ..... 12 %
mortgičius nuo ..... 10½% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas: (416) 769-5411
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA Skambinkite šiandieną!
valdžios knygelė
"Plans, Permits and Payments"
ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING
Įsigykite nemokamą egzempliorių!
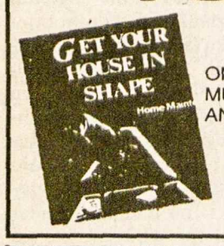

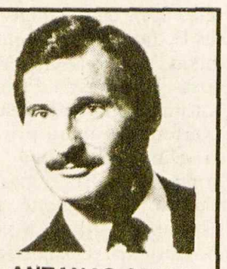
ANTANAS GENYS
"RE/MAX professionals inc. Realtor
239-3991

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Montrealiečių jaunimo grupė. Iš kairės: Romas Staškevičius, Marytė Adamonytė, Vilija Lukoševičiūtė, Paulius Murauskas, Daiva Piečaitytė aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje ir ją remia, kad nesugriūtų

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

senatoriui J. Hebertui adresuotu laišku, primindamas, kad nuo Kanados parlamento rinkimų 1984 m. rudenį jaunų bedarbių skaičius nuo 18,4% sumažėjo iki 16,4%. Esą jo konservatorių vyriausybė darbą parūpino 50.000 jaunuolių. Tų nuolatinių darbų jaunimui ir ateityje bus siekiama naujomis programomis. Šis pažadas nesustabdė pradėto bado streiko. Senatorius J. Hebertas žadėjo badauti, kol valdžia neatšauks "Katimaviko" programos sustabdymo. Tokio senatoriaus J. Herberto reikalavimo ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė negalėjo patenkinti. Jos sprendimas buvo patvirtintas parlamente jin išrinktų atstovų, o Kanados senatoriai nėra renkami, jie senatan paskiriami valdančios partijos.

Liberalo senatoriaus J. Heberto bado streiko oficialiai negalėjo remti ir dabartinis liberalų vadas J. Turneris, tokį žingsnį pavadinęs asmeniniu J. Heberto reikalu. Net ir P. E. Trudeau, aplankęs badaujantį savo bičiulį, vengė viešo pritarimo senatoriaus bado streikui. Streikui nepritarė ir J. Hebertą aplankęs žymusis liberalų veikėjas J. Chretienas, neseniai pasitraukęs iš politikos. Dabar paaiškėjo, kad J. Chretienas ėmėsi konkrečių priemonių užsitęsusiam J. Heberto streikui užbaigti. Jis suorganizavo šešiolikos asmenų komitetą, kuris pasižadėjo privačiai telkti lėšas senatoriaus J. Heberto "Katimaviko" programai. Inciatoriai tikisi, kad jiems savo aukomis talkon ateis privatūs aukotojai, valdžios ir miestų institucijos, religinės grupės. Tikimasi, kad ši dvikalbė programa jaunimui susilauks paramos visoje Kanadoje. J. Chretienas, matyt, dar galvojantis grįžti politikon, pabrėžė, kad ši jo talka senatoriui J. Hebertui yra grynai asmeninio pobūdžio.

Spaudos vedamuosiuose senatoriaus J. Heberto taktika taip pat nesusilaukė pilno pritarimo. Bado streikas priesalyje prie senato durų daug kam atrodė nepateisinamas, ypač kai badauti pradeda senatan paskirtas asmuo, gaunantis $55.800 metinę algą ir neapmokestinamą $9.000 priedą. Priimdamas partinį paskyrimą, jis, matyt, nė negalvojo, kad tokie doleriai galėtų būti panaudoti jų labiau reikalingiems kanadiečiams, įskaitant ir darbo negaunantį jaunimą. Jeigu kuris senatorius tikrai susirūpintų Kanados problemomis, jam būtų žymiai logiškiau kandidatuoti į parlamentą ir jame vesti kovą demokratinėmis priemonėmis, atsisakant iki mirties pilnai aprūpinto senatoriaus gyvenimo. Pagrindinis žodis tenka ne senatoriams, o 6,3 milijono balsuotojų išrinktiems Kanados parlamento nariams. Spaudoje teisingai pastebima, kad senatorius neturi teisės save laikyti didesniu už parlamento narius.

Pasigirdo nuogąstavimų, kad senatoriaus J. Heberto streikas gali išjudinti ir kitus karštakošius. Kas įvyks tada, kai idealistiškai nusiteikęs taikos demonstrantas paskelbs bado streiką, reikalaudamas sustabdyti skriejančių JAV bombų bandymus Kanados teritorijoje? Bado streiku mirties bausmės sugrąžinimo gali pareikalauti kurio nors policininko žmona, pasipiktinusi per daug dažnais nusikaltėlių šūviais į policininkus. Kanadiečių daugumos pritarimas mirties bausmės sugrąžinimui lig šiol neturi jokios įtakos parlamento nariams, nenorintiems imtis moralinės atsakomybės, kol žudikai nepaliečia jų šeimos narių. Spaudoje taipgi buvo užsiminta, kad senatoriui J. Hebertui tai nebuvo pirmas jo bado streikas. Trumpesnių bado streikų jis jau yra turėjęs keletą, bandydamas atkreipti dėmesį į savo reikalavimus. Tuos streikus tada nedaug kas pastebėjo. Mat J. Hebertas tada dar nebuvo senatorius, badauti negalėjo parlamento rūmuose, priesalyje pre senato durų.

SPORTAS

Sporto žaidynės

Hamiltono lietuvių sporto klubo "Kovas" 35-rių metų veiklos sukakties proga įvyks Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės. Numatyta ši programa.

Penktadienį, gegužės 2, 6 v.v., registracija Jaunimo centre, 48 Dundurn North, jaunimo šokiai 7 v.v. Jaunimo centro salėje; įėjimas — $2.

Šeštadienį, gegužės 3, sportinės varžybos: krepšinis — Sherwood gimnazijoj, 25 High St., Westdale kolegijoj, 700 Main W., George P. Vanier, 50 Acadia Dr., Sir John A. Macdonald, 130 York Blvd., tinklinis — Mohawk kolegijoj, Fennell & W. 5th, St., Thomas Moore gimnazijoj, 150 E. 5th St., ledo ritulys — Wentworth Triple Rinks, 2100 Main St. W., stalo tenisas ir šachmatai — Mohawk kolegija, Fennell & W. 5th, kėgliavimas — Hamilton Mountain Bowl, 1525 Stonechurch Rd. E., raketbolas — Circle Racquetball Ltd., 1545 Stonechurch Rd. E., šaudymas — žūklautojų-medžiotojų klubas, Caledonia, Ont. Susipažinimo vakaras-šokiai — St. Elizabeth's Hall, 307 John S.; baras, bufetas; įėjimas — $5.

Sekmadienį, gegužės 4, 10.30 v.r., sportininkų Mišios AV šventovėje. Baigminės rungtynės — krepšinio Mohawk kolegijoj, Fennell & W. 5th, tinklinio St. Thomas Moore gimnazijoj, 150 E. 5th St.

Įėjimo bilietus jau dabar galima įsigyti pas sporto klubo narius. Yra platinami ir sporto marškinėliai su liet. žaidynių įrašais. Į visas žaidynes įėjimas nemokamas. Dėl informacijų skambinti Leonui Meškauskui tel. (416) 544-2749 arba Rimui Šiūlui tel. (416) 389-5112.

Dalyvaukime visi šioj didžiojoj lietuvių sportininkų sukaktuvinėje šventėje —

Hamiltono sporto klubas "Kovas"

Laimėjo "Žalgiris"

Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio meisteriu vėl tapo Kauno "Žalgiris", baigmėje nugalėjęs Maskvos centrinį armijos sporto klubą. Pirmas rungtynes Kaune kovo 20 d. "Žalgiris" laimėjo 69:62. Sekančios rungtynės vyko Maskvoje kovo 24 ir 25 d.d. Kovo 24 d. "Žalgiris" pralaimėjo 64:71, bet sekančią dieną laimėjo 67:59. Paskutiniosios rungtynės buvo įtemptos. Maskviečiai, laimėję antrąsias rungtynes, buvo pilni pasitikėjimo savo jėgomis, bet, kaip dažnai būna sporte, pasekmė buvo kitokia, negu jie tikėjosi. Žaidimas buvo apyligis, maskviečiai netgi kurį laiką pirmavo, tačiau lemiamose minutėse Sabonis, Jovaiša ir Chomičius sėkmingai pralaužė jų pasipriešinimą.

"Žalgirio" kovas Lietuvos gyventojai labai sekė. Rungtynių metu netgi dingdavo tradicinės eilutės prie krautuvių. **J.B.**

Ateitininkų žinios

Moksleivių rekolekcijos bus balandžio 25-26-27 d.d. Loretto slidinėjimo vietovėje. Rekolekcijas ves seselė Ignė Marijošiūtė ir galbūt kun. A. Saulaitis. Visi moksleiviai raginami dalyvauti. Smulkesnes informacijas teikia Indrė Čuplinskaitė.

Didįjį penktadienį moksleiviai susirinkimo metu parašė 20 laiškų sąžinės kaliniams Sov. Sąjungoje; po susirinkimo budėjo prie Kristaus karsto Prisikėlimo šventovėje.

Sveikiname Indrę Čuplinskaitę, laimėjusią Daužvardžio fondo antrąją premiją už bendradarbiavimą spaudoje.

Sukaktuvinė stovykla Dainavoje bus rugpjūčio 10-14 d.d. Nepaprasta konferencija įvyks Toronte rugpjūčio 14-17 d.d. Konferencijai rengti bus sudarytas komitetas.

Ačiū M. Povilaitienei, kuri vietoje gėlių a.a. K. Grajauskienei paaukojo $10 ateitininkų veiklai.

O.G.

Skautų veikla

• Balandžio 12-13 d.d. Toronto Prisikėlimo par. patalpose įvyks JAV Kanados skautininkų-kių sąskrydis, kuriame bus svarstoma: įsipareigojimas, tobulėjimas, ateities veikla.

• Prisikėlimo parapijos bankeliui nuoširdi padėka už finansinę paramą Romuvos stovyklavietei ir "Rambyno" skautų tuntui.

• A.a. v.s. kun. S. Kulbio atminimui s. K. Batūra paaukojo $30 skautybės fondui.

• "Dainos" draugovės sueiga — skaučių būkle balandžio 19 d. 12.30 – 2.00 v.p.p. Sesės prašomos atsinešti narių mokestį.

• Nuo š. m. balandžio 1 d. v.s. D. Keršienė perima Toronto "Šatrijos" tunto iždininkės pareigas.

• Advokatas H. Steponaitis paaukojo $50 a.a. v.s. kun. Stasio Kulbio atminimui skautybės fondui.

J. Bt.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
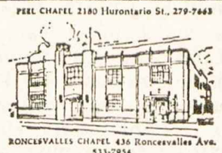
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*
allan BROWN
624-6336 namų 624-2199
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:
8½% už 90 dienų term. indėl.
8¾% už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9 % už 3 m. term. indėlius
9½% už pensijų planą
7½% už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6-8 % kasd. palūkanų sąskaita
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo ..... 11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų ..... 11 %
2 metų 11½%
3 metų ..... 12 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI virš 51 milijono dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149
M6P 1A6

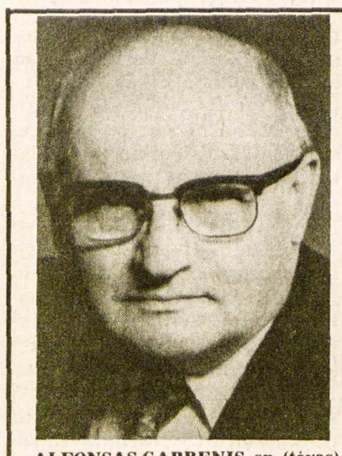
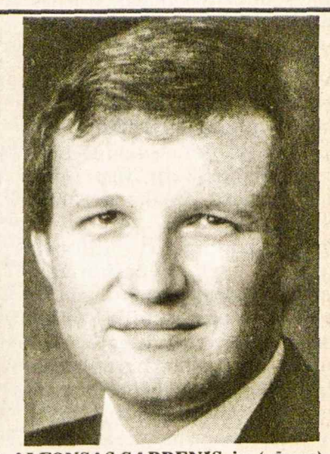
ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
ETOBICOKE – trijų miegamųjų vienaaukštis – $159,900.
BABY POINT – dvibutis (dupleksas) – $249,900.
BLOOR WEST VILLAGE – dviejų aukštų namas – $149,900.
AVENUE RD. – 9 kambarių namas – $179,900.
KINGSWAY – 8 kambarių namas – $319,900.
PALACE PIER – Condominium – $355,000.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus Antanas Bliūdžius
realtor
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, suktį kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: ***Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai
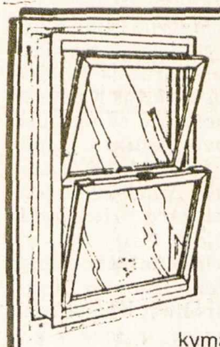
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***
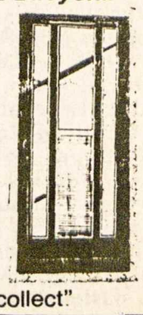
Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu (416) 545-6556** Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prasome skambinti "collect"

Sėkmingas spaudos vakaras

Metinis "Tėviškės žiburių" vakaras balandžio 5 d. susilaukė gausių dalyvių (apie 550) iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Delhi, Londono ir kt. Keletas dalyvių buvo iš Čikagos, Niujorko ir kitų JAV miestų. Gražiai išpuoštoje salėje (Vytauto Balčiūno ir kitų rūpesčiu) rengėjų vardu sveikinimo žodį tarė dr. S. Čepas. Koncertinę programą atliko Montrealio lietuvių vyrų oktetas, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus. Tai gražiai susidainavęs vienetas, išleisdinęs porą savo dainų plokštelių, kurias daug kas įsigijo šia proga. Iš klausytojų oktetas susilaukė gausių plojimų ir priedo dar padainavo vieną dainą, atsidėkodamas už raudonas rožes.

Koncertinės dalies pertraukos metu buvo įteikta $200 JAV premija Indrei Čuplinskaitei už bendradarbiavimą "Tėviškės žiburiuose" ir kituose laikraščiuose. Ją paskyrė Lietuvių žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondas jauniems bendradarbiams. Sveikinimo žodį tarė ir premijos paskyrimo raštą perskaitė "Jaunimo žiburių" red. Rūta Girdauskaitė, o premijos čekį Indrei įteikė gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas.

Loterijas tvarkė "TŽ" administratorės — S. Andrulienė ir F. Urbonienė, dr. S. Čepas, V. Aušrotas, G. Gaižutienė, E. Ališauskienė. Mažosios loterijos dovanos teko spaudos vakaro dalyviams, pirkusiems įėjimo bilietus, o didžiosios loterijos — skaitytojams įsigijusiems specialius bilietus. Vieni tų laimingųjų buvo iš Kanados, kiti iš JAV.

Po sceninės programos vieni vaišinosi žymiosios kulinarės J. Bubulienės paruoštais valgiais, gaunamais gretimoje salėje, kiti šoko, stiprios orkestro muzikos lydimi. Daug kam buvo maloni proga susitikti seniai matytus pažįstamus tautiečius.

Rengėjai džiaugiasi sėkmingu renginiu, plačiu tautiečių dėmesiu "Tėviškės žiburiams" ir taria nuoširdų ačiū visiems, kurie taip uoliai darbavosi, rengdami šį vakarą, ypač rūpestingai talkinusiom O. Dementavičienei, V. Petrauskienei, puikius pyragus atnešusiom poniom, visų tarnybų talkininkams-ėms, loterijos laimikių aukotojams ir visiem dalyviam. Visų talkos dėka "Tėviškės žiburiai" gali ir toliau gyvuoti. Pažymėtina, kad prie talkos šiais metais prisidėjo su stambesne auka ir Kanados lietuvių fondas, paskyręs $1000. Visa tai padės laikraščio leidėjams sumokėti skolą už naują spaustuvės mašiną — aiškintuvą ir kamerą (jos kaina — $8000).

Didžiosios "TŽ" loterijos dovanas laimėjo:

1. X.Y. 2 plokštelės 17730 Eug. Žolpis, Toronto
2. N.N. 2 plokštelės 14515 A. Laurinaitis, Scarborough, Ont.
3. "TŽ" 2 plošktelės 13279 V. Radauskas, Walsingham, Ont.
4. Solistų 2 plokštelės ir kasetė 03108 T. Sekonis, Stayner, Ont.
5. Solistų 2 plokštelės ir kasetė 01357 kun. L. Musteikis, Sunny Hills, Fla.
6. Z. Dobilo paveikslas 19938 Pranas Pranaitis, Etobicoke, Ont.
7. "TŽ" drožinys 17859 V. Kralikauskienė, Islington, Ont.
8. A. Bliūdžiaus tautinė juosta 17126 J. Zenkevičius, Scarborough, Ont.
9. LTI knyga "Lith. National Costume" 07304 John Baron, Hamilton, Ont.
10. D. Lukavičiūtės paveikslas 16804 K. Šukienė, St. Catharines, Ont.
11. P. Misevičiaus medžio drožinys 02729 B. Staniškis, Detroit, Mich.
12. G. Baltaduonienės albumas 08676 kun. P. Kairiūnas, Calgary, Alta.
13. R. Paulionio paveikslas 16352 V. Žalnieriūnas, Weston, Ont.
14. Elzės Jankutės rankų darbo megzta skara 08923 M. Vaišvila, Toronto, Ont.
15. A. Tamošaitienės paveikslas 15806 G. Lapienė, Don Mills, Ont.
16. J. Rimkaus foto kamera 11973 I. Girdzijauskas, Toronto, Ont.
17. A. Totoraitienės paveikslas 16076 J. Naruševičius, London, Ont.
18. A. Tamošaičio paveikslas 08377 V. Jungelevičius, Winnipeg, Man.
19. "Mohawk Furniture" kavos staliukas 17732 Eug. Žolpis, Toronto, Ont.
20. A. Vaitonienės taut. drabužių medž. 12900 J. Morkūnas, Trout Creek, Ont.
21. P. Baltuonio medžio skulptūra 19744 B. Kazan, Waterloo, Ont.
22. T. Valiaus paveikslas P. Skablausko dovana 16313 A. Dobis, Weston, Ont.
23. "All Seasons Travel" kel. traukiniu Otavon 01610 A. Gailiušis, Philadel.PA
24. M. Bulvičienės 2 paveikslai iš gintaro 03711 V. Stašaitis, Chicago, IL
25. Margis Drug Store Channel No. 5 kvepalai 03687 S. Rumša, Chicago, IL
26. V. Balsienės keramikos darbai 09502 K. Konkulevičius, Mississauga, Ont.
27. A. Katelienės medžio drožinys 01774 B. Užemis, Hot Springs, AR
28. P. Bigausko paveikslas 15831 (dar neatsiliepė)
29. S. Pacevičienės keramikos vaza 08674 kun. P. Kairiūnas, Calgary, ALta.
30. K. Abromaičio medžio drožinys 17275 O. Urnavičienė, Toronto, Ont.
31. V. Dauginio televizijos aparatas 10431 A. Grajauskas, Hamilton, Ont.
32. R. Žiūraitienės paveikslas 06545 G. Klipčius, Oakville, Ont.
33. J. Bakio dovana V. Petravičiaus paveiks. 01424 K. F. Dočkus, Cicero, IL
34. D. Staškevičienės tautinė lėlė 02391 L. Lipaitė, Los Angeles, CA
35. J. Dagio skulptūra Rūpintojėlis 12218 J. Deveikis, Hamilton, Ont.
36. "Tėviškės žiburių" $500 00297 S. Juzėnas, Southfield, MI

Toronto Maironio mokyklos vedėja GIEDRA RINKŪNAITĖ-PAULIONIENĖ, priėmusi Kanados valdžios čekį mokyklai iš parlamento nario ANDRE WITER, atstovaujančio High Park apylinkei Nuotr. A. Malinausko

TORONTO ONT

KLB Toronto apylinkės valdyba ruošia rinkliavą Vasario 16 gimnazijai remti. Ateinantį sekmadienį, balandžio 13, visose parapijose ir Lietuvių namuose valdybos įgalioti rinkėjai su aukų lapais priims aukas. Vasario 16 gimnazija yra vienintelė visame laisvame pasaulyje, kurioje yra mokomas ir auklėjamas mūsų jaunimas lietuviškoje dvasioje. Bendruomenės valdyba tikisi, kad visuomenė parems šią taip vertingą ir reikalingą lietuvišką instituciją ne vien tik aukomis, bet ir skatins jaunąją kartą įsijungti į mokinių bei mokytojų eiles.

Kardinolo J. Ratzingerio paskaita, rengiama Toronto universiteto Šv. Mykolo kolegijos, susilaukė didelio visuomenės susidomėjimo ir įvyks ne un-to salėje, o sporto stadione "Varsity Arena", balandžio 14, pirmadienį, 8 v.v. Arena bus atidaryta nuo 7 v.v. Nemokami bilietai užsakomi per savas parapijas. Jau daug kas iš lietuvių yra užsisakę bilietus. Kardinolas kalbės tema "Katalikų Bendrija ir jos teologai".

236-ta SLA kuopa birželio 18, trečiadienį, ruošia vienos dienos iškylą autobusu į Brantfordą. Turėsime progos pamatyti telefono išradėjo Alexandro Bell rezidenciją, pirmutinę šventovę, kurią įsteigė indėnas Brant. Pietaudami plauksime laivu didžiausia Ontario upe Grand River. Visa tai kainuoja tik $37. Registruotis pas M. Dambarienę tel. 536-1433.

A. a. inž. Petro Lelio dvejų metų mirties prisiminimui sūnus Jonas Lelis ir duktė Laima Lelytė-Brakienė su šeimomis paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

A. a. Augustino Jasiūno dešimtmečio mirties sukakties (1976. IV. 6 — 1986. IV. 6) proga velionies žmona Viktorija paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50. Velionis buvo "TŽ" skaitytojas, juos labai mėgo ir nekantriai jų laukdavo.

A. a. Marijos Norkienės atminimui E. J. Strodomskiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

A. a. Marijos Norkienės atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" paaukojo po $20 Juozas Pažemeckas ir Antanas Bliūdžius.

Dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės, gyv. V. Vokietijoje, dailės darbų parodą balandžio 5-6 d.d. Toronto Lietuvių namuose surengė LN moterų būrelis, pirmininkaujamas A. Jucienės. Parodoje buvo išstatyta 40 paveikslų, kurių trečdalį gausūs lankytojai nupirko. Šiai dailininkei būdingas gamtos vaizdavimas — jos paveiksluose su įtaigia jėga veržiasi medžiai, jų šaknys, augalai. Savo parodas dailininkė yra surengusi ir V. Vokietijoje. Paviešėjusi pas tėvus su savo vaikais, ji grįžta V. Vokietijon.

A. a. Antano Rinkūno švietimo fondui mirties metinių proga paaukojo: $200 — Anapilio moterų būrelis; $100 — dr. A. ir D. Barkauskai; $50 — St. M. Šetkai; $30 — S. B. Prakapai; $25 — G. P. Breichmanai, A. H. Stepaičiai; $20 — T. B. Stanuliai, V. Sonda; $10 — V. Paulionis. Visiems nuoširdus ačiū. **Fondo valdyba**

Rastas auksinis žiedas Anapilio salėje per "TŽ" spaudos vakarą. Kreiptis į "TŽ" administraciją.

Per "TŽ" spaudos vakarą pamečiau perlinę apyrankę. Kas radote, paskambinkite tel. 532-8529 Toronte.

A. a. Bronė Pabedinskienė mirė Floridoje 1986. III. 28, atostogaudama pas p. p. Lukus. Palaidota 1986. IV. 1 Toronto Park Lawn kapinėse, kur jau anksčiau buvo palaidotas jos vyras. Velionė buvo aktyvi visuomenininkė, "Moters" žurnalo administratorė, ateitininkė, Prisikėlimo parapijos sekretorė.

Pagerbdami a.a. Bronę Pabedinskienę, Sigita ir Vytautas Aušrotai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20, Felicija ir Vytautas Urbonai taip pat $20.

A. a. Marijos Norkienės-Labanauskaitės laidotuvėse 1986. IV. 1 dalyvavo gausi giminė, suvažiavusi iš įvairių Š. Amerikos vietovių. Jų tarpe buvo ir abu broliai iš JAV. Povilas Labanauskas yra buvęs nepriklausomoje Lietuvoje laivo "Prezidentas Antanas Smetona" kapitonu. JAV-se jis ilgą laiką dirbo radijo "Amerikos balsas" tarnyboje. Prieš porą metų yra išėjęs į pensiją. Laidotuvėse taipgi dalyvavo prof. Ant. Musteikis su žmona iš Buffalo, N. Y.

A. a. Konstancijos Bačėnienės atminimui Teresė ir Juozas Sodaičiai iš Kolorado paaukojo "Tėviškės žiburiams" $30.

Religinė lietuvių katalikų šalpa yra speciali organizacija, įsteigta Lietuvos tikintiesiems remti. Jos pirmininku yra vysk. V. Brizgys, reikalų vedėjas — kun. K. Pugevičius. Ši organizacija telkia lėšas visoje Š. Amerikoje. Kanados lietuviai — paskiri asmenys, organizacijos ir parapijos savo aukas telkia per Kanados lietuvių katalikų centrą. Dauguma aukų sutelkiama per Tikinčiosios Lietuvos dieną (pirmąjį kovo sekmadienį). Iš paskelbto aukotojų sąrašo matyti kiek 1985 m. suaukojo Kanados lietuvių parapijos bei misijos (visos sumos paverstos JAV doleriais). Šv. Kazimiero parapija **Delhi** — $982, Aušros Vartų **Hamiltone** — $1312, Šiluvos Marijos **Londone** — $986, Lietuvos kankinių **Mississaugoje** — $7629, Aušros Vartų **Montrealyje** — $37, Šv. Kazimiero **Montrealyje** — $150, Angelų Karalienės misija **St. Catharines** — $840, **Sault Ste. Marie** — $172, **Sudbury** — $335, Prisikėlimo parapija **Toronte** — $7340, Šv. Kazimiero **Windsore** — $146, Šv. Kazimiero **Winnipege** — $465.

Didžiausia grėsmė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

riai pagrįsti reikėtų daugiau ir išsamesnių duomenų.

Komunizmas ir mahometanizmas yra dvi skirtingos jėgos. Komunizmas yra idėja, skleidžiama propagandinėmis ir karinėmis priemonėmis; stengiasi įsiskverbti į žmonijos sąmonę ir ją užvaldyti. Mahometanizmas yra religija, nuteikianti ištisus kraštus karine jėga kovoti ir plėstis. Šiuo metu betgi mahometonų kraštų karinė jėga nėra tokia, kuri galėtų rimtai grėsti Vakarams ir visai krikšionijai. Kuri tad grėsmė yra didesnė, tuo tarpu telktų rašyti klaustuką, juoba, kad komunstinio bloko karinė jėga yra žymiai pranašesnė už mahmetonų kraštų. **M.**

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

BE AUKŲ NEBUS DARBŲ!

NORINČIŲ DIRBTI YRA, BET ŠVIETIMAS, KULTŪRINĖ BEI POLITINĖ VEIKLA IR VISI KLB DARBAI NEĮMANOMI BE JŪSŲ AUKŲ.

Nario įnašo, atsiskaičius su PLB, neužtenka. Prašome siųsti aukas KLB būstinės adresu:

KLB KRAŠTO VALDYBA,
1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8.

Aukoms virš $15 bus išduodami pakvitavimai nuo pajamų mokesčio.

KLB krašto valdyba

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos (416)762-7393
namų 248-9458

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.
3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416)763-4319
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
* *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
* *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
* *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
* *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

SOLD x. De LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.
Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas: 445-9469

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1986 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	3 – 16	3. Liepos	2 – 11	5. Rugpjūčio	20 – 29
2. Gegužės 28 – birž. 11 (išparduota)		4. Liepos	16 – 30	6. Rugsėjo	3 – 17
				7. Spalio	8 – 17

Grupes 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX TAX TRO NIX Certified Service
10% nuolaida dešimtmečio sukakties proga "Tėviškės žiburių" skaitytojams
"Taxtronix" firma parūpina mokesčių specialistus ir garantuoja:
- draugišką, patikimą pagalbą sudėtingais ir paprastais mokesčių atvejais
- labai prieinama kaina už ištisų metų paslaugą (mes atstovausime jums "Revenue Canada" įstaigoje, jei reikės)
- tuoj pat pateikiami rezultatai skaitytuvu (kompiuteriu)
- mūsų skaitytuvo programa sudaryta taip, kad gautumėte **palankiausius rezultatus** ir pilną priklausomą grąžą
- patogios vietos ir valandos: kasdien 10-6

Centrinė įstaiga: 2290 Bloor W (prie Durie) 769-4558

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Paskaita serijos "Tikėjimo pagrindai" bus balandžio 13, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, Anapilio salėje.

— Jaunų talentų popietė — balandžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje.

— Pirmoji vaikų komunija — balandžio 27, sekmadienį, 11 v.r., pirmoji išpažintis — balandžio 26, šeštadienį, 12.45 v.p.p.

— Atvelykio sekmadienį per 11 v.r. Mišias giedojo Montrealio lietuvių vyrų oktetas, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus.

— Grįžo iš misijinės kelionės kun. K. Kaknevičius, aplankęs šių vietovių lietuvius: Sudburio, Sault Ste. Marie, Edmontono, Kalgario ir Winnipego.

— Anapilio moterų būrelis priima drabužius Suvalkų trikampio lietuviams. Prašoma juos atnešti į parapijos salės drabužinę.

— Religinei Lietuvos šalpai aukojo: $100 — A. M. Aulinskai, S. J. Bubuliai, dr. O. J. Gustainiai, J. Prišas, J. J. Rovai, dr. A. A. Valadkos; $50 — B. V. Kišonai, M. Norkienė, V. J. Plečkaičiai, dr. M. D. Valadkos; $30 — P. J. Gurkliai; $25 — V. V. Balsiai; $20 — O. Dementavičienė, V. L. Morkūnai, A. R. Siručiai, E. V. Smilgiai, J. J. Valiuliai; $10 — J. S. Jagėlos, A. C. Pažerūnai, J. D. Petroniai, B. Stalioraitienė; $5 — V. Paliulis, D. Pažerūnas, R. Petronis, V. Samulevičius; altorių papuošimui $20 — E. Luomonienė iš Wellando (savo a.a. vyro atminimui), L. Baltrušaitienė, A. Kanapka; $10 — A. Kazanavičienė, O. Dementavičienė, G. Balčiūnienė, Gr. Balčiūnienė V. Dalindienė, S. Jagėlienė, M. Vaškevičienė, O. Anskienė, L. Kurpienė, M. P. Besąspariai; $5 — B. Čirūnienė, N. N., F. Urbonienė, M. Timukienė, E. Girėnienė, E. Juzėnienė, A. Vaišvilienė, V. Ivanauskas, S. Kalūzienė, M. Yokubynienė, M. Senkienė, A. Augaitienė, G. Trinkienė; $4 — M. Norkienė; a.a. kun. Stasio Kulbio, SJ, paminklui Anapilyje paaukojo $50 — L. Yčienė; parapijai $250 — A. Kanapka (a.a. Onos Kanapkienės mirties metinių proga); $100 — dr. A. V. Valiuliai, dr. A. S. Pacevičiai, B. V. Kišonai, V. Bačėnas, V. Demikienė; $50 — J. R. Kuprevičiai, K. J. Rugiai, J. O. Kirvaičiai, J. J. Zenkevičiai, P. A. Šimonėliai; $40 — H. Drabato.

— Mišios balandžio 13, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Florentiną Prechtienę, 11 v.r. — už a.a. Anastaziją Ščepavičienę, a.a. Viktorą Kaknevičių.

Lietuvių namų žinios

— Toronto Lietuvių namų ir LN moterų būrelio ruošti velykiniai pietūs, kurie jau yra tapę LN tradicine puota, susilaukė per 300 svečių. Meninę programą atliko N. Benotienės vadovaujamas mergaičių kvartetas "Sutartinė" ir jaunieji deklamatoriai. Mažiesiems žaidimus pravedė ir dovanėles išdalino L. Mačionienė. Salę puošė ir pyragus parūpino LN moterų būrelis, o pietus paruošė A. Gataveckas.

— Naujai išrinkta LN valdyba pareigomis pasiskirstys balandžio 24 d. posėdyje.

— LN vyrų būrelis ruošiasi pagerbti lietuves motinas Motinos dienos proga. Tą dieną LN popietė vyks Mindaugo menėje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Per Atvelykį pasirodė vaikų darželio mokiniai ir Velykų senelė su dovanomis vaikams.

— "Atsinaujinimas dvasioje" tai seminaro tema, kuris prasidės šį trečiadienį ir bus kiekvieną trečiadienį iki Sekminių 7.30 v.v. šventovėje su Mišiomis į Šv. Dvasią.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija ruošia dėvėtų drabužių ir daiktų išpardavimą balandžio 22-24 ir 26 d.d. Parodų salėje. Visus prašo peržiūrėti spintas ir virtuvės stalčius ir atvežti į parapiją atliekamus daiktus. Labdaros sekcija jau nusiuntė per 1000 siuntinių. Išleista $20.000 vien paštui.

— Registracijos blankai abiem stovyklom gaunami klebonijos raštinėje. Smulkesnes informacijas teikia L. Kuliavienė 766-9226 ir R. Jaglowitz 622-9919.

— Parapijai aukojo: L. V. Matukai $500, dr. A. ir V. Lukai $400, P. B. Čeponkai $250; $100: A. Norkus, H. G. Chvedukai, A. J. Viskontas, J. O. Gustainiai, J. Baltrušaitis, J. M. Vaseriai, V. T. Sičiūnai, E. J. Sičiūnai, P. Gaidelis, R. Karas, M. E. Zabulioniai, V. M. Senkus; $60: R. I. Raškauskas; $50: L. Smalenskas, A. A. Lukošiai, K. Pivoras, K. Karka, A. Laurinaitis, M. Normantienė, Z. A. Urbonas, B. V. Misevičiai, K. S. Lembertai, I. Kairys, W. V. Augėnai, V. I. Biskiai, J. A. Raškauskai, N.N., V. P. Melnykai, G. Berius, A. R. Sapijoniai, K. Aranauskas; D. penktadienį Šv. Žemei surinkta $1,404; aukojo po $50: K. Rukšienė, D. Zulonienė, J. A. Zakai; pranciškonų klierikų fondui $300: O. J. Mickai; $150: P. B. Čeponkai; religinei šalpai per a.a. B. Pabedinskienės laidotuves suaukota $675; aukojo $100: A. V. Lukai, P. B. Čeponkai, dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė; $50: K. S. Lembertai, Birutė Pabedinskienė, G. L. Vyšniauskai.

— Mišios balandžio 13, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Balį Radzevičių, 9.20 v.r. — už a.a. Juozą Stalioraitį, 10.15 v.r. — už a.a. Reginą ir Šmigelskių mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Eleną Karpauskienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. už a.a. Mariją Enzinienę.

PADĖKA

Nuoširdus ačiū visoms mieloms rengėjoms bei viešnioms už nepaprastai gražiai man suruoštą kraitvakarį. Aš buvau labai sujaudinta pamačius taip gausiai Jus susirinkusias.

Ypatinga padėka vyriausioms rengėjoms — ponioms A. Ramanauskienei, S. Aušrotienei, R. Bražukienei, D. Chornomaz, V. Senkuvienei, V. Jasinevičienei, R. Žukauskienei ir G. Tarvydienei.

Už kraitvakario pravedimą dėkinga p. G. Paulionienei, už malonius linkėjimus šeimos vardu — tetai S. Yokubynienei, "Gintaro" ansamblio — R. Karasiejienei, "Šatrijos" tunto — v.s. D. Keršienei, jūrų skaučių — V. Šernaitei. Dėkinga p. A. Skilandžiūnienei už lietuviškai papuoštą ir artistiškai įrašytą dalyvių knygą.

Brangios dovanos mums primins Jūsų nuoširdumą.

Su gilia padėka —

Danutė Kuzmaitė

JIEŠKOME VASARNAMIO išsinuomoti visam sezonui Wasagoje, lietuvių rajone. Skambinti Linai tel. 769-3217 dienomis ir 763-1919 vakarais Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

FOTOGRAFAS

Darau nuotraukas vestuvių ir kitom progom. Skambinkite – JAUNIUS BAKEVIČIUS telefonu 766-1498 Toronte.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

Visi ir visos esate maloniai kviečiami atsilankyti

į redaktorės
AUŠROS LIULEVIČIENĖS
PASKAITĄ

"LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ SUKAKTIS ir DABARTINIAI MŪSŲ RŪPESČIAI KATALIKŲ BAŽNYČIOS ŠVIESOJE"

balandžio 20, sekmadienį, 11.30 v.r.,
Prisikėlimo parapijos Parodų salėje.
Po paskaitos – vaišės. ***KLK moterų dr-jos centro valdyba***

"ATŽALYNAS" nuoširdžiai kviečia visuomenę į
sukaktuvinį 15 metų
KONCERTĄ-BALIŲ

1986 metų balandžio 12, šeštadienį, 6.30 valandą vakaro,
West Park Secondary School auditorijoj, 1515 Bloor Street West.
(Bloor-Dundas gatvių kampas, 3 min. nuo Lietuvių namų). Įėjimas tik į koncertą – laisva auka.

PROGRAMOJE visos tautinių šokių grupės: vaikučiai, studentai, vyresnieji, veteranai ir naujoji karta. Po koncerto vykstame į balių-šokius Lietuvių namuose.

VAKARIENĖ-ŠOKIAI -
8 val. vakaro Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje.
Šilta vakarienė su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos.
Šokiams gros "Les & The Music Masters"

Stalai numeruoti (dešimt prie stalo). Rezervuokite, skambindami: J. Vitkūnas **621-9671**, A. Lukošienė **762-4590** **ir Lietuvių namuose popietės metu. Bilietai: $15 suaugusiem, $10 studentam.**

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą! ***Tėvų komitetas***

JAUNŲJŲ TALENTŲ
KONCERTAS - POPIETĖ

balandžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Anapilio salėje

Visus dalyvauti kviečia Lietuvos kankinių parapijos kultūrinė sekcija
Įėjimas – laisva auka. Po koncerto – vaišės, paruoštos tėvų

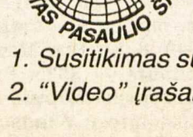

"AUDRA TRAVEL"
kviečia atsilankyti į šių metų kelionių apžvalgą.

Darbotvarkėje:
1. *Susitikimas su lėktuvų bendrovių atstovais.*
2. *"Video" įrašai apie būsimų kelionių maršrutus.*
3. *Atsakymai į klausimus.*
4. *Vyno ir sūrio vaišės.*

Balandžio 19 ir 20 dienomis, 2 valandą po pietų,
"Audra Travel Corp." patalpose, 1576 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A4. **Tel. (416) 532-8772 arba 537-3060.**
Kviečiame dalyvauti.

1986 m. balandžio 27, sekmadienį, 3.30 v.p.p.,
Toronto Lietuvių namuose rengiama *dr. K. Karvelio*
paskaita

"Partizanų veikla okupuotoje Lietuvoje pokario metais".

Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas nemokamas ***Rengia – LN vyrų būrelis***

Maloniai kviečiame visus
balandžio 27, sekmadienį, 4 v.p.p., į Hamiltono Lietuvių dramos teatro "Aukuro" premjerą —
Kazio Inčiūros

"Eglė žalčių karalienė",
trijų veiksmų, aštuonių paveikslų lyrinę pasaką,
kuri bus vaidinama didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje.
Bilieto kaina — $8.00, moksleiviams — $5.00.
Rengia Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"
maloniai kviečia atsilankyti į
SEZONO UŽBAIGIMO KONCERTĄ
1986 m. gegužės 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Lietuvių namuose,
1573 Bloor St. W., (Bloor-Dundas)

Programoje: "ARAS", vadovaujamas solisto muziko Vaclovo Verikaičio, akompanuojamas muziko Jono Govėdo
Nepraleiskite progos išgirsti negirdėtas "ARO" dainas.

Bilietai iš anksto — $5.00, prie įėjimo — $6.00. Galima užsisakyti pas "ARO" choristus.
"Aro" valdyba

MONTREALQUE

Didžiąją savaitę rekolekcijas AV šventovėje vedė Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. St. Šileika, SDB. Pagrindinė tema — sąmoningo tikėjimo metai ir artėjanti Lietuvos krikšto sukaktis. Per visą savaitę žmonių lankėsi nemažai, tik trūko jaunimo.

Velykų rytą Prisikėlimo Mišios, laikomos klebono kun. J. Aranausko, SJ, buvo labai įspūdingos. Parapijos choras, sustiprintas "Pavasario" mergaitėmis, atliko giesmių koncertą. Chorą koordinuoja sol. Ant. Keblys. Šį rytą dirigavo muz. A. Stankevičius, vargonavo muz. Mme M. Roch. Mišių metu buvo sugiedotos šios giesmės: C. Gounod "Kristus jau kėlės", tradicinė "Linksma diena", "Tantum ergo", J. Naujalio "Garbinkime Švenčiausiąjį sakramentą", Vivaldi "Gloria", H. Nibelle "Christus vincit", C. Gounod "Sanctus", J. Gruodžio "Tėve mūsų" ir iš Haendelio oratorijos "Mesijas" "Aleliuja".

Žmonių buvo pilna šventovė. Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę pasisveikinti su pažįstamais ir pasivaišinti kava, vynu bei lengvais užkandžiais. **B.S.**

Šv. Kazimiero parapijoje. — Daugelis parapijų Montrealyje dar laikosi ankstyvo ryto Prisikėlimo tradicijos, taip pat ir mūsų parapija, todėl daugelis parapijiečių rinkosi į šventovę Velykų Mišiom. Prisikėlimą, procesiją, giedotas Mišias atliko klebonas kun. St. Šileika su jaunimo talka, taipgi pasakė gražų velykinį pamokslą. Per Mišias solo giedojo "O filii et filiae" ir "Panis Angelicus" sol. Juozas Skėrys. Choras giedojo Velykų giesmes. Svetainėje par. komitetas visus vaišino vynu, o moterys paruošė kavą. Susirinkusieji sveikinosi šventės proga. Buvo atvykę šeimų narių ir jaunų šeimų iš tolimesnių Kanados vietovių. — Po labai ilgos artričio ligos namuose gydosi Adelė Mikėnienė savo vyro Kosto priežiūroje. **Skč.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir
Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	———	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	———
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	———
Sekmadieniais	10.30-12.30	———	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus

Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.
Dabartinių palūkanų informacija "LITE"

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo
narių susirinkimas

įvyks š.m. balandžio 13, sekmadienį, 3 v. p. p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.
Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams balandžio 13 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:
Kazimieras Batūra
Birutė Jankauskienė
Stasys Grigaliūnas

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA